

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja:

v Ljubljani na dom dostavljen:	v upravnistvu prejemam:
celo leto K 24.—	celo leto K 22.—
pol leta 12.—	pol leta 11.—
četrt leta 6.—	četrt leta 5.50
na mesec 2.—	na mesec 1.90

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knaflcova ulica št. 5 (v pritličju levo), telefon št. 24.

Izaja vsak dan zvečer izvzema nedelje in praznike.

Inserati veljajo: peterostopna peti vrsta za enkrat po 16 vin., za dvakrat po 14 vin., za trikrat ali večkrat po 12 vin. Parte in zahvala vrsta 20 vin. Poslano vrsta 30 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru.

Upravnistvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati i. t. d., to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vpslatve naročnine se ne ozira.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 25.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:	za Nemčijo:
celo leto K 25.—	celo leto K 30.—
pol leta 13.—	pol leta 11.—
četrt leta 6.50	četrt leta 5.50
na mesec 2.30	na mesec 1.90

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znamka. Upravnistvo (spodaj, dvorišče levo). Knaflcova ulica št. 5, telefon št. 25.

Kranjski deželni zbor.

Za političnimi kulisami so se vršile sedaj zanimive stvari. Klerikalci so se trudili in pehali na vse načine, da bi tudi sedaj preprečili sklicanje deželnega zbora. Letos se jim je to s pomočjo njihovih zaveznikov z Bleiweisove ceste že enkrat posrečilo. Na spomlad je bilo dosti časa za zborovanje deželnega zbora, različni drugi deželni zbori so imeli več tednov trajajoča zasedanja, a dasi v kranjskem deželnem zboru ni nobene obstrukcije in zavzema opozicija skrajno lojalno stališče, vendar deželni zbor ni bil sklican. Če uvažujemo, da deželni zbor deloma vsled pomanjkanja časa, največ pa vsled zvičajnih manevrov klerikalne večine že par let ni prišel v položaj, da bi se temeljito bavil z zavoženim deželnim gospodarstvom in deželnimi financami ter zlasti vzel v pretres gotovo »velikopotezne« akcije deželnega odbora, potem je vladno postopanje naravnost neodpušljivo kršenje deželne ustave.

Zdaj je zopet prišel čas vsaj za kratko zasedanje deželnih zborov. Klerikalna stranka je napela vse sile, da prepreči sklicanje kranjskega deželnega zbora in vlada je dolgo ugibala, ali naj respektira deželno ustavo in pravico deželnega zbora do kontrole deželnega gospodarstva, ali naj ugoditi željam in potrebam klerikalne stranke. Naposled se je pa vendar odločila proti klerikalni stranki in je sklicala deželni zbor na dan 24. septembra.

Klerikalci deželnega zbora pač niso veseli, nasprotno, vse polno vzrokov je, da se ga boje.

Že kontrola deželnega gospodarstva je nekaj takega, da klerikalci s sklicanjem deželnega zbora ni kar nič ustrezno. Težko bodo dajali odgovore.

Že električne naprave in razdeljevanje podpor, dalje nalaganje deželnega denarja v strankarskih zavodih, ki ne zaslužijo zaupanja in končno gromadenje dolgov, že to so stvari, zaradi katerih bo treba napraviti obračun. K temu pa pride še uprava sama, bojkot, korupcija, preganjanje učitelstva itd. Koliko grdiva! Deželni zbor bi moral imeti vsaj tri mesece časa, da bi vse to ogromno delo količkaj temeljito opravil.

Kontrole se klerikalci boje, prav groza pa jih je, da bi sedaj deželni zbor uredil deželne finance. Klerikalci večina je žalostno gospodarila. Razmetavala je s polnimi rokami denar med svoje pristaše in za svoje strankar. Naprave in ker redni deželni dohodki niti od daleč niso zadostovali za tako potratnost, je deželni odbor delal dolgove pri vseh mogočih fondih. Kaj je na pr. z melioracijskim posojilom? Deset milijonov je najela dežela. Melioracije, ki jih je izvršila, so malenkostne, naj dr. Lampe še toliko čeljusti — v kak namen je bil torej porabljen ta denar, oziroma, koliko ga je še naloženo? Deželni dolgovi so ogromni, potrebščina je vedno večja; deželni odbor je podoben človeku, ki zasluži na leto 3000 K, zapravi jih pa 20.000. Kaj je nujneje potrebno, kakor da se uredi deželne finance. Zivljenjsko vprašanje je to za deželo. A klerikalci se boje, da bi uredba deželni financ celi deželi in vsemu prebivalstvu pokazala, kako brezvestno je klerikalna večina gospodarila z deželnim imetjem in zato nečejo in nečejo uredbe deželnih financ. Na noben način in za nobeno ceno.

Nadaljni povod klerikalne bojazni pred deželnim zborom so razkritja Kamilu Theimerjeve in Tomo Pavšlarja. Kar obsegajo ta razkritja, to smrdi do neba in kriči se po drugih faktorjih, kakor po deželnem zboru. Klerikalci so v strahu, da pridejo te zadeve v deželnem zboru na razpravo in da se bo stvar slišala notri na Dunaj in po celi Avstriji.

Pa še nekaj je upoštevati. Nasprotja med klerikalci samimi so postala jako ostra. Sicer ne dvomimo, da jih bodo še znali prikriti pred javnostjo in da bodo v deželnem zboru solidarnost varovali, kar se bo posebno dobro izplačalo tistim, ki jih bo vodila klika pri prihodnjih volitvah v stran zagnala, a ta solidarnost ne bo dosti zalegla. Klerikalci morajo računati s tem, da se dr. Krek pač ne bo upal priti v deželni zbor in da tudi »kmetijski veščak« Bartol ne bo mogel z mirno vestjo in jasnim licem sedeti v deželnem zborniku. Ako bi pa dr. Krek in Bartol zmogla toliko predrznost, da bi se prikazala v deželnem zboru, ju bo pač lahko spraviti zopet čez prag. A kaj bi bilo v tem slučaju s klerikalno večino, oziroma, ali naj škof

s svojim cerkvenim dostojanstvom ščiti klerikalno korupcijo?

Kdor uvažuje vse te okoliščine, se pač ne bo čudil, da so skušali klerikalci na vse načine preprečiti sklicanje deželnega zbora. Kakor beže klerikalni redakterji pred porotnim sodiščem, tako je bežala klerikalna stranka pred deželnim zborom.

Toda njen napor, preprečiti sklicanje deželnega zbora to pot vendar ni nič zalegal. Deželni zbor je vendarle sklican!

Vprašanje o varstvu spomenikov v Ljubljani.

V »Ljubljanki« z dne 11. septembra letos razvija baron Michelangelo Zois nekatera vprašanja glede bodoče slike Ljubljaničnih obrežij. Ker so pa ta vprašanja in podani nasveti prevelike važnosti za deželno stolno mesto Ljubljano in bi bilo v resnici precej žalostno, ako se uresniči »vsi z regulacijskim projektom baje zvezani« nedostaki, obrnili smo se do merodajnih strokovnjakov za končno mnenje. Stvar je sledeča:

Mnenje, katero g. Michelangelo Zois o novo projektirani obrežni zazidavi, je popolnoma napačno, ker ne sloni na edino pravilni podlagi, t. j. na poznanju tozadevnih načrtov. Predno je izrekel g. baron tako uničevalno kritiko glede obrežne zazidave Ljubljane, bi si moral pač preje preskrbeti vpogled v dotične detaljne načrte!

Masivnih betonskih in kamenitih zidov projektant inženir J. Podhagsky ni zaradi tega sprejel v svoj projekt, da bi ustvaril obojestransko obrežne promenade, ampak so ga k temu prisilile edino-le zgolj zahteve tehniškega značaja. Kajti poglobiti sedanjo strugo Ljubljane za približno 250 m in vrhutega se pri tako slabem, mehlem, ilovnatem terenu, ne da bi se ustvarilo novo ravnotežje, ne omenjamo velikanskega pritiska, ki ga povzročijo deloma obrežna poslopja ter zvečina povečani terenski pritisk, je dandanes še nemogoče. Brez novih silnih opornih zidov bi morala večina obrežnih zgodovinsko pomembnih in brezpomembnih poslopij že med izvršitvijo regula-

nih del zdrkniti v Ljubljanično strugo!

Brez povoda se te res velike vsote za obrežna zidovja od mero-dajnih faktorjev niso notirale.

Ako se pa namerava te, iz tehničnih ozirov brezdvomno potrebne masivne betonske zidove postaviti brez vsakega zunanega okrasa in če se pomisli, da bode regulovano dno Ljubljane med zidovi samo 21 m široko, potem so pa estetični oziro in zahteve po celokupnem prikupljivem vtisku tudi popolnoma upravičene in zahtevajo, da se jih na vsak način upošteva. Današnji, v resnici slikoviti pogled na Ljubljanična obrežja med Šentjakobskim in Frančiškanskim mostom bo vsled regulacijskih del brezdvomno uničen. Struga bo znatno ožja in dobi mesto sedanjih kamenitih opornih zidov desnega obrežja, obojestranske betonske zidove.

Da tako dolge in velike enakomerne gladke ploskve betona ne učinkujejo posebno prijetno ter pozivljajoče, je tudi tehnikom jasno. Gladko nasekan beton nima bogve-kako veliko življenja v sebi. Z eno besedo, z novoprojektovanimi betonskimi zidovi se slikovitost središča mesta Ljubljane lahko temeljito pokvari. Stvar arhitekta-umetnika pa je, da skuša tem neobhodno potrebnim betonskim masam odvzeti enolično suhoparnost. Vsled tega se je z vprašanjem fačadiranja obrežnih zidov že obširno pečal ljubljanski občinski svet in se ni strašil tudi velikanskih gmotnih žrtev, da se izvedejo obsežne zazidave tako, da bodo v kras deželni stolnemu mestu.

Arhitekt Alfred Keller, katere-mu se je poverila izvršitev potrebnih načrtov, je pri izpeljavi istih smatral kot glavno nalogo, vdahniti v neobhodno potrebne obrežne zidove življenje. Kolikor so dopuščala razpoložljiva sredstva, pretrgal je v vertikalni smeri gladke betonske ploskve s kamnitimi stebri in rizaliti. Na posebno ugodnih mestih postavil je arhitektonično dovršena enotna in dvojna kamnita stopnišča. Na kam-nite stebre postavijo se precej ob-sežne betonske korbe, napolnjene z pestrobarvnim cvetjem. Na levem bregu zamišljena je od Gerberja pa do Frančiškanskega mostu prijazno

učinkujoča perzola. Tudi v vodoravni smeri bode imelo novo zidovje presledke; deloma kot 45 cm široka korita v kateri se nasadijo živobarvne cvetlice, deloma do 150 m široke prstene brežine, po katerih se naseje trava ali kako drugo zelenje. Nikjer pa ni dolgočasne enoličnosti, fačada je razdeljena v posamezne partije z menjajočim se licem.

Najlepši pogled na nova obrežja bode brezdvomno z novega Frančiškanskega mostu navzgor proti Hradeckemu mostu.

Vsled precej ostrega ovinka pred Frančiškanskim mostom zazde-la bi se gledalcu nova struga precej ozka in stisnjena, podobna nekoliko širšemu jarku. Temu nedostatku se je odpravilo z vžidavo spodnje 70 cm nad bodočo napeto vodno gladino ležeče 250 m široke terase, kate-ra bo ob enem služila, kot, kakor g. baron Zois omenja, v resnici potreb-ni pristajališče in odkladališče za čolne. Ta terasa segala bode na le-vem bregu od Frančiškanskega mo-stu pa do poslopja Filharmoničnega društva. Istotako je na desnem bregu med Ribjim trgom in Frančiškanskim mostom projektovano pristajališče za čolne v isti izmeri kot vis-avis na levem bregu. Pri Ribjem trgu se radi pripravnejšega nakladanja doselega blaga napravi najbrže primerno dvigalo.

Torej upravičena žalost g. baro-na Zoisa radi dozdevnega pomanjkanja pristajališč v središču Ljublja-ne, se mu na podlagi teh pojasnil ter pri vsaj majhnem zaupanju od njega tako omalovaževane inženirje z lah-koto spremeni v radost in veselje. Bodoča zazidava obrežij Ljubljane prav nič ne bode ovirala športnega življenja, in tudi ne ustanovitve no-vih brodarških zadrug.

Radi sedanjega, v resnici lepega Frančiškanskega mostu pa so menda tudi vsi tehniki edini v mnenju, da se odstranitev istega da težko, zelo težko preboleti. Most je v resnici lep, je obložen z rezanimi kvadri, solid-ne konstrukcije, z eno besedo, kon-struktivno in arhitektonično dovr-šen. Sicer ima vsaka stvar svoj ko-nec, samo končni termini so razli-čni. Pri Frančiškanskem mostu je posegla regulacija Ljubljane v do-ločitev tega termina in ga žalibog preveč energično in znatno skraj-šala.

LISTEK.

Samo nekaj o slabih časih.

Luigi Calco.

Zopet so se v svojo stalno družbo zbirali pri »Krivokljunem škorc« stari prijatelji, da se pred večerjo in po trudopolnem dnevnem delu pokrepčajo nekoliko s penečim pivom — oziroma pokvarijo tek za večerjo, kakor so v svoji kratkovidnosti večkrat trdile njihove žene. No, pa naj ima prav ta ali ona stran, dejstvo je bilo pač, da so bili skoro tudi polnoštevilno zbrani.

Le zgovornega Stefana Bezljaja danes ni bilo. To pa ostalih prijateljev ni najmanj motilo, še celo prav jim je prišlo, da so se mogli vsaj no-coj nekoliko medsebojno pogovoriti, ker Bezljaj, če je bil navzoč, sicer itak ni nobenega pustil do besede, ker je cel večer le sam govoril in grmel.

Pogovor se je pa zbranim prijateljem potem, ko so na kratko obde-lali visoko in dnevno politiko, skoro zasukal na današnje slabe čase, to-rej na predmet, ki je v naši ljubi stari Avstriji gotovo danes najbolj na dnevnem redu.

Vsak je prispeval svoj večji ali manjši donesek k ti dnevni, prav ve-černi točki — le navzoči odvnetnik je

molčal in poslušal tarnajoče prija-telje. Dolgo časa prijatelji tega mol-ka, ker so bili popolnoma zatopljeni v svoj predmet, niti opazili niso. Končno se je pa začelo. Lekarnarju Bobnarju le čudno zdeti, da je od-vetnik, ali »jezični doktor«, kakor ga je prekrstil nesmrtni dr. Prešeren, čegar poklic je vendar kazati od-platno svojega jezika gibčnost, tako onemel in da ne reče niti bev, niti mev. Šaljivo ga je vsled tega po-drezal.

»Doktor molči in ne zine nič,« ko tožimo vsi o slabih časih. To do-kazuje, da doktorjem nikdar slaba ne prede. Če vsi stanovi vzdihujejo in kolnejo, njemu se vedno godi tako, kakor poje neki, hvala bogu doslej povsod še nepoznani pesnik:

»Stanov najlepši vseh je zlati poklic bil vedno advokata;
Forintov pet že oni plati,
za kljuko kdor pri njem pošlata.

Ko zjutraj pozno uro vstane,
počasi se poda v kavarno,
gredeč roke vesel si mane,
ko misli srečen na pisarno.

Pisarna večer vir je zlatih dohodkov in časti, denarja,
od golih strank in strank kosmatih
dobiva kupe ekspenzarja.

Kaj mar mi sodni, dvorni svetnik,
cesarske službe kaj ostale:
Najboljše biti je odvnetnik,
to pesmi moje je finale!

Ta pešniški nestvor predramil je še le molčečega odvnetnika iz nje-govega molka. Da pa pokaže prijatelju Bobnarju prisotnost in prožnost svo-jega duha in da mu vrne milo za dra-go, zajahal je še on svojega kralja-vega Pegaza in zakrožil:

»Dovolj te strašne je pesnitve,
dovolj te strašne je moritve,
slovenski narod stoka, joče,
ko čuje take bedastoče!

Ušesom skrajno so nevarne
besede take od pisarne:
Minula davno doba zlata
je ekspenzarjem advokata.

Sedaj takó so časi slabi,
da že človeku vse se gabi:
Odvetnik danes sploh vesel je,
če vživa samo kisló zelje!

Zbrani prijatelji so imeli svojo srčno radost nad tem nenavadnim dvobojem v vezani besedi. Glasno so se smejali in ploskali obema sti-hotvornima junakoma.

»Vi se smejete in smatrate moje, po leposlovni kakovosti sicer malo vredne po svoji žalostni vsebini pa resnične stihe le za kratkočasno ša-lo«, omenil je na to nekoliko pikirani odvnetnik, »toda tudi odvnetniški stan, kakor splošno vsi drugi stanovi ra-zun duhovskega, zdihuje in trpi pod splošno mizerijo. Morda vas o res-ničnosti te svoje trditve prepričam s

tem, ako vam na kratko orišem, kaj sem delal danes ves ljubi božji dan v svoji pisarni in koliko sem zaslužil. Ako me hočete poslušati, vam bom pa povedal.«

S klici: »Dobro doktorček!« »Le z besedo na dan!« »Z veseljem in s pristnim sočutjem te bomo poslušali!« bodrili so omizni prijatelji od-vetnika, ki je na vse te prijateljske pozive začel tako-le:

»Z najtrdnjšim sklepom, da bo-di današnji dan posvečen zgolj delu, prekoračil sem danes malo pred pol 9. uro zjutraj prag svoje pisarne in najprej z bistrim očesom švignil po pripravljenih stolih, ako ne preži že kdo ali pa morda še več ljudi na mo-je izkušene svete in mojo strokovno pomoč. Toda vsi stoli so bili prazni in molče sem krenil v svojo sobo proklinjajoč zlovollno usodo, ki mori v današnjih dneh ljudem ponosni čut za pravico.

Potolažiti sem se skušal s tem, da mi bode morebiti poštni sel, ki je imel vsaki hip priti, prinesel kaj boljšega. Poštni sel je tudi skoro vstopil in vrgel pred me cel kup došle pošte in s prijaznimi besedami »Podpisati ni nič!« takoj odšel. Z najboljšimi upi sem začel brskati mej došlimi stvarmi. V dveh zavitkih sem našel kričečo reklamo dveh du-najskih tvrdk, od katerih je prva po-nujala skoro zastoj krasne avtomo-bile s 30 konjskimi silami, druga pa električne leščerbe tudi po čudovito

nizkih cenah. V tretjem zavitku me je neki odbor z najsijajnejšim aristo-kraščinskimi imeni prosil znatnega pri-spevka za zanemarjeno mladino XXV. dunajskega okraja. Četrti za-vitek mi je odkril najboljšo kombina-cijo za ogrsko razredno loterijo, peti je hranil vabilo na veliko narodno slavlje nekje na južnem Štajerskem, v šestem sem našel kratkobesedno naznanilo, da se priporočata kot no-voporočenca neki Ivan Naletel in Ne-žika, rojena Narobe, oba meni do du-še nepoznana. Bog jima blagoslovi njun zakon najmanj s 15 otroci, ker sta se prav po nepotrebnem spomnila tudi mene. Sedmi in zadnji zavitek je imel tajinstveni napis: »Strogo za-sebno — samo v roke šefa« in je mnogo obetal. Ko ga s primerno spoštljivostjo odprem, brač sem v njem, da se nahaja N. N., oficijant tam in tam, v naravnost obupnih razmerah, dolžan je še stanovanje, gospodar ga hoče vreči na cesto, žena s štirimi negodnimi otroci stra-da in joka, on pa obupuje in misli na samomor, katerega ga pa moram fa-mo jaz rešiti, če mu s povratno pošto pošljem bankovec za 29 K...

Tisti hip je šel moj up po vodi, vsa došla pošta pa v pripravljeno košaro.

Da spravim svoje precej ozlo-voljene misli na drugo polje, vzel sem v roke »Slovenski Pravnik« in se vtopil v njegovo vsebino. Prebral sem skoro celo številko, ne da bi kdo

Ljubljanična struga ima pred Franciškanim mostom zelo oster ovinek. Fiksiranje in vzdavaj takega ovinka na tem kraju pa ni lahka stvar. Paziti je z ene strani, da se z novimi obrežnimi zidovi ne pride v nevarno bližino obrežnih poslopj, dalje da se nova obrežnica kolikor mogoče normalno križa z novo osjo Franciškanega mostu ter končno, da se neizogibni ovinek sploh harmonično ujema z ostalimi obrežnimi črtami. Vrhutega se mora pa vendar tudi gledati vsaj nekoliko na to, akoravno je g. baron Zois zaklet sovražnik obrežnih komunikacij, da se v očigled temu, da se bodoča struga Ljubljane znatno zoži, na novo nastala, oziroma razširjena obrežja kolikor razmere dopuščajo, porazdeli na oba obrežja. To menda zahteva arhitektonika sama na sebi.

In kakor kažejo konture do danes izvršenih obrežnih zidov, je stavbno vodstvo za osušitev barja to nalogo mojstrsko izvršilo.

Ne glede na to, da bi bili sedanji fundamenti Franciškanega mostu vsled znižanja struge za približno 2-50 m, preplivni in bi podfundiranje istih stalo ogromne tisočake, bi bilo treba pred in pod mostom vzdavati neznanško krčevite prehode in ovinke, ki bi spajali 21 m široko novo strugo s 35-50 m širokim sedanjim Franciškanim mostom. Ne samo da bi bila dotedaj tako lepo zasnovana regulacija konstruktivno temeljito zažvožena, ampak tudi cel Marijin trg in njega bližja okolica ne bi prenesla take težke operacije s tako dvomljivim izidom.

Našlo bi se nebroj kritikastrov, inženirjev in še več neinženirjev, ki bi postajajoč na Franciškanem mostu, tarnali čez pomankljivo simetrijo. In prišli bi do zaključka, da preveč goreče oboževanje starinskih spomenikov ni vedno na pravem mestu. Novoproyektovani most prilagodi se bode v umetniškem oziru kolikor le mogoče tako arhitektoniki Marijinega trga, kakor novi obrežni zazidavi. Uporabil in dopolnil se bode tudi dotedanji napis Franciškanega ali bolje rečeno Karlovega mostu.

Ako se po upogledu v tozadevne detaljne načrte, kateri so kakor nam znano vsakomur na upogled v mestnem stavbnem uradu, predloži bodočo obrežno zazidavo z najraznovrstnimi konstruktivnimi spremembami, vse okusno okrašeno z bujno pestrim cvetjem in zelenjem, mora se reči, da je občinski zastop Ljubljanski s svojim tozadevnim sklepom in odobritvijo arh. Kellerjevega načrta, temu velevažnemu in težkemu vprašanju pripomogel do rešitve obrežne zazidave, katera bode brezdvomno v kras deželni stolnemu mestu.

S slično obrežno zazidavo se pač ne bode moglo ponašati nobeno provincijalno mesto v Avstriji. Ne bode se treba Ljubljancem sramovati bodočega obrežja in tudi ne bodo imeli povoda jeziti se nad kilometer dolgimi zidovi. Pač pa se jih bode mnogo našlo, posebno ob vročih poletnih večerih, ki bodo krenili mesto v Tivoli, na novo nastale ter do bro razsvetljene obrežne promenade; kajti bodoča, čista in nad 5 m globoka Ljubljana, v katero se ne bodo več stekali hišni in cestni kanali, bo vendar nekoliko bolj vabljiva, nego, posebno ob nizkem stanju močno onesnažena sedanja Ljubljana. — Misli in nazori, katere raz-

vija g. Mihelangelo baron Zois glede Turjaškega trga, so pa popolnoma pravilne in njegove zahteve brezoprečno upravičene. Ako se hoče popolnoma uničiti enega najlepših in arhitektonično najdovršeneje zaokroženih trgov v Ljubljani, naj se Naglasova in Obrezova hiša popolnoma demolirata ter na njih svetu napravi brezpotreben park.

Turjaški trg ali kakor se je glasil njegov prvotno ime, Novi trg, je bil nekdanj bivališče ljubljanske aristokracije in premožnejšega meščanstva, katero se je v začetku 18. stoletja naselilo izven prvotnega ljubljanskega obzidja. — To dejstvo dokumentirajo tudi zvečina vsa stara, razkošno zidana poslopja. — Ta trg ima torej svoj zgodovinski pomen, in bi bilo res škoda uničiti njegov prvotni obvodni zaključek. — Demolirana poslopja se morajo na vsak način zopet sezidati. In sicer se mora Naglasova hiša postaviti zopet v isto prejšnjo stavbno črto kakor jo je imela dotedaj. To se pravi: postaviti se mora vsaj deloma zopet oni rizarit, ki je segal v Čevljarsko ulico in z umetniško fineso še bolj dokumentiral lepi vogalni zaključek Turjaškega trga. Najprikladneje bi bilo, da se tudi nova fačada Naglasove hiše kolikor moč prilagodi če že ne stari fačadi, pa vsaj skupni arhitekturi Turjaškega trga. — Ob vodni strani pa naj se okraši fačada, v prtiličju mogoče z arkadami, a v ostalih nadstropjih s par loggijami. — Vse pa naj bode izvršeno kolikor moč preprosto ter brez vsakih nepotrebnih banalnih okrasov.

Kar se pa tiče ljubljanskih cest, pa bodi g. Mihelangelu baronu Zoisu povedano, da so tekom zadnjih desetletij regulacijski načrti vseh mest imeli to nesrečno idejo, ves mestni pomerij razrezati na kvadrate kakor emendolski sir. To v resnici nesrečno idejo, pa je kakor znano tudi ljubljanski občinski zastop že zdavnaj vrgel v koš, ter za severni del mesta sprejel in odobril regulacijski načrt inž. Heydeja, ki je izvršen po načelih moderne zazidave mest.

Toliko za sedaj v pojasnilo in v poduk g. baronu Zoisu.

Proračun mesta Idrije za leto 1913.

Deželni odbornik dr. Lampe je na zadnjem katoliškem shodu v Ljubljani imel polno lepih besed za varstvo občinske avtonomije. Nekaj dni pozneje pa je ravno ta gospod podpisal odlok deželnega odbora, s katerim so se rešile pritožbe proti proračunu mestne občine idrijske za leto 1913. Klerikalne besede še nikdar niso odgovarjale dejanjem, ali rešitev idrijskega mestnega proračuna znači rekord v klerikalni hinavščini. Dr. Lampe je s svojim odlokom postavil lastna izvajanja o občinski avtonomiji na glavo in zopet pokazal svoje brezmejno sovraštvo do naprednega mesta.

Rešitev idrijskega občinskega proračuna je tako zanimiva in tako neovrgljiv dokaz o strankarskem postopanju klerikalne večine v deželnem odboru, da smatramo naravnost za svojo dolžnost da ga v celoti prijavimo napredni javnosti.

Zadevni odlok se doslovno glasi:

»Št. 16619. Županstvu v Idriji.

Ob vrnitvi prilog poročila z dne 8. maja t. l. št. 481 dovoljuje deželni

odbor s pritrditvijo c. kr. deželne vlade, da se pobira leta 1913 za občinske, šolske in druge potrebščine 74% doklada na vse direktne davke razen osebnih dohodarine in plačarine.

Vsled pritožb c. kr. rudniškega ravnateljstva in Janeza Kavčiča in ravnišev je deželni odbor znižal proračunano potrebščino sledeče:

A. Redna potrebščina.

I. poglavje od 17.444 K na 16.894 kron in sicer: 1. točko 7 d) »ostale pisarniške potrebščine« za 200 K; 2. točko 11 »razni stroški« za 200 K; 3. točko 7 g) »kurjava itd.« 150 K.

II. poglavje od 6370 K na 3420 kron in sicer: 1. točko 1 c) »vzdrževanje mestnih poslopj za 2000 K; 2. točko 1 g) »razni stroški« za 900 K; 3. točko 3. razni stroški za 50 K.

III. poglavje od 39.600 K na 30.065 K in sicer tako-le:

Po predloženih načrtih in proračunih nameravana dela bi znašala vsoto 38.389 K.

Za ta dela pod točkami 1 a), b), c), d) proračunano pokritje znaša samo 28.600 K, torej za 9789 K premalo.

Od nameravanih del se črtajo popolnoma: 1. Nov jarek pri hiši št. 487. 2. Novo betonirano zidišče od h. št. 341 do parc. št. 803. 3. Novi železni držaji ob hiši št. 26 pri poti. 4. Pot Zemlja - Čeriovše. 5. Popravilo poti pri hiši št. 154 iz Rožnih ulic. 6. Popravilo poti od hiše št. 153 proti 434. 7. Betoniranje šte. 355. 8. Vodni jarek med h. št. 265 do 250. 9. Pot do hiše št. 16. 10. Popravila pri hiši št. 299. 11. Pot na Luži. 12. Pot proti hiši št. 287.

Za polovico pa se črtajo stroški: 1. Za pešpot med h. št. 54 in 531, proračuneno na 4564 K, se dovoli 2282 kron. 2. Za novo betonsko zidišče pri hiši št. 301 proračuneno na 780 kron, se dovoli 360 K. 3. Za ceste na Vojsko, prorač. na 2000 K, se dovoli 1000 K.

Vsota črtanih del znaša 19.324 kron, od katere pride na še nepokrita dela 9789 K, za ostanek 9535 K, pa se zniža postavka v občinskem proračunu.

IV. poglavje od 39.993 K na 32.193 K in sicer: 1. točko 1 a) »nagrada tržnemu nadzorniku v celoti« 800 K; 2. točko 1 b) »vzdrževanje poslopja« za znesek 2000 K; 3. točko 1 c) »vzdrževanje pokopališča« za 100 K; 4. točko 1 d) »vodovodi« za 800 K; 5. točko 2 e) »razni stroški« za 100 K; 6. točko 2 f) »drugi blagotvorni stroški« za 100 K.

V. poglavje od 18.771 K na 16.271 K in sicer: 1. točko 1 c) »ostale potrebščine« za 100 K; 2. točko 3 a) »podpore dijakom« za 1500 K; 3. točko 2 a) »obrotno nadaljevalna šola« za 600 K; 4. točko 3 c) »godbene družtvo« za 100 K; 5. točko 3 e) »družbi sv. Cirila in Metoda« za 100 kron; 6. točko 3 g) »razni stroški« za 100 K.

VI. poglavje od 200 K na 100 K.

B. Izredna potrebščina.

1. VI. prispevek za novo mestno ledenico se črta popolnoma v znesku 5200 K. 2. VIII. poglavje »za regulacijo Nikave« se popolnoma črta 500 K.

C. Ubožni zaklad.

1. točko 1 a) »stalne podpore« za 2000 K; 2. točko 1 c) »izredne podpore« za 400 K; 3. točko 4 a) »za hrano revežem« za 1000 K; 4. točko 4 f) »razni stroški« za 200 K; 5. točko 5 »razni stroški za reveže« za 300 K.

Diferenciranje občinske doklade na direktne davke se ni moglo dovoliti, ker c. kr. deželna vlada temu načelno ne pritrdi.

S tem je rešena tudi tozadevno vložena pritožba c. kr. rudniškega erarja.

O tej rešitvi naj županstvo obvesti po priloženih prepisih pritožni-ke in sicer c. kr. rudniški erar in Janeza Kavčiča s tovariši.

Od deželnega odbora kranjskega

v Ljubljani, 30. avgusta 1913.

Za deželnega glavarja:

Dr. Lampe l. r.

Naravnost neverjetno je, da si upa deželni odbor po blamažah, ki jih je bil deležen vsled Oswaldovih pritožb pred upravnim sodiščem in zlasti po razsodbi slednjega z dne 12. junija letos, izdati nekaj tako nepostavnega in stvarno neutemeljenega, kakor je zgorajšnja rešitev proti proračunu idrijske občine vložnih pritožb. Gotovo pa je tudi nečastno za prvo avtonomno oblast v deželi, da izdaja odloke, ki niso z ničemer drugim utemeljeni, ko s strankarsko nagajivostjo. Rešitvi deželnega odbora komentarij pisati ni treba. Že površen pregled omogoča celo onem, ki sicer nima opravka z občinsko upravo, sodbo o nepostavnem in strankarskem postopanju deželnega odbora.

Samo nekaj opazk.

Deželni odbor hoče idrijskemu občinskemu odboru odvzeti vse pravice samouprave. Občinski odbor naj sklene in izvrši samo to, kar bi milostivo dovolil klerikalni agitator c. kr. katehet Oswald. Občinski odbor ne sme niti dovoljevati sredstev za kurjavo, ne za vzdrževanje mestnih poslopj potrebnih sredstev, ne odločati o popravilu cest in potov, ne o potrebščinah za reveže itd.

Po mnenju deželnega odbora naj bo občinski odbor drugega mesta na Kranjskem slepo in poslušno orodje v rokah klerikalnega hujskača Oswald. Prepričani smo pa, da ima občinski odbor idrijski toliko samozavesti, da kaj takega prostovoljno ne postane. Zato pa se mora proti nepostavnemu nasilju deželnega odbora postaviti v bran s postavnimi sredstvom, pritožbo na upravno sodišče, ki mora brezdvomno ponovno dati zadoščenje in pravico idrijskemu občinskemu odboru.

Dogodki na Balkanu.

Bolgarska in Turčija.

V poučenih turških krogih in med diplomati, ki stoje porti prav blizu, kroži, kakor poročajo iz Carigrada, vest, da je prišel general Savov v Carigrad pred vsem z namenom, da sklene med Bolgarsko in Turčijo že od Načoviča pripravljeno defenzivno in ofenzivno zvezo. Že v prvi seji konference delegatov se je konstatiralo, da sta obe državi v principu za tako zvezo. Po tem načrtu naj bi se Turčija zavezala pomagati Bolgarski pri eventualni vojni s Srbijo in Grško, Bolgarska pa se zaveže, da sprejme turško noto z dne 19. julija t. l. z majhnimi izpremenbami. V slučaju, da si prisvoji Bolgarska Kavalo in Solun, se obveže Bolgarska, da prepusti Turčiji mesto in pristanišče Dedeagač s primernim zaledjem. Obenem se zaveže Bolgarska pomagati Turčiji, če bo ta opirajoč se na močno vojno brodovje zahtevala od Grške, da ji zopet prepusti otoke, ki so potrebni

za obrambo Anatolije. V krogih por-te so mnenja, da bo Bolgarska pod takimi pogoji odnehala glede Dimotike in Ortakeja ter glede določitve severne turške meje. Porta zahteva nadalje, da izpusti Bolgarska vse turške vojne ujetnike brez odškodnine za preživljenje in končno odškodnino za padle, da se ustanovi penzijski fond za zaostale.

Ce so te vesti tudi le deloma resnične, jih Bolgarska ne more sprejeti. Že kar se tiče Dimotike in Ortakeja je zahteva porte pretirana. Zahteva glede vojnih ujetnikov in odškodnine pa je popolnoma nesprejemljiva, ker bi taka pogodba popolnoma neupravičeno nalagala Bolgarski bremena, ki jih ni dolžna nositi. Treba je namreč strogo ločiti vojno od roparskega vpada Turčije v Trakijo, kjer so po končani vojni stale le maloštevilne čete. Izrabljati prekarni položaj Bolgarske za Turčijo ni bilo težko, zlasti ker je bila Bolgarska zapuščena od vseh velesil. Nekaj poštenosti pa bi morala kazati tudi Turčija, če se že odpove Bolgarska za bodočnost že vsem aspiracijam na odrinski vilajet.

Da pa se pogajanja med Bolgarsko in Turčijo niso gibala v teh mejah, je popolnoma gotovo, saj so vse take pogodbe strogo tajne in o njih navadno ni izvedeti ničesar, dokler ne stojimo pred praktično uporabo pogodb.

Otok Rodos.

»Agencia Stefani« priobčuje sledeči komunikaci: »Agence ottomane« priobčuje baje iz Rima došlo brzajavko, ki trdi, da bo Italija priredila velike ljudske shode, ki bodo zahtevali aneksijo otoka Rodosa. To poročilo je popolnoma brez vsake podlage. Italija stoji na stališču, da nobena velesila ne sme imeti iz sedanje orijentske krize teritorialnega dobička.

Govor grškega kralja Konstantina.

Pariška »Agence Havas« poroča iz Aten: Ministrski predsednik Venizelos je prišel včeraj na francosko poslaništvo in izjavil, da globoko obžaljuje nesporazumljenje, ki je nastalo vsled govora grškega kralja Konstantina. Kralj ni nikakor zanikal blagodejega delovanja francoske vojaške misije, ki je pred in med zadnjimi vojnami Grški izredno mnogo pomagala.

Venizelos je poleg tega izdal na časopisje izjavo, ki pravi: Če bi obstajala najmanjša nevolja proti članom francoske vojaške misije, bi se gotovo ne bila obnovila pogodba in Grška bi ne bila zaprosila za odposlanje nadaljnjih častnikov. Grška ne bo pozabila nikdar izrednih zaslug, ki si jih je Francoska iztekla za kraljestvo. Sploh ni imel kraljev govor političnega značaja, ker se je bil odpejal brez odgovornega ministra. Kralj je izrekel samo svojo osebno zahvalo za vojaško izobrazbo, ki jo je dobil v nemških šolah.

Ubogi grški kralj, kateremu mora lastna vlada dati ukor in katerega njegova lastna vlada ne smatra za politično zrelega!

Češki državni poslanci.

Včeraj se je vršilo plenarno zborovanje čeških državnih poslancev. Zborovanja se češki klerikalci in socialni demokrati niso udeležili, da siravno so bili povabljeni. V celem je

motil in tako proti svoji volji in izdatno pomnožil neizčrpne zaklade svojega pravniskega znanja. Mej tem se je pa, da se bolj posejško izrazim, seveda hitro vrtilo časa kolo. Morda bi bilo minulo tudi celo dopoldne brez obiskov, če bi bil človek malo bolj previden in nabil na vrata svoje pisarne napise posebnega značaja.

Oglašati so se namreč začeli pobiralci poluletnih članarin za razna društva in takorekoč drug drugemu podajali kljuko pri vratih, kakor bi se bili mejebojno domeni, da mi morajo ravno danes olajšati mojo, že itak jetično mošnjo. Drug za drugim so prihajali in odhajali, s seboj pa odnašali moje svitke kronice, od katerih mi je bilo slovo kaj težko.

Da je pa mej to odnašanje mojih svitlih kronic prišlo vsaj nekaj izpremembe, počastili so mojo pisarno še potujoči hrvaški dijaki s svojimi, deloma zastarelimi spričevali in me opevajoč v svojem prekrasnem hrvaškem jeziku našo lepo slovensko domovino reševali pogubnega namona. Naravnost oddahnili sva si jaz in moja mošnja, ko je zazvonilo opoldan ...

Ne bodem trdil, da sem popoldne korakal v svojo pisarno s sijajnimi upi, ker bi bila taka trditev greh zoper znano božjo hčerko resnico. Dejstvo pa je, da sem stopil točno po tretji uri v svojo pisarno in nadaljno

dejstvo je tudi, da je sedel v pisarni že kmečki možiček, ki je čakal na me. Ne bodem vam razkladal onih svojih čutil, ki so v mojem srcu slavila svoje rojstvo ob pogledu na možička, temveč bom rajši brez orikri-vanja in olepšavanja popisal pogovor mej nama, ki se je prav okrajšano vršil nekako tako-le:

»No očka, ali ste prišli. Pa vas že dolgo ni bilo k meni. Kaj pa letina, ali dobro kaže? In prireja? Ali je bode dosti? Kaj pa bova danes napravila, ali bova komu uro navila? Le povejte, kje vas žuli čevlji?«

»Vsaj me res žulijo; imate presneto trdo kamenje nametano po ljubljanskih cestah. Ali nič ne pobirate v Ljubljani kamenja raz ceste, kakor mi iz njiv? Kdo bi si bil mislil, da ste v Ljubljani tako zanikarni. Jaz že ne, ker sem mislil, da imate po ljubljanskih cestah položene tako lepe deščice kakor v našem gradu.«

»Bo že še v Ljubljani postalo tudi boljše! Veste očka, vse se ne more naenkrat napraviti, vsaj bog stvarjenja tudi ni v enem dnevu dovršil. No sedaj mi pa povejte, kaj bi radi?«

»Veste, jaz sem doma iz Štajerskega in sem prišel danes prvič v Ljubljano. Sosed, ki je bil v Celju na semnju, mi je pravil, da je tam šušal, da je v Ljubljani umrl Aleš Drevo, ki

je kupčeval z žitom in imel toliko denarja, da ga je meril kar na mernike. Sosed mi je pa tudi povedal, da sedaj v Ljubljani ne veste, kaj bi začeli s tem denarjem, ker Aleš Drevo ni zapustil nič otrok in bližnjih sorodnikov in da iščete okrog po Štajerskem ljudi, ki bi bili iz njegovega rodu. Sosed mi je rekel, da bi utegnili na me kaj denarja odpasti, ker sem najbrž z rajnikom v sorodu. Pišem se namreč za Primoža Smereko, ki je tudi drevo. Prosim vas torej, da bi mi pomagali od tega denarja. Vsaj ne bo vaša škoda; nočem nič zastopiti. Bova pa tako napravila, da bova imela vsak polovico.«

»Kakšno polovico! Ali veste mož, da je vaš žitni trgovec Aleš Drevo umrl že pred 25 leti, da so se njegovi dediči že zdavnaj našli in tudi dobili svoj denar, katerega so se pa zdavnaj tudi že iznebili. Torej s to stvarjo ni nič. Ker ste me pa zamudili skoro pol ure, plačali bode 3 K.«

»Torej ni nič. Pa sem že gotovo računal na ta denar, za katerega sem si mislil kupiti nove hlače in škornje, ker me te preveč žulijo. Sedaj bom pa moral trgati naprej stare hlače in škornje, čeprav je oboje že strgano. Revček sem, revček in zato vas lepo prosim, če bi mi dali kake dve kronici za pot, ker sem prišel tako daleč do vas ...«

Pri teh besedah je pa tudi mene minila potrpežljivost. Ne dovolj, da mi je mož ukradel dobre pol ure mojega draga časa, sedaj hoče še denar. Raztolmačil sem možu z jasnimi besedami svoje stališče in poskrbel tudi, da se je mož malo hitreje odpravil proti svoji ožji domovini.

Sedaj je bilo zopet nekaj časa mir. Da bi mi ne bilo dolgčas, vzel sem v svoje roke »Adresar« in začel v njem stikati po naslovih svojih znancev in prijateljev. Na svoje največje presenečenje sem opazil, da se je mnogo mojih prijateljev in znancev moralo v zadnjem času prekrstiti in da so se skoro vsi preselili zopet v ona stanovanja, v katerih so prebivali pred 10 in več leti. Ko sem se upravičeno čudil tem meni neznanim izpremenbam, privihrala je v pisarno še dosti čedno opravljena ženska in tedaj se je iz njenih ust vsula na me prava ploha:

»Gospod odvetnik! Ime mi je ... Rojena sem ... V šolo sem hodila ... Pri birmi sem bila ... Mati mi je umrla ... Oče je zatisnil oči ... Šla sem služiti ... Služila sem v prvih hišah in to pri ... Spoznala sem svojega Martina ... Rojen je bil ... V šolo je hodil itd. kot že poprej ... Imela sva se rada ... Ali veste, kaj je ljubezen? Ljubezen je ...«

»Kaj je ljubezen, vem dobro, vsaj berem naše lirčne pesnike,« prekinil

sem svojo zgovorno bodočo klijentico, ki mi je razkladala mej tem zgodbino svojega življenja in ljubezni že dobre pol ure. »Povejte mi rajši, zakaj ste se k meni zatekli?«

»Vsaj vam hočem ravno to povedati, pa me ne pustite govoriti. Razložiti vam pa moram vse, da bode vedeli, kakšna strašna krivica se godi meni, pošteni zakonski ženi. Ljubezen je ... Dolgo sva se ljubila in to brez greha ... Skušnjava ... Bolezen ... Babica ... Porod ... Sodišče ... Tožba ... Poravnava ... Zopet ljubezen ... Poroka ... Svatha ... Živela sva kot dva golobčka in še danes bi bilo tako, če ...«

V tem trenutku je začela moja bodoča klijentinja mlo jokati in ta jok se je skoro izpremenil v divje tuljenje, kateremu ni bilo konca ne kraja. V svojem obupu sem vstal in se približal previdno svojemu klobuku, da bi pobegnil iz svoje bisarne. Še predno sem pa prijel za svoj klobuk, utihnilo je mahoma tuljenje in ženska je nadaljevala:

»Pomislite, pet otrok imam z Martinom, trije so prišli malo pre zgodaj na svet, dva pa v poštemen zakonu. In sedaj pa pride ta nesramna nečistnica in mi hoče mojega dobrega in poštemnega Martina vjeti v svoje brezstidne mreže. Pa se ji to ne bo posrečilo. Za kaj so pa tukaj ce-

prišlo na zborovanje kakih 70 državnih poslancev in večje število bivših deželni poslancev.

Poslanec Viškovsky je poročal o razbitju pravnih pogajanj in izjavil, da so pravna pogajanja razbili Nemci. Zato Čehi tudi niso vezani na dosedanje sklepe. Ker sedaj na Češkem ne obstoja deželna avtonomija in sploh ne legalno stanje, nimajo Čehi povoda, da bi se udeležili novih pravnih pogajanj. Govornik je nato prebral odlok permanentnega odseka, ki izjavlja med drugim, da smatrajo češke stranke vlado za vse proti deželni avtonomiji naperjene korake in za upravo komisijo na Češkem odgovorno ter si pridržujejo pristoječo roko za svoje nadaljnje korake. Češkimi državnimi poslanci je dano na prosto voljo, da store ob primernem času primerne korake proti vladi v državnem zboru.

Maldočeški poslanci so se izrekli proti odločitvi, ki bi bila obvezna za bodoči nastop Čehov v državnem zboru ter dvomijo, da bi bil sedaj primeren čas za tako demonstracijo. Nekateri maldočeški so tudi izjavili, da se njih stranka nikakor ne bo uklonila večinskemu sklepu, ki bi imel za posledico tako taktiko.

Ta izjava je dala povod k burnim debatam zlasti med agrarci in narodnimi socialci ter med poslancem Stranskim in maldočeši.

Nato so se razni govorniki ožigosali maldočeško stališče, ker pa ni prišlo do sporazuma, je bil izvoljen osemčlenski redakcijski komitej, ki naj predela predlog Viškovskega. Nato je bila seja prekinjena, da je imel redakcijski odsek priliko predelati predlog.

Ko se je seja popoldne zopet pričela, so si izprosil maldočeši najprej čas za premislek, da se posvetujejo o izpremembi predloga, ter so nato izjavili (poročevalec poslanec Maštalka), da zahtevajo, da se sprejme v komunikacijo o včerajšnjih posvetovanjih točka, da se izjavljajo češki poslanci tudi naprej pripravljene udeleževati se nadaljnjih pravnih pogajanj, če se varuje narodno enakopravnost in enotnost češke kraljevine. Proti tej točki so se izrekli vsi nemaldočeški poslanci.

Ker ni prišlo do sporazuma, so zapustili maldočeši posvetovalnico. Zmagali so torej radikalni elementi.

Češko-nemška pravna pogajanja.

Ta dni se sestane prvi ministrski svet po počitnicah. Ministrski predsednik bo podal predloge, na kateri način naj se zopet prične češko-nemška pravna pogajanja. Prvi korak za ta pogajanja bo najbrže ta, da bo določil kabinet sam svoje stališče napram tem pogajanjem ter skušal doseči med ministri enotno razmišljanje. Prvo delo na tem polju bo torej interministerijsko pravno pogajanje med člani kabineta. Poleg tega obstoja namen po vzorcu Körberjeve konference izdelati popolne predloge ali pa vsaj principijalne podlage, ki naj tvorijo potem predmet pogajanj parlamentarcev. Zaradi težkoč, ki se bodo pokazale, torej ni upati, da se bodo češko - nemška pravna pogajanja že v kratkem pričela. Politični krogi mislijo, da se bodo pogajanja pričela šele pozno v jeseni.

sarske postave in doktorji! Tu vam predložim ubožno spričevalo in prosim, da še danes vložite najhujšo tožbo v Kranjsko goro, kamor spadajo Jesenice. Vsaj boste dobili dobro plačilo iz ubožnega spričevala. Pa hudo mora biti kaznovana ...»

V tem hipu je vrgla moja bodoča klijentinja na mojo mizo ubožno spričevalo in začela z nova tuliti. Isti hip sem pa tudi jaz smuknil po svoj klobuk in me strašnim tuljenjem ženske, ki mojega bega k sreči ni opazila, zbežal skozi vrata svoje pisarne in bežal proti Šiški in Kosezvam z jaderno hitrostjo, ker sem bil uverjen, da mi je ženska za petami, ker mi je še vedno po ušesih šumelo in grmelno njeno tuljenje ... Še je daleč tam na Večni poti sem se nekoliko oddahnil in potem korakal previdno proti Ljubljani in po Ljubljani do »Krivokljunega škorca«, ker sem se celo pot bal, da bode izza kake smreke ali vogala hiše šinila pred me ta strašna ženska ... To so mi resnični dogodki današnjega dne ...»

Zbrani prijatelji so sočutno napili ubogemu trpinu; Bobnar se je pa skesal svojih krivičnih obdolžitev in svojega greha in oboje svečano preklcal.

Taki dobri časi so bili v nesrečnem letu 1913 po Kristovem rojstvu.

Parlament, deželni zbori in delegacije.

»Nemško - nacionalna korespondenca« poroča: **Kakor se zatrjuje, bo državni zbor vsekakor sklican za 15. oktober.** Do tedaj bo finančno ministrstvo izdelalo tudi državni proračun za proračunsko dobo od 1. januarja do 30. junija 1914. Sedaj proračunska dela še niso končana, ker bo treba v prihodnjem polletnem proračunu marsikaj črtati, da bo mogoče brez velikega deficita napraviti prehod k novemu proračunskemu letu od 1. julija 1914. do 30. junija 1915.

Medtem ko so sklicani več deželni zborovi. Današnja »Wiener Zeitung« priobčuje cesarski patent, s katerim se sklicuje **solnograški deželni zbor za 17. september, nižjeavstrijski, tirolski, predarlški za 23. september, kranjski za 24. september, goriški in gradiščanski pa za 1. oktober. Glede gališkega deželnega zbora še ni odločitve.**

V budimpeštanskih parlamentarnih krogih se zatrjuje, da bo izvolila ogrska zbornica novo delegacijo že v prvi polovici oktobra. Delegaciji zborujeta to pot na Dunaju ter pričneta s svojim delom koncem oktobra.

Država komisarijev in komisarijatov.

Že se slišijo glasovi, da nas hoče naša ljuba vlada oskrbeti z novim komisarijatom. Da bo uprava avstrijske dežele bolj enotna, bi pač kazalo, sistirati vse deželne zbore, pometati iz dvorcev vse deželne odbore in povsod imenovati paše in bege. Kako bi se slišalo: Vilajet ilirski s sandžakom Koroško, Kranjsko in naprej, in vilajet češki: sandžak Češka, Moravska, Šlezija, vilajet poljski itd. itd.

Ukrajinski list »Dilo« namreč piše: Če Poljaki nočejo volilne reforme, Rusini ne bodo šele prosili. Ali se odločijo Poljaki za volilno reformo, ki jo morajo tudi Rusini sprejeti, ali pa se morajo pripraviti na trajno sterilnost deželnega zbora in na **sistiranje deželne avtonomije, kar bi imelo za posledico bankrot deželnih financ in protustavno imenovanje upravne komisije.**

V rusinskem klubu samem se kaže huda nezadovoljnost, ki je prav razumljiva vsled nepravilnega zavlavljanja Poljakov. V rusinskem klubu bo najbrže zmagala ona struja, ki zahteva pod vsakim pogojem in s skrajnimi sredstvi boj za celotni kompleks rusinskih narodnih zahtev, čegar končni cilj je **razirganje Galicije na dva dela.**

Za enkrat naj se nadaljujejo poljsko - rusinska pravna pogajanja že prihodnji teden v Lvovu.

Hrvatska.

»Hrvatski Pokret« poroča, da so imeli pristaši Frankove stranke in Rauchove skupine v nedeljo skupno konferenco, katere posledica je bil članek »Hrvatske«, ki da dvomi nad odkritostjo od hrvaško - srbske koalicijske zastopnega unionizma in izjavlja, da žele na Hrvaškem odkritost in unionizem, ki je v interesu hrvaškega naroda, monarhije in Ogrske. Ravno zadnji dogodki na jugu monarhije bi bili morali prepričati odločilne faktorje, da je ojačenje hrvaškega elementa nujno potrebno. Ogrska mora samo odkrito hoteti blagor hrvaškega naroda, potem je podana podlaga za unionizem. V tem stremljenju bo tudi Frankova stranka podpirala Ogrsko, če se bo Ogrska izjavila pripravljena, da izpolni zahteve programa stranke prava iz leta 1894 in naj bo to tudi v okviru dualistične monarhije.

Izvajanja »Hrvatske« so tem bolj pomembna, ker so ravno ti krogi vedno zastopali mnenje, da je preustroj monarhije potreben. Med drugimi je angažiran pri tem tudi dr. Šusteršič, ki se je zavzel v delegacijah za trializem, sedaj pa so ubogega moža zapustili celo Frankovci ter so zadovoljni z dualizmom. Interesantna pa je ta izjava tudi zato, ker vidimo, kako pristaši trialističnega gromovnika Šusteršiča lezejo za Ogr. Na eni strani klečeplavstvo pred Nemci, na drugi podrepištvu Ogru, v sredi trialistični gromovnik, ki je tudi vsak hip pripravljen, če bo imel še časa, popolnoma revidirati svoje trialistično naziranje.

Vojna med Kitajsko in Japonsko.

Japonska vlada je poslala Kitajski nekaj ultimatum, v katerem grozi Kitajski, da bo poslala na Kitajsko svoje vojaštvo, če takoj ne dobi za-

doščanja za gotove napade na japonske državljane. Ko so se namreč vršili najhujši boji med vstaji in vladnimi četami v Nankingu, je prišlo do raznih napadov na tuje državljane, zlasti pa na Japonce.

Sedaj zahteva Japonska zadoščenje za grozovitost in umore, ki so jih izvršili Kitajci. Tako so japonskemu častniku Nihimiri strgali s telesa v Hankovu japonsko uniformo in ga obesili za roke, nekega drugega japonskega častnika so v Šantungu mučili, enega Japonca so v Nankingu ubili in končno so odstranili japonsko zastavo. Japonska zahteva, da se Kitajska opraviči, da kaznuje krivce in da plača odškodnino.

Kitajski zastopnik v Tokiju je ustmeno naznanil japonski vladi, da je Kitajska pripravljena, ugoditi japonskim željam.

Kljub temu pa, da se oficijozno zatrjuje, da se zdi vojskovodji Jamagati sedaj še nepotrebno, poslani na Kitajsko japonsko vojaštvo, se zdi, da računajo na Kitajskem z vojno z Japonsko, zlasti, ker kaže Japonska veliko ekspanzijsko silo. Zlasti ljudski shodi na Japonskem kažejo, da je splošno razpoloženje v tej državi za vojno s Kitajsko, tedaj za prednost v Aziji.

Štajersko.

»Oktoberstvo slavje« Zveze narodnih društev v Celju. V četrtek zvečer se je sestavil za to slavje velik veselični odsek in se je obenem določilo, v kakem obsegu se bo cela prireditev izvedla. Skrbelo se bo, da bo imel vsakdo kaj od slavlja: na sporedu bo koncert, petje, predstava šaljive enodejanke, ples, vinska poskušnja. Kakor se nam poroča, je zanimanje za to »oktoberstvo slavje« že po celi deželi veliko, saj je še potek lanske enake prireditve splošno v najboljšem spominu. Ker bo ta dan dopoldne glavni zbor narodne stranke, bo dana najlepša prilika prijateljem, znancom in somišljenikom iz cele dežele, da se snidejo in skupaj pozabavajo. Razni gospodje vinorejci so že objubili za vinsko poskušnjo dobro kapljico iz svojih kleti. Naj si vsakdo tako uredi čas, da bo mogel priti dne 5. oktobra v Celje.

Iz Maribora. Iz kazenskega oddelka c. kr. okrajnega sodišča v Mariboru so polagoma odpravili vso slovensčino ter se pišejo vsi protokoli in razsodbe samo nemško. Pri civilnem oddelku je imela do najnovejšega časa slovensčina večje pravice ki se jih sedaj skuša zatreti na ta način, da je za ta oddelek določenih nekaj zapisnikov, ki slovensko ne znajo, ali nočejo znati. Zato so začeli tudi pri slovenskih obravnavah pisati - nemške protokole in izdajati nemške razsodbe. Če bodo slovenski odvetniki s to novo prakso zadovoljni, je seveda drugo vprašanje.

Mariborske Ciril - Metodove podružnice so prispevale za pretekli mesec v Ljubljano sledeče prispevke: (moška) Narodni davek 12 K 35 vin., nabiralnik v »Narodnem domu« 12 K in darilo gosp. Medveda v Bohinjski Bistrici 1 K; (železničarska) članarina 42 K, nabiralnik v »Narodnem domu« 15 K 60 vin., v Medenovi gostilni 6 K 60 vin., skupaj 89 K 55 vin.

Iz Gradca. Kmetijska podružnica za graško okoličico razpošila valila na kmečki zbor, ki bi se naj vršil dne 28. septembra ob 10. dopoldne v graških Aninih dvoranah. — Prejšnji dan se bo na »jesenskem sejmu« v Gradcu otvorila ob navzočnosti poljedelskega ministra dr. Zengerja kmetijska razstava. Ker so Slovenci izključeni od te razstave, jim tudi udeležbe na gori omenjenem kmečkem zboru ni priporočati.

Iz Žalca. Desetletnica Sokola v Žalcu obeta biti prireditev, kakršnih vidimo le malo na Sp. Štajerskem. Do sedaj so prijavila svojo udeležbo vsa bližnja, pa tudi oddaljena sokolska in druga narodna društva. Povsodi vlada za slavnost največje zanimanje, zlasti pa med savinjskim ljudstvom, ki že komaj pričakuje trenutka, ko politični napredni žalec. Obširne priprave na slavnostnem prostoru so v najlepšem tiru. Spored slavnosti bo naslednji: V nedeljo, dne 14. septembra: 1. Popoldne ob 3. sprejem sokolskih in drugih narodnih društev pred občinsko hišo in sprevod na slavnostni prostor z narodno konjenico na čelu. 2. Javna telovadba s tekmo naraščaja. 3. Ljudska veselica: a) popoldne na slavnost. prostoru koncert polnoštevne celjske narodne godbe; b) zvečer v veliki dvorani gosp. Robleka kabaret (hmelska sezona v Žalcu) in ples. Slavnostni prostor bo električno razsvetljen. Slavnost se vrši ob vsakem vremenu; ponoči bodo vozili prometni avtomobili.

Avstrijsko vinarsko društvo priredi dne 22. septembra na Osterbergerjevem posestvu v Domajni v Zg. Haložah praktičen pouk o razstrelje-

vanju zemlje, bodisi za rigolanje vinogradov, kopanje drevesnih jam ali za rahljanje zemlje v starih sadovnjakih in podiranje gozdnih dreves ter izkopavanje drevesnih šotorov z novim »Dinamon I.« imenovanim razstrelivom. To je samoobsebi tako brez vsake nevarnosti, da se razpošilja celo s pošto, vendar pa ima veliko večjo razstrelilno moč, kakor navadni smodnik. Ker je želeti, da bi si te gotovo zelo zanimive in koristne poskuse ogledali tudi naši kmečki posestniki, viničarji in delavci, zlasti iz Halož, jih nujno vabimo k obilni udeležbi.

Iz Verzeja. Dne 26. avgusta t. l. je srečal klerikalec Koroša Franc svojega nasprotnika glede prepornega pašnika in ga je na okrajni cesti napadel s koso ter divje zakričal: »Prokleti ded, moram te včas (takoj) bujiti!« Potem je ves besen od jeze mahal s koso proti Kotniku, katerega bi bil gotovo razrezal, prebodel in umoril, da ni ubogi napadenec v smrtni nevarnosti pariral mahljajev z grabljami, na katerih se pozna nič manj kot 17 urezov. Poleg tega, da je besnež razrezal grablje, še je ranil Kotnika dvakrat na roki in na nogi. Kako opasen je bil položaj za Kotnika, da se posneti iz tega, da je v sili jel bruhati kri in ni mogel več držati vode; enkrat se je kosa zabodla 40 cm globoko v zemljo! Na srečo so prihiteli ljudje Kotniku v skrajni sili na pomoč. Poživljeni Koroša je pozneje padel v lasten »kup« in v njem spal! Klerikalci smejo biti zares ponosni na takega reprezentanta. Napad se je naznanil po orožnikih c. kr. sodniji, ki bo zbešnelemu Koroši že vedela poskrbeti primerno nagrado.

Iz Bučevca na Murskem polju. Občinski odbor bučevski je v petek dne 5. septembra izročil c. kr. dvornemu svetniku in senatnemu predsedniku gosp. dr. Miroslavu Ploju diplomu v znak častnega občanstva, ki se mu je soglasno podelilo v odborovi seji dne 6. julija z ozirom na njegove velike zasluge za Slovence vobče, posebej pa z ozirom na njegovo delovanje v korist občini Bučevci. Diplomlo je prav okusno in poceni izvršila tvrdka Th. Venta v Pragi I., Bilkova ulica 9.

Iz Šmarina ob Dreti. Dne 9. septembra je bil za župana širne občine Bočna izvoljen posestnik gosp. Franc Zagorčen na veselje vseh sosesčnikov, ker bomo vendar imeli v bližini občinski urad, da mu ne bo treba cele ure romati, kdor ima z županstvom kaj opraviti. Ljudje so ne navadno veseli tega pojave; to veselje so nam oznanili strelji iz mošnjarijev. Sedaj je bil občinski urad z županom na Križu, kako neprilčno! Pri tej volitvi je bilo razočaranje. Župan »koadjutor« je propadel, kdo bi to pričakoval? Tinče, usoda ne prizanesa. Koliko bo treba časa, da bi se znala ta stvar popraviti!

Drobne novice. Sneg je zapadel v sredo vse višje gore po Srednjem in Zgornjem Štajerskem. Vreme se je po zadnjem deževju dokaj ohladilo. — Iz Gradca. »Tagespost« poroča, da namerava štajerska družba za proizvodnjo električne sile napeljati močen električen tok iz Maribora čez Lipnico in Lieboško dolino v Peggau ter preskrbovati posamezne kraje z električno lučjo in energijo. — Od Sv. Marka pod Ptujem. V sredo, dne 3. septembra popoldne je utonil v Dravi 3 in pol leta stari Vinko Lubec. Oče je reševal iz reke neke konje, medtem pa mu je otrok utonil. — Pri Sv. Martinu na Pohorju je udarila v petek zvečer strela v hleve posestnika Vošnika, kateri so zgoreli s krmo in snopjem vred. Vošnik je bil le za malo vsoto zavarovan. — Trški občinski odbor v Rečici je imenoval mozirskega nadučitelja Praprotnika zaradi njegovega delovanja v prid sadjerejstvu za častnega občana. — Gornjegrajski okrajni zastop bo gradil v Pustem polju čez Dreto nov most, čigar stroški so proračunani na 10.000 K. — Iz Kozjega poroča »Slovenski Gospodar«, da je dne 7. septembra vihrala na tamošnji kaznilnici nekaj ur bela zavora v znamenje, da ni nobenega jetnika. To se je zgodilo letos že drugič, a vedno samo za nekaj ur. — Imenovan je sodni kancelist Franc Flux v Gornjem gradu za oficijala. — Občinski odbor v Leiterspergu pri Mariboru je imenoval A. Badla in mariborskega župana dr. Schmiedererja za častnega občana. — Pri Sv. Jakobu v Slov. goricah so našli blizu cerkve neznanega obešenega možaka. — Od Sv. Tomaža pri Ormožu poročajo, da se je igral 16letni kmečki fant Franc Belšak v Savcih z očetovo nabito puško in pri tem po neprevidnosti ustrelil domačega hlapca. — Iz Gradca poročajo, da so šle živinske cene na zadnjem tedenskem sejmu zopet nekoliko kvišku.

Osnovanje Trgovsko-obrtno kreditne zadruge v Celju. Te dni izvršil se je za slovensko trgovino in obrt na Spodnjem Štajerskem tako važen korak, da ga moramo širši javnosti razložiti. Znano je, da pri nas slovenske trgovine in obrti pred prilično 25. leti takorekoč ni bilo, nihče ni poznal tega stanu ali vprašal, če je slovenskemu narodu potreben ali ne, dočim so v naših mestih in trgih gospodarili naši narodni nasprotniki in si polnili žepa s slovenskim denarjem. Kakor v vseh strokah, napredovala je tudi organizacija slovenskega obrtništva in trgovstva v zadnjih 20. letih na Spodnjem Štajerskem vidno. Binkoštni obrtni shod pretečenega leta je pokazal, da obrtni in trgovski stan ni še mrtev, da živi in hoče napredovati. Poprej nepoznan stan, razvil se je v kratkem času do one stopinje, da se ga ne da več utajiti, temveč bode imel v bodoče v narodnih gospodarskih vprašanjih odločilno besedo. Poleg kmetijskega stanu in stanov z višjo izobrazbo je narodu potreben trgovski in obrtni, takozvani srednji stan, kateri tvori temelj narodnega gospodarskega vprašanja. Kadar bode ta stan gmotno neodvisen in zaveden, ne bode potrebno se pripraviti za slovensko rešitev posameznih aktov, ker bodo dejanske potrebe postale takšne, da bodo nemški uradniki pri državnih uradih in železnica nemogoči. Za primero nam služijo spodnještajerska mesta in trgi, katere smatrajo s peščico nemških trgovcev za nemško posest. Pred 25. leti začeli so se snovati slovenski denarni zavodi, kar je bilo gotovo koristno in najpotrebnejše, in vsakdo bode uvidel, da se je s tem narodu mnogo pomagalo, ker se je izločil vpliv nemškega kapitala na naš kmetijski stan. Vsi ti zavodi so pa bili osnovani v pretežni večini za hipotekarni kredit, dočim obrtniku ali trgovcu, če ni imel posestva, na svoje delo, zalogo blaga ali pa na knjižne terjatve ni bilo možno dobiti kredita ali pa le z dobrimi poroki. Da se razvoj slovenskega obrtništva in trgovstva na Spodnjem Štajerskem omogoči tudi v gmotnem, vršil se je meseca marca t. l. sestanek, na katerem se je sklenilo ustanoviti Trgovsko-obrtno kreditno združno v Celju, ko bode podpisanih sto deležev po sto kron. Ker je ta pogoj bil v kratkem času izpolnjen, so se pravila predložila v registriranje ter so vsled sklepa c. kr. okrajnega sodišča v Celju z dne 22. julija t. l. vpisana v združni register. Uradni prostori »Trgovske obrtne zadruge« so v hiši g. Volauška na Ringu, v neposredni bližini pošte, kolodvora in davkarije. Uradni dan je vsak torek in petek od 9. do 12. ure dopoldne, posluje pa vsak dan od 8. do 12. ure dopoldne, izvenredni nedelji in praznikom, ter se sprejemajo hranilne vloge in dajejo strankam pojasnila. Trgovina in obrt preveče na leto največ denarja. Stotisoče, da, celo milijone znaša promet, s katerim upravlja ta stan v svojih obratovališčih in ako se vsi stanovski tovariši oklenejo tega zavoda, mora v teku časa ta denarni zavod postati eden največjih in najmočnejših na Spodnjem Štajerskem. — Vsakega obrtnika in trgovca je dolžnost, se posluževati pri inkasiranju svojih računov, faktur in knjižnih terjtev našega stanovskega denarnega zavoda in da stopi k istemu v zvezo v tekočem računu, nadalje, da nalaga vse dnevne izkupičke in hranilne vloge pri našem zavodu, obratno pa, da pusti svoja plačila nakazati potpm zadruge. Vsa tozadevna pojasnila daje zadruga pisмено ali ustmeno. Zavod je ustanovljen v prvi vrsti za trgovce in obrtnike ter smejo biti v načelstvo izvoljeni samo trgovci in obrtniki. Prepričani smo, da se slovensko trgovstvo in obrtništvo zaveda naloge, katero si je z ustanovitvijo tega zavoda postavilo in da bode vsak obrtnik in trgovec zastavljal ves svoj vpliv, da se bode Trgovsko-obrtna zadruga v Celju razvila do one stopinje, ki je obrtnemu in trgovskemu stanu primerna.

Koroško.

Zastrupil se je v Celovcu 33letni zidarski pomočnik Franc Blažke. Pil je lisol, prepeljali so ga v bolnišnico. Ponesrečena otroka. Soprog železniškega delavca Ivana Cvetnikova v Rožni dolini je polila lonce vrele vode, ki ji je padel po nesreči iz rok, na 17mesečno gojenko Marijo Konrad. Otroci, ki se je priplazil, ne da bi ona opazila k njenim nogam, je dobil take poškodbe, da je drugi dan umrl. — Posestnikova hčerka Ana Gugenbergerjeva je pustila samega svojega polletnega brata, katerega bi morala varovati. Ko se je vrnila k otroku, ga je našla mrtvega. Otroci se je obrnil z obrazom v blazino in se zadušil.

Zagonetna roparica. Kljub vsem naporom raznih lovcev še vedno niso zaznali zagonetne roparske živali, ki se potika sedaj okoli Volšperka in

kjer je napravila že ogromno škodo med drobnico. Ljudje se boje, kaj bo pozimi, ko postane žival gladna in se bo približala človeškim bivaljšem. Takrat postane lahko nevarna tudi za ljudi. Okrajno glavarstvo v Volpersku je odredilo sedaj na roparico velik lov. Povabilo je vse lovce v okraju, da se lova udeležijo, seveda na svoje stroške. Čas lova še ni natančno določen. Priglasje se pri glavarstvu lahko tudi drugi lovci, ki bi se zanimali za ta lov.

Romar z Višarji. Pobožen romar z Višarji piše o razmerah, ki vladajo na t. božji poti, sledeče: Kdor obišče to božjo pot na dan, ko pride na tisoče romarjev, posebno na praznik, dne 8. septembra, temu se mora gabititi to, kar vidi na tem posvečenem kraju. Dve gostilni sta in nekaj drugih poslopij, v katerih prenoči lahko le malo število romarjev in romaric. Ostala množica se nabere v cerkvi in okoli cerkve, kjer se valjajo ljudje, moški in ženske, vse vprek celo noč. Pustimo to, kaj se vse lahko zgodi in se tudi godi. Ne slove zastoj med ljudstvom prislovica, da gre mnogo ljudi na Višarje, še več pa jih pride doli. Smrad, ki zavladava ponoči in ki se pojavi drugi dan v cerkvi in v okolici, je neznošen in spominja na vse preje, kot na kadilo. Gotovo je, da se s tem žali pravostni in tudi verski čut, in neopustno je, da se kaj takega pripuščajo. Dolžnost onih je, ki imajo od romarjev največ dobička, da preskrbe tem ljudem vsaj poštena in cena prenočišča, posebno še, ker je več takih, ki štedijo celo leto in nesejo teško prištedeni in pristradani denar, večkrat do zadnjega vinarja na Višarje in potem zopet stradajo.

Primorsko.

Goriški deželni zbor je sklican na sredo, dne 1. oktobra.

Ponesrečen parnik. Parobrodna tvrdka Tarabochia i. dr. v Trstu je dobila včeraj brzjavno sporočilo, da je nasedel njen parnik »Alpha« pri Freuchreefu na pečine. Moštvo parnika se je rešilo, kake poškodbe je dobil parnik, še ni znano.

Desetletnica reško - sušaskih maturantov. V smislu svojedobnega sklepa glede dogovorjenega sestanka na Reki se prosijo kolegi, ki so l. 1903. na Sušaku maturirali, naj naznanijo svoje bivaljšice na naslov: Dr. O. Rosenberg, odvetnik, Reka.

Samomorilec pod vlakom. V Pulju je skočil pod vlak izvošček Josip Kisch. Izvršil je samomor, zakaj, še ni znano. Ker je ravno na istem mestu hud ovinek, strojnik samomorilca ni videl in je peljal čezenj stroj in 6 voz. Truplo je popolnoma razmesarjeno.

Ponesrečen avtomobil. Na cesti Voloska - Matulje je trčil v obcestni zid avtomobil, v katerem se je peljala igralca Klara Kury v spremstvu štirih oseb. Nesreča se je pripetila vsled tega, ker je počila na enem kolesu pnevmatika. Vsi potniki s šoferjem vred so padli iz voza in so se več ali manj težko poškodovali. Da ni trčil avtomobil v zid, bi se bil prekucnil s potniki vred v globok jarek.

Aretacija. Včeraj so pripeljali v goriške zapore inženirja Walterja Fischerja, katerega so aretirali v Cervinjanu, ker je na sumu, da je ponesrečil pri neki trdki v Tržiču večjo vsoto denarja. — Iz Trsta pa so pripeljali nekoga Emila Gorkiča, katerega so aretirali na ovdob preiskovalnega sodnika v Aleksandriji tudi zaradi večjih ponesrečev.

Trgovska zbornica v Rovinju in sanacija južne železnice. Trgovska zbornica v Rovinju je poslala istrskemu deželnemu odboru, istrskim državnim poslane, mestnim občinam, Zvezi gostilničarjev in društvu za povzdigo prometa s tujci okolišnic, v kateri piše: Lastniki prioritet južne železnice urgirajo pri družbi in vladi finančno saniranje tega podjetja. Dosedanje obravnave so se končale le s provizorično rešitvijo in se bodo v nekaj tednih zopet pričele. Trgovska zbornica v Gradcu, ki je mnenja, da je treba poslušati v tem vprašanju tudi mnenje onih faktorjev, ki so direktno zainteresirani pri prometu te železnice, sklicuje ta mesec poseben shod v Gradcu, na katerega vabi vse one, ki so zainteresirani pri rešitvi tega vprašanja. V smislu tega poziva graške zbornice vabi tudi rovinjska zbornica, da se udeležijo tega zborovanja vsi, pri tem zainteresirani faktorji njenega okrožja.

Od tržaških Italijanov izzane protiaustrijske demonstracije v Rimu. Povodom zadnje manifestacije tržaških Slovencev po shodu v Narodnem domu, na katerem shodu so Slovenci pozdravili odloke tržaškega namestnika in prid vsem avstrijskim državljanom in pozali vlado, da vztraja na tem zakonitem stališču je razbopal Piccolo, da so Slovenci demonstrirali tudi pred laškim po-

slaništvom. Kljub temu, da sta avstrijska in laška vlada postavili Piccola na laž, se je zagnalo vse laško časopisje, tostran in onstran avstrijske meje in tudi dunajsko židovsko časopisje na Slovence, češ, da spravljamo v nevarnost prijateljske odnose med Avstrijo in Italijo. In to se je zgodilo tudi, ko je že avstrijska vlada sama ovrgla Piccolove trditve. Take stvari Piccolo strašno izrablja in to samo za to, da črni Slovence, obenem pa se zaletava v vlado. Kaj pa je Piccolo zamolčal? Zamolčal je vse napade tržaških Italijanov regnicolov na Avstrijo. Zamolčal je strašne napade laških republikancev na shodu v Milanu na Avstrijo. Zamolčal je, da so pretepli govornika socialnega demokratu in razbili shod samo zaradi tega, ker je govornik samo poskusil ožigosati postopanje laških iredentistov v Trstu proti Avstriji. In končno je zamolčal deloma velikanske demonstracije, ki so se vršile v ponedeljek in v torek v Rimu, in ki so bile naperjene v prvi vrsti proti Avstriji, vršile pa so se pod imenom demonstracije proti klerikalnim telovadcem. Kar je torej Piccolo zamolčal sebi v prid in nam v škodo, moramo povedati mi. Priliko naskoka na laške klerikalne telovadce v Rimu so porabili naši dobri sosede za to, da so vzporedno najbesnejše demonstracije proti — Avstriji. Vdrl so na trg Colona, kjer ni bilo klerikalcev, kjer pa se nahajala avstrijsko poslaništvo. In kot pobesneli so začeli vpiti, žvižgati in kričati: »Doli z Avstrijo, živel Italija, živel laški Trst, živel laška Tridant in Trst.« Policija ni mogla razgnati demonstrantov in poklicati so morali vojaštvo, ki je z nasajenimi bajoneti razgnalo izrednike. Demonstracije na trgu Colona pred palačo Chigi, kjer je avstrijsko poslaništvo, so se ponovile zopet v torek zvečer. Takrat ni bilo več klerikalnih telovadcev. Ponavljali so se isti klici in vojaštvo je moralo zasesti v varstvo poslaništva vse dohode. O tem Piccolo in nemški židovski listi ne vedo nič. Tudi ne vedo, da je bilo več protiaustrijskih demonstrantov aretiranih, veliko pa jih je ušlo, nebroj pa jih je bilo, ki so bili več ali manj ranjeni. Tisto časopisje laško in nemško, ki se je s huronskim krikom zagnalo proti tržaškemu odlomu, ki je dvignilo toliko prahu, ker se mora odsloviti 40 regnicolov, ki se pasejo v zasmeš avstrijskim zakonom in v škodo avstrijskim državljanom v najboljših javnih službah, tisto časopisje, ki je padlo po tržaškem namestniku, zato ker je zvest Avstriji in vnet ter vestem uradnik in nam očitalo, da smo hoteli porušiti laški konzulat v Trstu, kar je ovrgla avstrijska vlada sama, tisto časopisje sedaj prav nič ne ve o laških protiaustrijskih demonstracijah v Milanu in v Rimu. Res lepa bi bila Avstrija, ko bi branili njene interese tržaška laška kamora in pa dunajski židje.

Pevsko društvo „Ljubljanski Zvon“ v Kamniku.

Pretečeno nedeljo je slavila moderna slovenska pesem v prijaznem Kamniku pravcati triumf. Vzpričo razoranemu razmerju, zastupljajočih vse naše javno življenje, pomeni izlet »Ljubljanskega Zvona« v Kamnik važen dogodek letošnjega leta. Brez pretiranja priznajmo, da je »Ljubljanski Zvon« s svojim nedeljskim koncertom na najdostojnejši in najumetnejši način proslavil zaeno tudi desetno revijo »Novih Akordov«. »Ljubljanski Zvon« je eno tistih redkih slovenskih pevskih društev, ki mu po zaslugi vrlega in trudoljubnega pevovodje g. Zorka Prelovca gre neomejeno priznanje, da se je otreseel okostenelosti, katera se pretežuje večine naših pevskih društev drži. — Kdor čuje novejšo skladbo naših mlajših komponistov izvajati s toliko točnostjo in rutino, kakor so se prednašale na nedeljskem koncertu »Ljubljanskega Zvona«, primoran je iznebiti se vseh neosnovanih predsodkov o manjvrednosti glasbenih del naših mlajših skladateljev. — Zvonov zborovodja g. Prelovec je dokazal visoko pojmovanje glasbene umetnosti, radi česar smo mu posetniki koncerta hvaležni za umetniški užitek, ki nam ga je pripravil z nedeljskim. Sličnih prireditelj se želimo v Kamniku čim več. Neoporečno ima Zvon odlične pevce in pevke v svojih vrstah, ki so kos najtežjim skladbam. — Ugaia nam vzorna zborova disciplina in ubrana umerjenost prednašanja. Mešan, kakor i moški zbor zaslužita toplo pohvalo in vrline zborove moramo brezpogojno priznati. — Pevski spored je bil srečno izbran. — Poleg naših starejših skladateljev Hajdriha in Ipavica — so bili častno zastopani mlajši modernisti gg. E. Adamič, Dev, Fer-

jančič ter dr. Schwab s šestimi mešanimi zbori, ki so se po večini prvič v javnosti izvajali. Mešani zbori: Ferjančičev: »Tone solnce, tone — dr. Schwabov: »Se ena«. Devova: »Vigred se povrne« in Adamičeve: »Ptička«, »V snegu« in »Mlad junak po vasi jezdi«, so pravi biseri v slovenski glasbeni literaturi, ter so se izvajali kljub njihovi težkoči povsem dovršeno in želi frenetično odobravanje. Vihar navdušenja so vzbudile Mokranjčeve: »Srbske narodne pesmi«, ki so se morale na splošno zahtevanje ponavljati. — Zvonov oktet je naravnost očarljiv. — Ne malo zadivljeni smo bili, ob zvokih Hajdrihove »V sladkih sanjah« in Ipavčeve »Prošnja«... Upam, da bo de strokovnjaško pero podrobneje analiziralo poedine pevske točke bogatega sporeda in strokovnem listu, zato se omejim le na splošno oceno. — Bil je krasen večer poln zanosa, prekipenja najblajših čustev, ki so se izražala v prireditvi burnih ovacij zborovodji g. Prelovcu, vrlemu zboru in navzočim skladateljem gg. Adamiču, Devu, Lajovicu, Parmi, dr. Schwabu ter pianistu g. Trostu. Oduševljeno občinstvo in zbor jih je priklkal na oder, dvigal jih na ramena ter obsipal z dežjem cvetk, priznavajoč jim njihove velike zasluge na glasbenem in pevskem polju. — Tudi gdč. Milka Novakova — ta odlična pianistka je s Chopinovim »Rondo« v C-molu številno zbrano občinstvo naravnost elektrizirala ter žela burno pohvalo. Mlada umetnica lahko zre z najlepšimi upi v bodočnost pri njenem resnem in vztrajnem stremeljenju po čim večji popolnosti. — Neutrudljivi kamniški salonski orkester pod vodstvom marljivega in požrtvovalnega skladatelja g. E. Adamiča je pri nedeljskem koncertu briljantno izvršil svojo nalogo ter bil pri vseh točkah predmet občudovanja in presenetljivih ovacij. Izvajal je najtežje točke s toliko lahkoto, točnostjo in virtuoznostjo, da smo bili nanj preko meje ponosni. — Zlasti je prednjačil v ponositnem Wagnerjevem »Prihodu gostov na Wartburg« in nežnem Beethovenovem »Andante«. — Užitek, ki nam ga je omenjeni večer nudil orkester je prekoračil meje naše pričakovanja. — Nadkrilil je vse dosedanje prireditve ter se pouspel do nenavadne višine v čustvenem poglavljanju in prednašanju. Vsa čast nesebičnemu predsedniku gosp. Sadnikarju, ki s toliko vnemo in samozatajevanjem vzdržuje v najlepši slogi in harmoniji odlično društvo.

Zvon in orkester sta dosegla popoln uspeh, kar jima naj bo v bodrilo in vzpodbudo za nadaljno uspešno delovanje. — Navduševalni iz srca izvirajoči govor predsednika »Lire« g. Binterja, ki je s srebrno od koroških Slovencev kamniški »Liri« leta 1894 darovano čašo napil starosti slov. skladateljev g. Parmi in poedinim prisotnim komponistom, pevskemu zboru »Zvona« ter njegovemu neutrašnemu pevovodji g. Prelovcu v znak pobratimstva ter salonskemu orkestru, kakor tudi pomembna napitnica g. Rebolja dičnemu predsedniku orkestra g. Sadnikarju izzvala sta gromovito odobravanje. — Dasi se je koncert pričel točno ob 5. uri popoldne, bil je šele ob 8. zvečer končan. — Le prehitro je prišel čas odhoda za »Ljubljanski Zvon«, ki je v spremstvu domačih in vnanjih gostov s prvim večernim vlakom moral odhajati v Ljubljano, ne da bi se vrli pevci in pevke po končanem koncertu vsled pičlo odmerjenega časa mogli dalj pomuditi in pozabavati v veseli družbi. Slovo na kolodvoru je bilo nad vse presrečno.

Glede sprejema »Ljubljanskega Zvona«, ki se je vršil ob 1. popoldne na kolodvoru pripominjamo, da sta došle pevce in pevke s številnejšo deputacijo orkestra in »Lire« pozdravila v prisrčnih besedah g. Sadnikar v imenu salonskega orkestra ter g. Binter kot predsednik kamniške »Lire«. Za pozdrave se je zahvalil pevovodja in podpredsednik »Ljubljanskega Zvona«, na kar so vsi izletniki odkorakali v Društveni dom na kratek oddih. — Ob 3. popoldne je pevsko društvo »Zvon« polnoštevilno pohitelo na šale h grobu pesnika Medveda. Na grobu je ob navzočnosti številno zbranega občinstva v izbranih besedah govoril predsednik »Lire« g. Binter. Pred govorom je zapelo pevsko društvo žalostinko »Blagor mu« in po končanem govoru pretresljivo velekrasno Devovo »Vigred se povrne«. Gospodične pevke Zvonšine so okitile pesnikovo gomilo z duhtečim cvetjem.

Mestibor I—v.

Zahvala.

Vodstvo »Družbe sv. Cirila in Metoda« izreka tem potom iskreno zahvalo vsem, ki so na kakršenkoli način pripomogli, da se je 28. glavna

skupščina v Domžalah dne 8. septembra t. l. izvršila tako sijajno.

Imenoma se zahvaljuje slavnemu upraviteljstvu »Narodnega doma« v Ljubljani, ki je prepusilo malo dvorano za zaupno zborovanje na predvečer glavnega zborovanja, dalje podružnici v Domžalah, ki je oskrbela tako prisrčen pozdrav in splošno aranžirala vso pripravo naravnost vzorno. Hvala ljubkemu pozdravu v Trzinu in prav tako prisrčni ovaciji mladine v Domžalah. Hvala za topli pozdravni govor podružničnega predsednika gospoda I. Slokarja. Zahvala trojici deklic: Cilki Adamičevi, Minki Ravnikarjevi in Milki Slokarjevi za nežnost cvetja in za v srce segajoči govor. Zahvala vrlemu »Sokolu« v Domžalah za brezplačno prepusitev dvorane za glavno skupščino. Zahvala podarostni domžalskega »Sokola« za vznešeni pozdravni govor. Zahvala izrednemu vrlemu pevskemu zboru »Lira« iz Kamnika, ki je neumorno prepevala rodoljubne pesmi in s tem povzdignila skupščinarsko slavo in netila v srcih zborovalcev in ljudstva žar domovinske ljubezni zahvala bodi izrečena tudi vrli domžalski godbi, ki je povečevala splošno veselo razpoloženje. Hvala vsemu rodoljubnemu Slovensivu, ki je posetilo skupščino. Hvala tudi vsem cenjenim zborovalcem, vsem cenjenim delegatom naših podružnic in zastopnikom pokroviteljev in sploh vsem, ki so vsak po svojih močeh pripomogli k prelepu uspehu zborovanju letošnje velike skupščine. Hvala končno tudi vsem domačinom, ki so okrasili svoje domove z zastavami, ter tako nadeli praznično lice prijaznemu kraju v pozdrav skupščini.

Vodstvo »Družbe sv. Cirila in Metoda« v Ljubljani,
dne 11. septembra 1913.

Dnevne vesti.

+ **Kranjski deželni zbor** je sklican na dan 24. septembra.

+ **Občinski svet ljubljanski** ima redno sejo v torek, dne 16. septembra ob 6. zvečer v mestni dvorani. Na dnevnem redu javne seje so: Naznanila predsedstva; obljuba novo sprejetega meščana Josipa Olupa; dopolnilna volitev v odseke, in sicer po enega člana a) personalno - pravnege; b) finančnega; c) stavbnega; d) olepševalnega odseka; e) direktorija vodovoda in elektrarne in f) odseka za službene pragmatike, ter poročila: o dopisu županovnem glede popolnitve upravnega odbora »Mestne hranilnice«; o dopisu magistrata glede naprave ustanovnih pisem za mestni jubilejni ustanovi za mestne uboge in za učence obrtnih strokovnih šol; o dopisu mestnega sveta v Gradcu glede peticije na železniško ministrstvo v zadevi tarifov c. kr. priv. južne železnice in o prošnji dr. A. Kokalja glede prevzete spomenika Lundru in Adamiču, odnosno za spomenik nabrajanega denarja v varstvo in oskrbo mestne občine; o dopisu magistrata glede zvišanja gostščine; o dopisu magistrata glede dovolitve nagrade za revizijo psov; o prizivu Karla Pollaka proti odluku mestnega magistrata v zadevi odvajanja odpadnih voda iz njegove tovarne v zbiralni kanal; o prizivu Roze Rohrmannove proti odluku mestnega magistrata v zadevi zapiranja Strojarske steze; o dopisu županovnem glede sklepa občinskega sveta v zadevi posebne doklade za mešane šole kvalificiranim učiteljem na ljudskih šolah; o prošnji vodstva IV. mestne deške ljudske šole za porabo neuporabljene dotacije za letno poročilo za nakup slik; o prizivu Franca Krapeža proti odluku mestnega magistrata glede občinskih pristojbin za prirejanje koncertov; o načrtu pogodbe za oddajo vode iz mestnega vodovoda občini Moste; o prošnji A. Steinmetza za odpis večje porabe vode; dalje gledališke komisije poročilo v zadevi slovenskega gledališča in samostalni predlog občinskega svetovaleca Janka Jegliča glede podelitve brezplačnega meščanstva mestnim učiteljem ki delujejo 25 let na mestnih šolah. — Dnevni red tajne seje: Naznanila predsedstva in poročila: o dopisu županovnem glede popolnitve službe mestnega zdravniika; o dopisu ravnateljstva »Mestne hranilnice« o prošnjah za službe podtajnika, oficijala in praktikantov »Mestne hranilnice«; o prošnji nekega uradnika »Mestne hranilnice« v neki personalni zadevi; o prošnji nekega mestnega učitelja za osebno doklado in o prošnjah za razne obrtne koncesije.

+ **Zanimivosti izza kulis državne policije.** Zdi se, da se gospodje pri državni policiji med seboj nekaj slabo razumejo; dr. Skubl je nezadovoljen z grofom Küniglom, drugi uradniki pa so nezadovoljni z dr. Skublom. Posledica tega dobrega razmerja je, da pojde komisar Juno-

wicz na Koroško. Pa tudi revirni nadzornik Thurner se menda pripravlja za odhod v Trst. Kateri službeni oziri so to povzročili, nam ni znano in nas tudi nič ne zanima. Samo zaradi kurioznosti naj navedemo zanimiv slučaj izza policijskih kulis. Pri državni policiji imajo seveda svojo policijsko šolo, ki na moštvo res izvrstno vpliva. Ne dolgo tega je »držal šolo« revirni nadzornik g. Thurner in razpravljal med drugim tudi odredbo, da ni dovoljeno jemati pse v javne lokale seboj. Ker so si neki policijski gospodje omislili pse, je g. Thurner v šoli vprašal, ali je kdo med redarji, ki bi se upal tudi njega ovaditi, če bi peljal svojega psa v javen lokal. Pa se je zgodilo, da se je neki stražnik oglašil in je javil, da bi on izpolnil svojo službeno dolžnost in izdalo povelje, tudi če bi moral g. Thurner zaradi takega prestopka ovaditi. Nekaj dni pozneje se je zgodilo, da je g. Thurner vzel policijski prepovedi šel s svojim psom v kavarno k »Slonu« — službo pred pošto pa je imel ravno prej omenjeni stražnik. In ta stražnik je po svoji službeni dolžnosti g. Thurnerja naznanil in bržkone pričakuje, da dobi pohvalo za vestno službovanje. Morda se dobi to pohvalo — za sedaj je le iz mesta prestavljen v Šiško. Seveda ni bil prestavljen zaradi Thurnerjevga psa, nego iz službenih ozirav, ker tudi v Šiški rabijo vestnih stražnikov. Stražniki absolutno nimajo prav, ko izjavljajo, da si bodo desetkrat premislili, predno bi naznanili kakega policijskega funkcionarja, naj stori karkoli. Le vestno in nepristransko naj opravljajo svojo službo, pa jim ne bo žal; spoznali bodo že na tistem stražniku, ki je bil premeščen v Šiško, da se vestnost in nepristranost vedno izvrstno izplača.

+ **Spomin na katoliški shod.** Lep spomin so odnesli iz Ljubljane Čuki iz Gorice. Vožnja iz Gorice v Ljubljano je precej draga tudi če je dovolilo železniško ravnatelstvo polovično ceno. Navada pa je, če se vozi več ljudi skupaj, da oddajo enemu voznike listke, oziroma tudi zložje denar, da kupi eden listke za vse. To so opravljali tudi na Goriškem kaplani in priprurali so svoje čuke lepo, brez vsake nezdore v Ljubljano. Koliko je bilo čukov z Goriškega v sprevodu, ni znano, pač pa bi bili klerikalci radi razbotali tudi, da jih je bilo nad 300. Mi lahko danes postrežemo s točnim številom. Bilo jih je 133. Kako moremo to vedeti? Prav enostavno. Čuki z Goriškega so se peljali v kroju domov po progi proti Jesenicam. Načelnik Čukov je izročil sprevodniku listke, bilo jih je samo 107. In stvar bi se bila lepo spreječila, da ni prišel revizor, ki je zahteval, da se Čuki preštejejo glavo za glavo. Trikrat jih je preštel sprevodnik in glej ga spaka, bilo jih je 133! Celih 26 Čukov se je tedaj vozilo črno! Posledica je bila, da je zahteval sprevodnik ne samo celo voznino za teh 26 Čukov, marveč tudi kazni, vsega skupaj 182 K. Obrnil se je najprej na načelnika, ta pa se je izgovarjal, da ne more plačati. Končno so morali plemeniti Čuki zložiti denar in so nabrali 173 K, 9 K pa je moral plačati načelnik iz lastnega žepa. Dokazi so na razpolago. Kako pa je bilo to mogoče, je drugo vprašanje. Če nečemo misliti, da so se Čuki namenoma vozili črno, marveč da so pošteno plačali svojo vožnjo, je gotovo kdo pobasal denar. Je pa še drugo vprašanje. Kako je prišlo teh 26 Čukov v Ljubljano? Peš gotovo ne, z aeroplanom ne, tedaj samo z železnico. Ali je med tem načelnik v Ljubljani izgubil 26 listkov, ali jih sploh ni nikdar imel? Da bi načelnik ne vedel, koliko ljudi pelje s seboj, skoraj ni mogoče, — pač, — samo pri Čukih je to mogoče. Stotriinideset je visoko število in vsak naveden človek ne zna tako dobro šteti.

+ **C. kr. gozdno oskrbnišvo verskega zaklada na Bledu.** Slovec je danes res že zadnja para v Avstriji. Naše ljudi odvajajo kolikor morejo od boljših služb, naše ljudi zatirajo povsod, naš jezik pa mečejo iz uradov, kakor da je jezikovna ravnopravnost odpravljena. Tako se godi tudi na Bledu pri c. kr. gozdnem oskrbništvu, ki ima v rokah upravo gozdnih verskega zaklada. Osebe te uprave je sestavljeno iz uradnikov, poduradnikov in čuvajev; čuvaji so še Slovenci, uradniki in poduradniki pa so večinoma Nemci. Še pred nekaj leti so bili večinoma nastavljeni Slovenci aš pa vsaj slovenskega jezika zmogni Nemci. Toda — kako se je to premenilo! Ker se ni nihče zato zmenil, so začeli Slovence sistematično na stran pritiskati in na nji mesta so prišli sami trdi Nemci. Za pogoj, da se mora vsak Nemec navediti kolikor toliko slovenskega jezika, se že celo nihče ne briga. Čemu bi se pa ti trdoglavi Nemci učili slovenskega jezika, ko jim daje voditelji

oskrbnitva tako lepe izgleda in tako krepko potuho. Stranke — ljudje z Bleda in okolice — ki imajo s tem uradom opraviti, imajo največje težave; če te stranke ne znajo nemški — nekaj Blejcev je tudi toliko možgatih, da na slovenskih tleh nečejo znati tega zoprnega jezika — jih v tem uradu ne razumejo in posledice tega so nepotrebna pota od Poncija do Pilata in pa vsakovrstne zmešnjave. Ako stranka slučajno pismenim potom v slovenskem jeziku kaj zahteva, pride odgovor samo v blaženi nemščini, če sploh kak odgovor pride. A uboga stranka, ki pride v urad, pa ne zna nemški! Prejšnji oskrbnik je bil sicer ljubljanski Nemec, a je strankam ustregel in je ž njimi slovenski obšel. Sedaj je pa drugače! Oskrbnika nadomestuje neki Nemec s Češkega. Zagrozenec prve vrste, ki ne pripusti, da bi se c. kr. urad »onečastil« s slovensko govorico. Ta možakar, o katerem ho treba še enkrat povedati, kako besedo drži, je s strankami oduren in sovravi slovenski jezik tako, da je osebu prepovedal v njegovih navzočnosti in sploh v uradu slovenski govoriti, ker je uradni jezik nemški! Daleč smo prišli! Čuje se tudi marsikaj o šikaniranju slovenskega ošobja. Te razmere so nezasišane, a pomoči ni nobene. Vlada je nemška, birokracija je nemška, vse se je zaklelo in zarotilo zoper slovenske pravice, zastopstvo slovenskega naroda pa je v rokah zavrženih klerikalcev, ki izdajajo in prodajajo najvažnejše koristi Slovencev, samo da si smejo žepe polniti.

Pravičnost kranjskega deželnega odbora ho imela posebnost v novem cestnem zakonu široko in hvalno polje. To najnovejšo zakonsko skrupulo naših klerikalcev daje deželnemu odboru popolnoma vso oblast v roke in naravnost čuditi se je, kako je mogla vlada tak zakon predložiti v sankcijo. Sosebno zanimiva je določitev članov okrajnih cesnih odborov. Sestava teh je po določilih zakona prirejena tako, da ho deželni odbor vedno lahko oskrbel klerikalno večino v okrajnem cestnem odboru. Kako je previdnost klerikalne večine v deželnem odboru sestavila cestni odbor za idrijski sodni okraj, je naravnost nekaj neverjetnega. Mestna občina idrijska ima prav tako enega odbornika, kakor občina Čekovnik. Idrija ima nad 6000 prebivalcev, 30 občinskih odbornikov in 180.000 K predpisane davka, občina Čekovnik pa 300 prebivalcev, devet občinskih odbornikov in 1600 kron davka. Res, lepše pravičnosti in objektivnosti si ni misliti, kakor jo razume klerikalna večina v deželnem odboru. Toda z idrijsko in občino Čekovnik se ni izčrpala klerikalna pravičnost pri določitvi članov za idrijski sodni okraj. Klerikalna občina Žiri, ki nima toliko prebivalcev, kakor mesto Idrija, glede davčne moči pa se poslednji niti primerjati ne more, ho imela dva člana odbornika. In dalje. Rekli smo, da ima občina Čekovnik sama svojega odbornika, tudi mala klerikalna občina Vojsko ga ho imela, napredni kmečki občini Dole, ki je trikrat večja od občine Čekovnik, in tudi večji Godovič, pa imata po klerikalni milosti skupaj samo enega odbornika. In da je dosežen vrhunec klerikalne pravičnosti, je modrost kranjskega deželnega odbora določila, da mora večja napredna občina voliti na uradnem sedežu manjše. Občudovati je res virtuoznost klerikalne večine kranjskega deželnega odbora v pravičnem in objektivnem postopanju. In pri tem si upa deželni odbor dr. Lampe z vso predrznostjo ob raznih prilikah zatrjevati svojo naklonjenost do mestnih občin. Navedli smo dokaz te naklonjenosti iz enega okraja, gotovo pa se je tako postopalo tudi z drugimi mestnimi občinami. Deželni odbor si je zopet izdal spričevalo najgršega izrabljanja uradne moči v strankarske namene. Ekscelenca baron Schwarz pa vse to mirno gleda. Koliko časa še!

Še enkrat o shodu dr. Zajca na Sv. Gori pri Zagorju ob Savi. Dr. Zajec bi rad utajil poraz, ki ga je doživel na Sv. Gori. Zajahal je § 19. tiskovnega zakona in poskusil svojo srečo pri »Slovenskem Domu«, a jo je hudo skupil. Kar je dr. Zajec naklepal za »Slovenski Dom«, je gola laž. Kar sta poročala »Slovenski Narod« in »Slovenski Dom«, se da z lahkoto dokazati s pričami. Naj nastopi dr. Zajec pot tožbe, pa se mu ho pred sodnijo dokazalo, da sta »Slovenski Narod« in »Slovenski Dom« pisala resnico. Na noge, gosp. dr. Zajec! Korajzja velja! Hlad pred sodišče! Naj pri ti priliki še omenimo, da smo doslej še iz milosti dr. Zajcu priznawali. Tako je dr. Zajec psoval gđc. Theimerjevo, da je »nora babica«. Seveda je imel pogum za to le, ker ga ščiti poslanska imuniteta. Ko bi ne bil zavarovan z imuniteto, bi mu Theimerica že ušesa na-

vila! Morda jih bo pa svetogorskemu župniku Ivanu Lovšinu, ki je dr. Zajcu pritrjeval, rekoč: »Tako je in nič drugače. Theimerica je neumna babica in vse, kar je pisala o dr. Susteršiču, je laž.« To se upata dr. Zajec in fajmošter Lovšin govoriti v času, ko je »Slovenec« urednik ušel, da bi se umaknil sodni razpravi o tožbi gđcne. Theimerjeve. Tudi konstatiramo, da se je na Vačah kaplan Majdič izrazil z ogorčenjem: Poraza na Sv. Gori je edino kriv šentlamberški župan gosp. Cebela, če bi on prišel na shod, bi lahko odstranili Tauferja in s tem bi si mi prihranili ta poraz. Naj bode tu omenjeno, da so to tako storili in sicer po županovem namestniku, katerega so nahuškali, da je prišel k Tauferju in zahteval, da se mora odstraniti. Ker pa je Taufer na tem vstrajal, da se naj legitima, če je v resnici on županov namestnik, ker se pa revež ni mogel legetimirati, je osramočen odšel. Čudno se nam zdi, da dr. Zajec ni poslal »Slov. Narodu« popravka, ker sta bili poročili v »Narodu« bolj ostri kakor pa v »Slov. Domu«. To je dokaz, da se dr. Zajec zaveda, da je zelo nevaren kmečki list »Slovenski Dom« za klerikalce. Zato tudi apeliramo na boljše kroge po Kranjskem, naj si v več iztisih naročajo »Slovenski Dom« ter naj ga razdele med kmečko ljudstvo. Le edino s tem bomo dosegli, da bode kmet spoznal pogubnostno politiko ljudskih sleparjev.

Klerikalna megalomanija. Na Nemškem je izšla knjiga z naslovom »Katechetische Skizzen in Anschlüssen an den neuen katholischen Katechismus für die Diözesen Breslau, Köln, Münster und Trier.« II. Teil. Von I. I. Hower, Pfarrer. Mit bischöflicher Approbation. Trier, Paulinusdruckerei. V tej knjigi beremo med drugim: 1. Duhovniki so posvečene osebe, so vsled tega dobili čeznaravno dostojanstvo in moč, tako da se celo angeli pred njimi klanjajo (stran 81.). 2. Nespoštovanje duhovnikov pomenja posebno zločnost in zaničevanje treh božjih oseb (str. 81.). 3. Če kažejo duhovniki napake in človeške slabosti, tedaj naj verniki molče ter prepuste stvar ljubemu bogu in višjim predpostavljencem (str. 82. do 83.). 4. Kakšna sramota je, če pravijo posamezniki v svoji trmi: Ne vprašam nič po njem, nima mi nič zapovedovati, svojo mašo naj bere in s tem je stvar končana. — Nimamo nič proti temu, če se kakemu dr. Kreku ali Jegliču klanjajo angeli, nekoliko preveč pa je, da naj starši, katerim na pr. kak duhovnik zapeljuje otroka, molče, ali da naj mož, kateremu kak duhovnik zapeljuje ženo, mirno čaka, da pride kazen z neba na zapeljivca. Ti nauki pa niso napisani samo v tej knjigi, temveč jih slišimo dan na dan iz ust duhovnikov ter čitamo v klerikalnih listih. Dobro pa je še, da ljudstvo ne bo več dolgo tega naziralo.

Najboljši odgovor. Kakor smo včeraj poročali, je vlada prepovedala cvetlični dan sokolski. Nihče nam pa ne more prepovedati in odvzeti naše ljubezni do našega naroda. In vsled tega bomo, zavedni Slovenci, odgovorili s tem, da bomo te dni zbirali in zbirali povsod, po vsej naši domovini za naše Sokolstvo.

Prepovedani sokolski cvetlični dan. Za jutri napovedani cvetlični dan je vlada prepovedala; na argumente za to prepoved pa je prišla nekam pozno, kajti ni še tega 14 dni, kar se ni čisto nič spotikala nad cvetličnimi dnevi. Tako je Sokol v Šiški dne 8. septembra priredil cvetlični dan, ne da bi bil kdo ugovarjal, sedaj pa kar naenkrat splošna prepoved.

Cvetlični dan slovenskega Sokolstva je tedaj prepovedan. Slovenci in Slovenke! Nihče pa nam ne more prepovedati kupovanja sokolskih razglednic, katere je založila Slovenska Sokolska Zveza in katere se dobivajo malodane po vseh trgovinah. — Iz malega raste veliko. — Mesto cvetk kupujte po trgovinah in trafikah danes in jutri sokolske razglednice. Kakor čujemo, izda Slovenska Sokolska Zveza v kratkem serijo novih krasnih razglednic — delo mojstra Vavpotiča. Segajmo tedaj marljivo po sokolskih razglednicah.

Slovenski Sokolski Zvezi poklanja stalno omizje pri Mraku 50 kron, namenjenih za cvetlični dan. — Iz ljudskošolske službe. Deželni šolski svet je pripustil učiteljski kandidatini Emo Toplikarjevo in Alberto Pišlarjevo k brezplačnemu službovanju na Srazredni dekliški ljudski šoli v Šiški.

Razpisana ustanova. Razpisanih je šest mest grofa Franceta Cdroipota ustanove za dekliško balo po 84 kron. Več je razvidno iz dotičnega razgleda na mestni hiši.

Avtomobilna zveza Celje-Ljubljana. Jutri, v nedeljo, se odpeljeta jutraj ob pol 7 dva avtomobilusa proti Celju. Drugi voz je pred vsem namenjen za izletnike, ki se ho-

čejo udeležiti velike Sokolske slavnosti v Žalcu. Popoldne se odpelje ob zadostnem številu potnikov prvi voz ob pol 2. do Lukovice, drugi voz pa redno ob pol 4. do Celja.

Nogometna tekma. V nedeljo popoldne ob 4. uri se vrši na igrišču poleg Lattermannovega drevoreda nogometna tekma med rezervo in II. moštvo ljubljanske »Ilirije«. — Vstopnina 20 h.

Dobitki efektne loterije Splošnega slovenskega ženskega društva v Ljubljani dvigniti so do 15. vinotoka t. l. v umetniškem paviljonu gosp. Jakopiča (vhod od zadaj) vsak ponedeljek in četrtek med 3/4 5. do 6. ure popoldne. Opozorja se da do tega roka nedvignjeni dobitki pripadejo v prid loterijskega namena.

Razpisana srednješolska mesta. Od 1. do 10. septembra so bili izdani sledeči razpisi: Definitivna mesta: Svitava na Moravskem (r. Z. deželni zavod, prošnje ravnateljstvu takoj), Ptuj (deželna gimnazija, Z., 19. septembra). — Suplente: Dunaj XXI. (rlg. D. L.), Gradec (r. Ch.), Ljubljana (r. H.), Solnograd (r. H.), Ljubljana (r. M. Ge.), Gradec (g. M. Nl.), Gradec (r. Z.). — Kratice in znaki kakor navadno.

Klub slovenskih kolesarjev »Ilirija« opozarja še enkrat slavno občinstvo in dirkače, da dirka vsak dirkač na svojo odgovornost in da klub ne prevzame v nobenem oziru jamstva glede eventualnih nepravil in poškodb.

Smrtina kosa. Včeraj ob 11. dopoldne je po dolgi bolezni preminula gospa Vera Tausers, soproga c. kr. računskega revidenta gospoda Frana Tausesa v Ljubljani. Pogreb se vrši v nedeljo ob pol 4. popoldne, Vrhovčeva ulica 3. Blagi pokojnici lahka zemlja, bridko prizadeti rodbini naše sožalje.

Opozorjamo vse naše gospodinje na Kolinsko kavno primes, ki je neoporečno najboljšje blago te vrste, obenem pa edini pristni domači kavni pridelek. Vsaka naša gospodinja naj kupuje samo to kavno primes!

Zapeljiva Ljubljana. Sladki spomini na katoliški shod roje menda še sedaj marsikakemu udeležniku po glavi in ga pripravijo do tega, da se zdaj in zdaj zopet pojavi v našem mestu. Tako se je zgodilo, da se je te dni prikazal zopet v Ljubljani mlad duhovni gospod. Krožil je ponoči po mestu in končno zašel tudi v gostilno, kjer je bila zbrana vesela družba. Ne da bi bil povabljen, je prisedel k mizi, pri kateri je bilo več brhkih deklet. Seveda se je zabava podvojila. Peli so še bolj okroglo, kakor prej in dobra kapljica je tudi učinkovala na občno razpoloženje. Hitro je potekal čas. Naenkrat se razgreti mašnik nekaj posebnega domisli opozorivši družbo, naj bo mirna, je začel opravljati kar v gostilni neke — cerkvene ceremonije. Začudena dekleta so ga posvarila in ga primorala, da je nehal. Ko se je prikazalo oko postave, je bilo konec zabavi v gostilni. Nadaljevala pa se je na ulici. Zdaj je ena pocukala duhovnega gospoda, zdaj zopet druga. To vam je bil dirindaj. Naposled je moral biti tudi tega konec. A kako se iznebiti vsiljivega gospoda? Pravil je, da nima kam spat iti. No, dekleta so se druga za drugo vendar razgubila in duhovni gospod je ostal sam na cesti. Upamo, da je vseeno našel gostoljubno streho... ni sicer naša navada, da bi zapisovali take dogodbe, a ta je posebno značilna, ker se v njej zrcali tisti cinizem, ki udari vselej na dan, kadar so se ti gospodje nasrkali dobre kapljice. Pa taki-le naj druge uče moralnosti, vere in spodobnosti!

Provocirani Sokoli. V soboto smo poročali, da so vojaki z Vrhniškega zletja vračajoče se Sokole jezdece hrulili vojaki. Danes smo v položaju konstatirali, da so hrulili in provocirali Sokole vojaki iz Maribora in sicer vojaki tiste baterije poljsko-havbičnega polka št. 3, ki so bili pod poveljstvom barona Pavla Cammerlanderja.

Društvo »Pravnik« v Ljubljani je izročil neimenovani gospod 10 K za Edvard Volčičev spomenik. Srčna hvala!

Most čez Ljubljanično na Barju. Na našem Barju ni od Ljice do Podpeči čez Ljubljanično nobenega mostu za vozni promet, temuč le dva broda. Kakor se čuje, se gotovi krogi v našem mestu zavzemajo za to, da se zgradi na primernem mestu — morda med Črnovasjo in mestnim ozemljem močan lesen most.

V penzijo jih podi. Škof dr. Jeglič ni samo fanatik, ampak zna biti tudi — zloben. Če kak duhovnik neče plesati po najnovejših klerikalnih notah, pa ga zapodi v — pokoj. Zdaj sta šla dva mlada župnika v pokoj, ki bi bila lahko še dvajset let služila. Pred kratkim je šel na migljaj iz škofije župnik iz St. Janža Nemanjč, v St. Vidu pri Lukovici pa

je prosil za pokoj administrator J. Gregorič. Ta ima že 2 leti župnijski konkurz, pa škof ni hotel fare razpisati, da bi jo temu podelil, samo zato, da jo ho dobil kak kričav duhoven, ki po škofovem okusu rogovili.

Občni zbor Slovenske Filharmonije se vrši v soboto, 27. t. m. ob 8. zvečer v salonu Mrakove restavracije na Rimski cesti. Na dnevnem redu je poleg običajnih točk tudi odločitev glede nadaljnega obstoja; zato se prosi za obilo udeležbo. Če bi ta občni zbor ob naznačeni uri ne bil sklepčen, se vrši pol ure pozneje isti dan ravnotam nov občni zbor, ki sklepa ob vsakem številu navzočih članov.

Ob priliki jutranjše dirke sestanejo se vsi kontrolerji in dirkači točno ob 1. uri popoldne na dvorišču pri Novem svetu, na kar je odhod k startu na Tržaško cesto 2-8 km. Pred dirkači vozil bode reditelj na motornem kolesu, za dirkači pa avto z zdravnikom. Ker v Ljubljani že dolgo vrsto let nismo imeli sličnih priredb, je samo ob sebi umevno, da je za dirko splošno zanimanje.

Redek plen. Včeraj je v dobrovškem lovu (brezovško Barje) pri Ljubljani ustrelil nagačevalec ptičev g. Ivan Robida izredno lepo sovo, veliko uharico (der Uhm, strix bubo), ki meri z razprostrtimi perutnicami 170 cm. Žival je morala prileteti od drugod, najbrž z juga, ker so te ptice pri nas dokaj redke. Zanimivo je, da je sedela docela na planem, na nizki jelši. — Kdor se zanima, si ptico lahko ogleda pri gori omenjenem na Tržaški cesti št. 22.

Johanca iz Vodice. Sleparija »čudežne« Johance iz Vodice je sedaj razkrita. S krvjo iz klavnice je delala čudeže v vodiškem farovžu in lepe dobičke. Doživeli smo v tej naši nesrečni deželi že marsikako duhovsko sleparijo, a ti vodiški čudeži spadajo med najimenitnejše. Grše in nesramnejše sleparije menda še ni bilo. In ta sleparija se je vršila pod pokroviteljstvom vodiškega župnika in pred očmi državnih oblastev in cerkveni, kakor vladni faktorji so to molče trpeli! Tako lopovsko sleparjenje, kakor se je godilo v vodiškem farovžu, bi se v vsaki drugi državi eksemplarično kaznovalo — pri nas pa se take stvari kar meni nič tebi nič tolerirajo. Johanca se je zdaj nekam skril. Včeraj popolne je šla namreč večja družba iz Ljubljane v Vodice, da spozna zamaknjeno Johanco. A glej spaka, kaj se je zgodilo. Ko pride družba pred župnišče v Vodice, ji odpre vrata župnišča pitana kuharica. Družba je vprašala po Johanci, a potuhnjena kuharica odgovori, da je ni več v Vodice, da je odšla v torek in da nič ne vedo kam. Morda pride nazaj čez 14 dni, toda gotovo ni — je ponavljala kuharica. Družba je ugovarjala kuharici, češ, pismonoša nam je rekel, da je Johanca doma in da nam je nečete pokazati. Na to je kuharica rekla: Saj tudi gospoda župnika ni doma — se je peljal v Kamnik. Družba je morala zapustiti Vodice, ne da bi bila videla »zamaknjeno« Johanco; škoda, zakaj družba bi bila Johanco vzlic župnikovi navzočnosti malo bolj natančno ogledala. Na potu je družba pri neki ženi poizvedovala po Johanci. Ta ženska je rekla, da je šla Johanca v Višnjo goro. Blagor Višnji gori, če ho zdaj Johanca tam delala svoje čudeže. Naj slavno višnjegorsko županstvo blagohotno razglasi, če je Johanca tam in kje ložira, da jo bodo prišli obiskati tisti izletniki, ki je v Vodice niso mogli dobiti.

Požar v Logu pri Mokronogu. Poročilo o tem požaru je še dostaviti, da se je v nekem gorečem splotju našlo mnogo dinamita in dinamitnih patron; orožništvo je ta razstreliva še med požarom pravočasno odstranilo in s tem najbrž veliko nesrečo preprečilo. Požar je uničil eno kobilu, eno telico in enega prašiča. Vse priznanje gre g. orožniškemu stražmojstru Ivanu Brolihu, ki je skočil v goreči hlev, kjer se je že udiral strop ter vzlic lastni smrtni nevarnosti v ognju odvezal in rešil teleta.

Idrijski klerikalni mistifikatorji še vedno ne dajo miru. Zopet so na grd način mistificirali napreden list. Naj si tudi pretvarjajo svojo pisavo in skušajo z največjo rafiniranostjo izbrisati sled svojemu lepepu dejanju, vendar se ne motimo, če trdimo, da se je najnovejša mistifikacija priprala v pisarni c. kr. rud. svetnika Pirnata, kjer se tudi kujejo najnesramnejši dopisi za »Našo Moč«, kot pisca mistificiranega inserata pa si upamo pokazati z vso gotovostjo na rudniškega pisarja Frana Blažiča. Pri zadnji mistifikaciji pa je z ozirom na razne okrogle pisave moralo sodelovati več klerikalnih pisavev, ki imajo svoje gadje gnezdo v prej omenjeni rudniški pisarni. Naj ta dična klerikalna družba pazi na svoja

početja, ker končno utegne dajati odgovor pred sodiščem.

Nakup konj za vojaštvo na Dolenjskem. Dne 15. septembra dopoldne ob 8. bode v Mokronogu in dne 1. septembra ob 9. v St. Jerneju vojaška komisija nakupovala konje za ježo in za vožnjo. Dolenjski konje rejci se vabijo, da pripeljejo svoje za vojaštvo sposobne konje v velikem številu v imenovana kraja.

Prememba posesti. Mesar in posestnik Fran Kastelic je kupil hišo z vrtom na Karlovski cesti št. 28, (takozvano Rihterjevo gostilno) od Marije Ahlinovih dedičev za 32.000 kron.

Po § 37. cestno policijskega reda za deželno stolno mesto Ljubljano smejo kolesarji voziti le po cestnem tiru in to tudi takrat, če kolo samo s seboj vodijo. Nedopustno in prepovedano je tedaj voziti ali kolo voditi po hodnikih, pešpotih, drevo-redih in šetalisih in sploh povsod tam, kjer je tudi voznikom prepovedano. Teh predpisov pa naša slavna c. kr. policija najbrže ne pozna, ker sicer ne bi ravno policijski organi najbolj in največkrat grešili proti njim.

Za avtomobile je predpisana nizko doneča tromba, nedopustna pa so zlasti v mestih piščali. Tega pa ne vedo pri c. kr. policiji, kajti snoči ob 8. je avtomobil F 28 po sredi mesta vozil in silno brizgal na piščal, oko postave pa je sramežljivo zamižalo, da je mogel avtomobil nemoteno dalje.

Več šole je treba c. kr. policijskim stražnikom, ker mnogi še sedaj ne vedo, kje je Pražakova ulica. Skrajno mučen vtisk namreč napravi, če tujec vpraša za kako ulico, stražnik pa stoji kakor lipov bog in ne ve odgovora. Tozadevne pritožbe se čujejo dan na dan.

S trga. Danes zjutraj so pripeljali trije Vipavci na trg 175 škatelj grozdja in sadja. Domačega sadja je bilo naprodaj zelo veliko, našle so je 173 košar češpelj, hrusk in jabolk. Največ je bilo češpelj, katere so prodajali po 8 do 12 za 2 v. Perutnine je bilo 71 kurnikov, jajc 48 košar. Perutnino kakor tudi jajca so prodajali po navadnih cenah. Puranov je bilo včeraj in danes prodanih 100 po 5 K. Krompirja je bilo 19 voz in se je prodajal 100 kg za 5 K 50 v. Zelja je bilo 9 voz in je bila cena 100 glav 8 K. Tržno nadzorstvo je od 9. do 12. t. m. preiskalo 6850 jajc, med katerimi je bilo 21 pokvarjenih.

Kinematograf »Ideal«. 4 dneve! Detektivske učinkovitosti. V soboto 13., nedeljo 14., ponedeljek 15., torek 16. septembra: 1. V deželi faraonov. (Potovalni film.) 2. Teo kot Nero. (Humoristično.) 3. Gaumontov teden. (Kinemat. poročila o najnovejših dogodkih, športu, modi, literaturi itd.) 4. Dežnik, ki se dolgo drži. (Humoristično.) 5. Kdo je storilec? (Senzacionalni kriminalni roman v treh dejanjih.) — Pri vseh predstavah. 6. Vse radi vdove. (Amer. veseligr.) Od srede 17. do ponedeljka 22. septembra: Benečanske sanje. (Senzacijska tragedija iz življenja častnikov.)

Benečanske sanje v kinematografu »Ideal«. — Odličen nemški pisatelj, ki je videl to globoko zasnovano delo moderne kinematografije piše: »Ta film je kakor izrezan iz resničnega življenja, obseva ga pa ona rahlo zveneča poezija, ki jo večkrat vplete resničnost v vsakdanje življenje. Narava sama, skrivnostni tisočletne kulture podpirata umetnost delujočih oseb z blagodejno silo in raztrgata pogosto veliko siročino malenkostnih predsodkov, ob katerih se razbijejo najsilnejše osebe iz dobe velike kulture. Tu rešuje kinematograf probleme s samo sebi lastno močjo, ki veličino sveta stisne na majhno pozorišče in pove več, kakor je mogel to storiti sam pesnik.« — Ta velefin, umetniški film se ho predvajal od 17. do števši 22. t. m. v kino »Idealu« pri vseh predstavah in je dostopen tudi šolski mladini. Predstave ob 3., pol 5., 6., pol 8., 9. Cene zvišane razen II. prostor za 10 vin.

Kot darilo za naše bralce razpošilja znana firma preprogarica in zaloga pohištva S. Schein, c. in kr. dvorni in komorni dobavitelj na Dunaju I., Bauernmarkt 10, 12 in 14 novo izšli, tokrat posebno odlično opremljeni album za notranjo dekoracijo popolnoma zastoj in poštnine prosto. Zadostuje dopisnica z natančnim naslovom in izrecnim sklicevanjem na naš list.

V kavarni »Central« koncertuje danes zvečer in vsak dan na novo došla dunajska damska kapela.

Naslovi dijaških stanovanj se dobe v upravnistvu »Slov. Naroda« v Narodni tiskarni.

Društvena naznanila.

Za Sokolsko zvezo so poslali 10 kron slovenski železniški uradniki državnega kolodvora v Šiški »kot denar brez ročca« za Sokolsko zvezo zaradi prepovedi cvetličnega dne. Živeli!

Omizje na Zgornjem Rožniku daruje Slovenski Sokolski Zvezi 18 kron 81 v s pripombo: ker cvetličnega dneva ni bomo tako nabirali.

Uradniki ljublj. kred. banke zbrali 10 kron za Slov. Sok. Zvezo.

Društvo slov. trg. sotrudnikov v Ljubljani ponovno vabi svoje člane in prijatelje društva, da se v polnem številu udeležijo društvenega pešizleta v nedeljo, dne 14. t. m. v Skofelju. Zbirališče pri Karlovskem mostu točno ob pol 2. popoldne. Odbor.

V prid »Naprednega društva za Vodmatski okraj« priredi kegljaški klub »Venček« kegljanje na dobitke. Keglanje je v polnem tiru, dobitki lepi ter namen dobrodelen zato je želeli obile udeležbe zavednega občinstva. Keglanje se vrši v gostilni Drašček v Bohoričevi ulici v Ljubljani.

Razne stvari.

* **Berolin štirimilijonsko mesto.** Zdaj šteje Berolin 3.970.664 prebivalcev. Računajo, da bo mesto koncem leta štiri milijone prebivalcev.

* **Aviatške nesreče.** Iz Berna poročajo: Znan švicarski aviatik Dieder, ki je znan vsled svojih polotov čez Alpe, je predvčerajšnjim v megli ponesrečil. Ker mu je zmanjkalo bencina, se je moral spustiti na tla. Aparat je zadel ob lrvjavni drog. Dieder je padel z aparata ter se težko poškodoval. Tudi njegov pasazir, neki švicarski častnik, se je poškodoval.

* **Kardinal — astronom.** Iz Rima poročajo: Kardinal Mazzi, pisanski nadškof, je eden izmed najslavnejših živečih astronomov. Pred kratkim je dokončal ogromno delo o astronomiji, ki je je spisoval vse svoje življenje. Svoje delo je predložil v presoj papazu. Kardinal Mazzi rešuje nove probleme o solnčnih marogah, formacijah megel, o atmosferi planetov itd.

* **Požrtvovalna medicina.** V bolnico v Weissensee so pripeljali gospo, ki se je pri eksploziji zelo opekla. Ozdraviti bi mogla le s transplantacijo kože. Dva medicinarja, ki sta asistenti v bolnici, sta se ponudila, da pustita na sebi izvesti operacijo, da ohranita življenje gospe. Z raznih delov teles mladih mož so odrezali potrebno kožo ter jo prenesli na telo bolnice.

* **Fanatičen patriot.** Iz Tokia poročajo: V zunanjem ministrstvu si je neki obiskovalec prezel truh v protest, ker japonska dinastija ničesar ne dela.

Telefonska in brzojavna poročila.

Želje poštinih uradnikov.

Dunaj, 13. septembra. Včeraj so poslali nemški poštini uradniki pod vodstvom kontrolorja Pogatschnigga deputacijo k generalnemu poštnemu ravnatelju dr. Wagnerju pl. Jaureggu, da dobe v nekaterih vprašanih pojasnila. Generalni poštni ravnatelj je izjavil glede vprašanja pomaknjenja v XI. činovni razred, da sedaj ni mest prostih in da je zadeva imenovanj več ali manj odvisna od uveljavljanja službene pragmatike, kar se tiče letnega imenovanja oficijalov in višjih oficijalov, se bo če mogoče za to zavzel. V zadevi imenovanja višjih kontrolorjev, je izjavil, da imenovanja ad personam ne bodo vplivala na tekoča jesenska imenovanja. Na vprašanje glede avanziranja mehanikov za deželno knežje uradnike je pripomnil, da sedaj ni upati na taka imenovanja in da se bo zadeva rešila ob enem s službeno pragmatiko.

Komunike mladočeške stranke.

Praga, 13. septembra. Mladočeška stranka je izdala v včerajšnjem zborovanju komunike, v katerem dolži aranžerje sestanka, da so sestanku slabo in površno pripravili, vsled česar je prišlo do razpora. Komunike konstatira, da je bil razpor tako oster, da ni več upati na sporazum. Mladočeški poslanci zatrjujejo, da bodo odslej nastopali po lastnem preudarku. Vest, da so mladočeški poslanci demonstrativno zapustili zborovanje, niso resnične, pač pa so izjavili, da se glasovanja ne bodo udeležili in so to tudi storili. Politični krogi pripisujejo včerajšnji seji veliko važnost. Odločilen bo njen potek za nadaljnjo krizo in za usodo državnega zbora samega.

Češki učitelji za Hrvaško?

Praga, 13. septembra. Češki listi poročajo iz Zagreba: Z ozirom na to, da se je oglasilo na Hrvaškem za 300 učiteljskih mest samo 10 kandidatov, obstoja predlog, da naj češki učitelji s Češkega, ki so brez službe pridejo na Hrvaško, kjer bi prevzeli poduk, ko se nauče hrvaškega jezika.

Kolera.

Budimpešta, 13. septembra. Včeraj se je pripetilo na južnem Ogrskem 18 novih slučajev kolere.

Avstro - Ogrsko poslaništvo v Rimu.

Rim, 13. septembra. »Il Giornale dei lavori pubblici«, organ ministrstva za javna dela, prinaša poročilo, da je prosila italijanska vlada avstrijskega poslanika, da naj ne obnovi najeminske pogodbe s princem Chigi, v čigar palači se nahaja avstrijsko poslaništvo, ker je tam težko preprečiti vsak dan se ponavljajoče demonstracije proti Avstriji. Avstrijski veleposlanik je nato odgovoril, da tej želji ne more ustreči, ker je pogodba že za deset let podaljšana.

Rusko vojno brodovje.

Petrograd, 13. septembra. Velika ruska predloga za vojno brodovje je končana. Predlog pride najbolj zgodno jeseni 1914 pred rusko dumo.

Brunšviško.

Monakovo, 13. septembra. Zvezni svet bo sprejel odlok Pruske, da so dosedanjí razlogi za zavlečenje nastopa vlade na Brunšviškem brezpredmetni. Zvezni svet bo ta odlok sprejel in ko bo dosedanje regentstvo odložilo svoje posle, bo ponudilo krono princu Ernestu Avgustu. Princ se s soprogo preseli v november.

Laški dijaki na Tirolskem.

Inomost, 13. septembra. Društvo laških dijakov na južnem Tirolskem je sklenilo na zadnjem občnem zboru v Hale, da se zahteva ustanovitev laške pravne fakultete v Tridenu in da se prične z agitacijo, da naj gredo laški dijaki študirat v Italijo in naj se pred zaključkom študij zopet vrnejo v Avstrijo. Lansko leto je obiskovalo laška vseučilišča od 300 laških dijakov južne Tirolske 76.

Položaj na Portugalskem.

Berolin, 13. septembra. Tukajšnji portugalski poslanik se je izrazil sledeče: Do sedaj ni prišlo še nobeno poročilo, da se je pojavilo na Portugalskem nevarno gibanje, ki bi ogrozilo republiko. Če bi se pa tako gibanje pojavilo bi vlada tako gibanje takoj ustavila, posebno ker ima na svoji strani ljudstvo in armado, ki sta se še vedno izborna obnesla pri obrambi republike.

Pred velikimi dogodki v vzhodni Aziji.

Dunaj, 13. septembra. Kriza na daljnem Vzhodu prihaja vedno bolj akutna. Japonska vlada, ki je že dolgo prežala na priliko spraviti Kitajsko v odvisnost od Japonske, je porabila politično konstelacijo, ko so evropske velesile čez glavo zaposlene, da izvede ta načrt. Oficijozno je japonska vlada včeraj razglasila, da bo zahtevala ob priliki pogajanj zaradi dogodkov v Nankingu tudi definitivno rešitev mongolskega in mandžurskega vprašanja. Ker je pri tem mnogo interesirana Rusija in je negotovo, ali je med Rusijo in Japonijo že dogovorjen način postopanja, je mogoče, da pride v kratkem zaradi Kitajske do novih svetovnih komplikacij.

Peking, 13. septembra. Podučeni krogi trde, da je bila sklenjena med Kitajsko in Nemčijo pogodba, s katero se Nemčija zaveže poslati Kitajski enega generalajntanta, 6 višjih štabnih častnikov in 200 drugih častnikov, da reorganizirajo in modernizirajo kitajsko vojsko. Od stroškov 4 milijonov mark, nosi 1 milijon firma Krupp.

Dogodki na Balkanu.

Pogajanja med Bolgarsko in Turčijo.

Carigrad, 13. septembra. Nekateri veleposlaniki so svetovali portu, naj bo pri pogajanjih bolj popustljiva. Kakor zatrjujejo evropski diplomatični krogi, je porta v zadnjem predlogu privolila, da dobi Bolgarska Svilen in Sufli, turška pa ostaneta Dimotika in Ortakej. Severna meja bo šla od Svilen do Guide ob Črnem morju. Turška vlada nadalje oficijozno opozarja Bolgarsko na nevarnost, ki preti Bolgarski iz revolucionarnega gibanja v Zahodni Trakiji, ter pozivlja Bolgarsko, da naj napravi mir, sicer bo to gibanje otežkočilo mirovna pogajanja.

Petrograd, 13. septembra. Bolgarski poslanik v Petrogradu, Bobčev, dementira v okrožnici na liste

vest, da bi se vršila med Bolgarsko in Turčijo pogajanja zaradi zveze.

Srbski kralj potuje v Romunijo.

Belgrad, 13. septembra. Listi javljajo, da namerava iti kralj Peter prihodnji mesec v Sinajo, kjer bo obiskal romunskega kralja in kraljico. Obiskal bo pri ti priliki tudi Bukarešto.

Srbski ministrski predsednik.

Marijauske lazni, 13. septembra. Srbski ministrski predsednik Pašić je zadnje dni ponovno konferiral s pariškim srbskim poslanikom Vesničem in srbskim poslanikom v Petrogradu Popovićem. Ker pride te dni tudi princ Juri tja, bo Pašić najbrže ostal še nekaj časa v Marijanskih lazni.

Srbsko posojilo.

Belgrad, 13. septembra. Vesti o že sklenjenem posojilu se označujejo z merodajne strani kot neresnične. Pogajanja med srbskim finančnim ministrom in francoskimi bančnimi skupinami se ugodno nadaljuje. Vsota še ni določena.

Grška in Turčija.

Atene, 13. septembra. Glasom poročil iz dobrih virov se pogajanja med Grško in Turčijo ugodno razvijajo. Oficijozni turški krogi odkrito izjavljajo, da so grški predlogi v splošnem sprejemljivi in da bodo tvorili podlago za grško-turško pogodbo. Veliki vezir je zagotovil zastopniku Grške, da bo pogodba v par dneh podpisana.

Za albanske roparje.

Rim, 13. septembra. »Tribuna« poroča iz Pariza: Francoska vlada je delegirala polkovnika Allemanta in konzula v Volu Grailleta za mednarodno komisijo za določitev južno-albanskih mej.

Zahodno-trakiško vprašanje.

Carigrad, 13. septembra. Neki vodilni član turškega kabineta se je izrazil glede zahodno-trakiškega vprašanja sledeče: Če tudi smo nesprejemljivi za razne pritožbe, ki nam dohajajo iz onih pokrajin, vendar nečemo ustvariti novega vprašanja, ki naj bi dotično prebivalstvo bodrilo, da vstraja na svojem stališču. Mi bomo to vprašanje preštudirali med mirovnimi pogajanj in odločno zahtevali garancije za varstvo življenja in časti Turkov v onih pokrajinah.

Mednarodna preiskovalna komisija.

Sofija, 13. septembra. Jutri se sestane tu mednarodna preiskovalna komisija.

Grški list proti Slovanom?

Atene, 13. septembra. Večina grških listov zanika mnenje, ki se je razširilo v nekaterih političnih krogih, da je treba pričakovati na Grškem v kratkem druge politične orientacije. Grška se tudi v bodoče ne bo pridružila nobeni evropskih vetešil. Edini grški opozicijski list »Athene« priporoča brezpogojno zvezo z Nemčijo, češ, da se s tem najlažje ustavi naraščajoča nevarnost od strani Slovanov.

Današnji list obsega 18 strani.

Izdajatelj in odgovorni urednik:

Valentin Kopitar.

Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.

Darila.

Upravništvu našil listov so poslali:

Zt **Ciril-Metodovo društvo:** Anton Šeme, Stari trg pri Rakeku, 20 K, zbral na fantovščini gosp. Adolfa Zakrška, lesnega trgovca v Starem trgu ob priliki njegovega poslavljanja od samskega stanu v gostilni ge. Peče istotam, in Fran Brečelnik, Gruž, 4 K, pod geslom: »Drobtine jugoslovanskega omizja v Dubrovniku.« — Skupaj 24 kron.

Za »**Slovensko Sokolsko Zvezo**« stalno omizje pri Mraku na Rimski cesti poklonilo 50 K — namenjenih za cvetlični dan, liberalni komiji in študentski pobi ter hlapi narodne trdke v Ljubljani 26 K 10 v, namenjenih za cvetlični dan (i. s. osebe 25 K, hlapi 1 K 10 v) in omizje v Prešernovi sobi pri »Roži« v Ljubljani 30 K kot odgovor na prepoved sokolskega cvetličnega dneva. Skupaj 106 K 10 vinarjev.

Za **telovadno društvo »Sokol«** na Vrhniki: Neimenovan narodno napredni učitelj, zadržan udeležiti se razvija prapora »Sokola« na Vrhniki, 2 kroni.

Živeli nabiralci in darovalci!

Ceno domače zdravilo. Za uravnavo in ohranitev dobrega prebavljanja se priporoča raba mnogo desetletij dobro znanega, pristnega »**Molllovega Seidlitz-praska**«, ki se dobi za nizko ceno, in kateri vpliva najbolj trajno na vse težkoče prebavljenja. Originalna škatljica 2 K. Po poštnem povzetju razpošlja ta prasek vsak dan lekarnar **A. Moll**, c. in k. dvorni zalagatelj na **Dunaju, Tuchlauben 9**. V lekarnah na deželi je izrecno zahtevati Mollov preparat, zaznamovan z varstveno znamko in podpisom.

Ustna voda
KALODONT
Zobna krema

Zahvala.
Ob bridki izgubi naše ljubljene matere, oziroma stare matere in tašče, gospe
Ane Wider
se najsrčneje zahvaljujemo vsem za izkazano sočutje za časa bolezn in smrti predrage ranjke, za darovane vence in za udeležbo pri pogrebu.
Ljubljana, dne 13. sep. 1913.
Rodbina Wider-Huss.
3293

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 300-2 Srednji zračni tlak 736 mm

sept.	čas opazovanja	stanje barometra v mm	temperatura v °C	Vetrovi	Nebo
12.	2. pop.	735.4	17.6	sr. jvzh.	del oblak
„	9. zv.	735.1	12.2	sl. vzhod	„
13.	7. zj.	733.9	6.9	brezvetr.	megla

Srednja včerajšnja temperatura 12.2°, norm. 15.3°. Padavina v 24 urah 0.0 mm.

Stanovanje
z 2 sobama, kuhinjo in vrtom 3295
se za november odda.
Vodovodna cesta 28, Ljubljana.

2 dijaka 2
sprejme na hrano in stanovanje
Janko Likar, mestni učitelj, Nova ulica št. 3., I. nadstropje. 3214

Sprejme se 3279
gospodična
na stanovanje in hrano.
Naslov pove uprav. Slov. Naroda.

Odda se soba s hrano
pri fini rodbini 3296
za gospoda ali tudi dijaka.
Kje, pove upravništvo »Slov. Naroda«.

Pozor, peki! Pozor, peki!
Samo eden je lahko srečen in dobi prav dobro, moderno, dobičkanosno 3281
pekarijo
brez konkurence. — Naslov se izve proti priloženi znamki pri uprav. »Slov. Naroda«.

2 dijaka
sprejme učiteljska rodbina v oskrbo.
Vpraša se 3292
Levstikova ulica št. 2.

Dr. Josip Pogačnik
zdravnik za očne, ušesne, nosne in vratne bolezni
ordinira zopet 3269
od 10 do 11 in 1/2 3 do 1/2 4.

Specerijski prodajalec

dosluzivši vojaščino, izurjen tudi v semnih, delikatnih, divjačinah, zmožen knjigovodstva, korespondence, stroje-pisja in nekoliko nemške stenografije išče takoj službe: Gregor Arnejc, Evidenzführer, 7. pešpolk, Celovec. 3286

Išče se odvetniški kandidat

z nekoliko prakse, ki bi hotel zastopati odvetnika za dobo petih mesecev, počenši s 1. oktobrom. Plača po dogovoru. Ponudbe na upravo tega lista.

Gospodinja ali starejši zakonski par se išče za malo gospodarstvo.

Kje, pove uprav. »Slov. Naroda« ali pa naj se pošiljajo ponudbe pošto ležeče pod »vedno preskrbljena«, Ljubljana. 3278

Dva dijaka

se sprejmeta na hrano in stanovanje.
Gssposka ulica št. 6. I. nadstr.
Rodbina brez otrok. 3119

Mesečna soba

s posebnim vhodom
se stalnemu gospodu ceno odda.
Več se izve v Rožni ulici št. 25, II. nadstropje. 3254

Dve šolski učenki

ali gospodični oziroma dva manjša dijaka se sprejmeta na hrano in stanovanje v bližini liceja in prve državne gimnazije. Pomoč pri učenju brezplačno. Več se izve na Tržaški cesti 11, I. nadstropje.

Gospodične

se sprejmejo na zračno stanovanje in hrano po nizki ceni. — Klavir na razpolago. **Zidovska ulica št. 1, III. nadstr.**

Magister pharmacije

z dobro tu in inozemsko prakso, govori slovensko, hrvatsko, nemško in francosko išče stalnega mesta. Ponudbe na Mirko pl. Jancso, magister, Lausanne 2, Place Bel' Air au III. 3221

Dijaki ali gospodične

se sprejmejo ceno na stanovanje in hrano pri boljši rodbini. Vprašati je na **Mestnem trgu št. 25. I. nadstr.**

Ugodna prilika za mesarje in gostilničarje!
Dobro idoča

mesarija in gostilna v trgu Radeče št. 4

na pripravnem prostoru, nova hiša in nova ledenica, se proda, ali da v najem radi smrti lastnika pod ugodnimi pogoji. Pojasnila daje Narodna hranilnica in posojilnica v Radečah, registrovana zadruga z neomejeno zavezo. 3285

Proda se takoj vsled odpotovanja posestnika za 7000 K nova lepo zidana

hiša

v mestu Kočevje z eno sobo, kuhinjo in kletjo v pritličju, dvema lepima sobama in kuhinjo v I. nadstr. z velikim cvetličnim in zelenjadnim vrtom, ob robu katerega se nahaja nekoliko gozda. Na dvorišču je dober vodnjak, lepa šupa in kurnik. Hiša, kakor tudi okolica je radi svoje tihe lepote jako pripravna za miroljubne družine (penzioniste).
Daljna pojasnila daje gosp. Josip Stonitsch, urar v Kočevju. 3291

Dijaki

se sprejmejo ceno 3145
na stanovanje in hrano pri boljši rodbini
na zračnem in mirnem kraju. Vprašati
je v **Kopališki ulici št. 12.**

Učenka

12—14 let stara 3262
se sprejme takoj v trgovino z mešanim blagom
Ivan Trampuš, Metlika.

Sprejmeta se 2 dijaka ali dve dijakinji

na hrano in stanovanje.
Bleiweisova cesta št. 18, visoko pritličje.

Dobro ohranjeni pisalni stroji

kakor Underwood, Adler, Smith
Bros, Remington itd. se po nizki ceni
prodajajo. — The Oliver Trading Of-
fice Ljubljana, Miklošičeva cesta št. 16.

Kupl se majhna, že rabljena blagajna

»National Register«, kakor tudi bla-
gajna »Wertheim« in ciklostil. Kje,
pove uprav. »Slov. Naroda«. 3261

Dijaki, dijakinje ali gospodične

se sprejmejo na lepo stanovanje in
hrano pri **L. Verbošek**, Gradišče
št. 15. III. nadstropje, blizu nemškega
gledališča. 3280

Bančni uradnik

ki razpolaga s prostim časom dnevno štiri ure
in je zmožen vseh trgovskih poslov, kakor tudi
slovenske, nemške, laške in hrvatske korespon-
denca želi proti malemu honorarju posla v
trgovini. — Ponudbe na upravo Slov. Naroda
pod šifro »Vstrijen«. 3276

Lep svetel lokal

pripraven za pisarno, komptoir ali za-
stopstvo, se odda na Miklošičevi cesti
št. 18. Poizve se ravno tam v I. nad-
stropju. 3274

Na predaj je dobro idoča gostilna

z gospodarskimi poslopi in zemljišči
v Guštaju na Koroškem, kjer je več
tovaren — Pojasnila daje **Oton Ploj**,
c. kr. notar v Črnomlju. 3204

Prve vrste kavarna v Gradcu

ogelna lega v centrali med vseučiliščem in
tehniko, zbirališče vseh Jugoslovancev in
najelegantnejše opremljena, 3 biljardi obratljivi
itd. se zaradi bolehnosti lastnika s koncesijo
in z vsem drugim vred **takoj prodaja**. Veliki
prostor, ledenica itd. Posebno nizka najemnina
za privatno stanovanje, ki se zanesljivo dobi v
najem. Cenji ponudbe pod »Seltene Gelegenheit
Slavia L 1059« na anončno ekspedicijo Kienreich,
Gradec. 3258

Zelo lepo zaraščen GOZD

s smrekovim, bukovim in drugim lesom
ter meri 64 oralov
je naprodaj ves ali le 40 oralov.
Lega je ugodna, ker leži ob okrajni
cesti blizu Ljubljane. Kje, pove uprav.
»Slovenskega Naroda«. 3276

Leçons de Français

Mademoiselle Prévot (Parisienne)
Institutrice brevetée. 3273
S'adresser de 11 h. à Midi 1/2 **Blei-
weisova cesta št. 13, na dvorišču.**

OPOMIN!

Kdor pijačo dobro si želi, 3283
Zabavo hoče prav veselo,
V vrtni senci dobro jelo,
Ta naj na Glince pohiti —

v gostilno »pri Bobenčku«, **Balijska**.

Provizijskega zastopnika

dobro uvedenega pri odjemalcih na malo po vseh večjih in manjših krajih,
sprejme tvornica kemičnih proizvodov.

Ponudbe z navedbo smeri poti pod »Tüchtiger Vertreter« na anončno
ekspedicijo **Edvard Braun**, Dunaj I, Rotenturmstrasse 9. 3282

Velik semenj za posodo na Resljevi cesti.

Prodaja porcelana iz Karlovih varov, steklenega, emajlnega litiga in luksuznega blaga.
Prodaja se samo od **15. septembra do 29. septembra.**

3265 Obilega obiska prosi **Ivan Kus.**

Modni salon Stuchly - Maschke

3 Ljubljana, Židovska ulica. **3**
Priporoča po najnižji ceni cenj. damam tu in na de-
želi svojo bogato zalogo

zimskih klobukov in šport. čepic za dame in deklice.

Priznano dobro blago. — Nizke cene.
Popravila se točno izvršujejo. 1463 Žalni klobuki vedno v zalogi.

Kamnoseška obrt.

Priporočam slavnemu občinstvu v Ljubljani
in okolici svojo veliko zalogo raznovrstnih

nagrobnih spomenikov

enostavne do najfinejše izvršitve, dalje **grobni okvirjev**,
plošč in raznih drugih v kamnoseško obrt spadajočih predmetov.
Ker bom vso zalogo nagrobni spomenikov razprodal,
jih oddajam za lastno ceno. Obenem se priporočam preč.
cerkv. predstojništvom ter cenjenemu občinstvu za izvršitev
vseh v to stroko spadajočih del.

Vdova Čamernik, sedaj Brezovšek,
Ljubljana, Komenskega ulica 26. 3275

Razpis.

Za zgradbo mostu čez Raduljo v Čučji mlaki
na okrajni cesti Novo mesto-Krško

na croglo 14.800 K proračunjena dela in dobave se bodo oddale potom javno
ponudbene obravnave.

Pismene, vsa dela zapopadajoče ponudbe z napovedjo enotnih cen za
posamezna proračunjena dela naj se predložijo

do 29. sept. t. l. ob 11. uri dopoldne podpisaneu deželnemu odboru.

Ponudbe, morajo biti kolkovane s kolkom za eno krono, doposlati je
zapečatenih z napisom: »**Ponudba za prevzete gradbe mostu čez Ra-
duljo v Čučji mlaki.**«

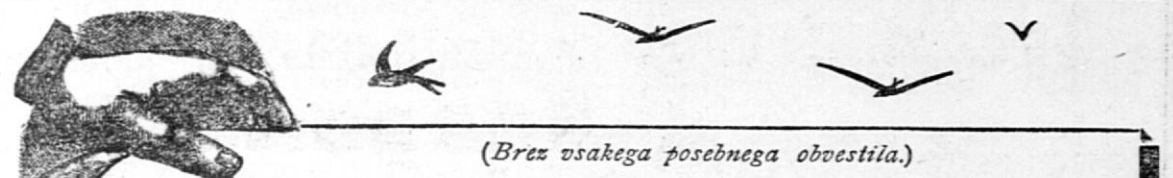
Ponudbi mora biti dodana izrecna izjava, da pripozna ponudnik stavbne
pogoje po vsej vsebini in da se jim brezpogojno ukloni.

Razven tega je dodati kot vadij še 5% stavbnih stroškov v gotovini ali
pa v pupilarnovarnih vrednostnih papirjih po kurzni ceni.

Deželni odbor si izrecno pridrži pravico, izbrati ponudnika ne glede
na višino ponudbene cene, oziroma, če se mu vidi potrebno, razpisati novo
ponudbeno razpravo.

Načrti, proračun in stavbni pogoji so na ogled v deželnem stavbnem
uradu (Turjaški trg št. 4.)

Od dež. odbora kranjskega
v Ljubljani, dne 11. septembra 1913.

Zirkelbach Viljem
Šolski vodja

Zirkelbach Marica roj. Šparovec

— poročena. — 2897
Ljubljana Podbrezje.

Cenjenim odjemalcem vljudo naznanjam, da sem
preselil svojo glavno trgovino v poprej g. Potocnikovo hišo.
V svoji sedanji trgovini si pridržim podružnico.

Zahvaljujem se cenj. odjemalcem za dosedaj mi izkazano zaupanje in prosim,
da mi to zaupanje ohrani tudi v moji novi trgovini. — Moja skrb bode, Vas
vedno točno in najceneje postreči in prosim obilnega obiska.

Z odličnim spoštovanjem
Jos. Senica, Domžale.

Mesto vsakega posebnega obvestila.

Franjo Tausen c. kr. rač. revident naznanja v svojem in v imenu
svojih otrok vsem sorodnikom, prijateljem in znancem pretržno vest, da je
njegova preljuba soproga, gospa

Vera Tausen

danes ob 11. uri dopoldne po dolgi mučni bolezni, prejemši svetotajstva za
umirajoče, mirno v Gospodu zaspala.
Pogreb nepozabne rajnice bode dne 14. t. m. ob 1/2 12. uri iz hiše žalosti
Vrhovčeva ulica št. 3, na pokopališče k Sv. Križu.

Maše zadušnice se bodo brale v šentpeterski cerkvi.
V Ljubljani, dne 12. septembra 1913. 3284

I. slov. pogrebni zavod Jos. Turk

Zahvala.

Povodom pretresljive izgube našega iskreno ljub-
ljenega sina ozir. brata in strica, gospoda

Antona Trškan

posestnika

se mi vsled ogromne udeležbe ni mogoče posamezno
zahvaliti, zato izrekam za tako impozantno časteče
spremstvo blagega rajnika na zadnjem njegovem potu
vsem sorodnikom, prijateljem in znancem iskreno za-
hvalo. Osebito se zahvaljujem za nad vse častno sprem-
stvo mnogobrojnim ljubljanskim odličnjakom, nadalje
slav. telovadnemu društvu »Sokol I«, čestitim narodnim
damam, cenjenim gosp. uradnikom, čestiti duhovščini,
nosilcem in nosilkam vencem, gospodu Turku za tako
vzorno pogrebno ureditev, slav. pevskega društva
»Zvon« za ginjive, v srce segajoče žalostinke ter vsem
darovalcem prelepih vencev.

Vsi ki ste počastili nepozabnega rajnika na zad-
njem potu, kakor tudi vsi oni, ki ste mi pismeno ali
ustmeno izrazili svoje sožalje, prejmite mojo najiskre-
nejšo zahvalo!

V Ljubljani, dne 13. septembra 1913.

Marija U. Trškan.

Povodom početka šole

priporoča
modna in športna trgovina

P. Magdič, Ljubljana

nasproti glane pošte 3287

za dijake in dijakinje

perilo, klobuke, čepice, majice, nogavice, rokavice, dežnike, kravate, naramnice, podveze,
žepne robce, glavnike, krtače, mulo, predpasnike, pase, torbice, gumbe, modrce, telov. čevlje itd.

Use

na tukajšnjih in zunanjih učnih zavodih vpeljane

šolske knjige

so v predpisani izdaji vedno in v veliki izbiri v

knjigarni in trgovini z muzikalijami

Kleinmayr & Bamberg

Ljubljana, Kongresni trg šte. 2

za dobiti. — Sezname šolskih knjig se oddajajo zastonj.

3171

SANATORIUM „EMONA“

v Ljubljani, Komenskega ulica 4.

Privatno zdravilišče za notranje in kirurške bolezni. Porodnišnica. Medicinske kopeli. Lastnik in šef-zdravnik: Dr. Fr. Derganc, primar. I. kir. odd. dež. boln.

Dve gospodični

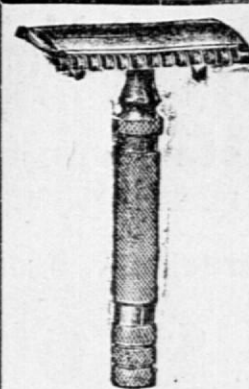
se sprejmeta na hrano in stanovanje po nizki ceni pri Josipini Galè, Ljubljana, Dunajska c. 23 prtl.

MLEKARJA

ki se dobro razume na pastiliziranje mleka na parni kotel

se takoj sprejme.

Ponudbe pod „Mlekar/3233“ na upr. »Slovenskega Naroda«.

Brilni aparat

s posrebljenim držajem iz masivne kovine; komplektno K 150 komad. Klinje po 20 h, tucat K 2-20. Baterija za žepno svetilko 40 h, 60 h, žarnica 45 h, komplektna žepna svetilka od K 1-20 komad naprej do najfinjših izvrštev. Razpošiljanje kakor navadno po povzetju. Continental-Gasglühlicht-Gesellschaft „Meteor“.

d. z. o. z. Podmokli (Bodenbach) 11 na Češkem. 3246

Redka prilika!

Zaradi opustitve hotela „Car Avstrijski“ v Zagrebu se prodaja po izredno nizki ceni

vsa hotelska oprava in sicer od 55 sob, n. pr. pohištvo, posteljina in perilo, prave žimnice, preproge, zastorji itd.

Vse v dobrem, zjamčeno čistim stanju. Pismena vprašanja na Tobija Rosenberga, Zagreb, Vlačka ulica 69. Vprašanja zaradi ogledanja vsak dan v hotelu, soba šte. 10.

3256

Za svojo manufakturno trgovino na debelo iščem

kontorista

ali kontoristinja z večletno prakso dalje sotrduka z večletnimi izpričevali.

Adolf Lichtenstern, Reka, Via del Castello šte. 2.

3166

Sprejme se takoj

trgovski pomočnik

v trgovino Josip Seunig, Ljubljana.

Popolno znanje prodaje usnja na drobno (Lederasschnitt). Ozira se samo na popolnoma izvežbane moči. Plača po dogovoru.

3194

Kemična tvornica Traiskirchen pri Dunaju, Lieblein & Co.

Cementna malta, beton, apnena malta napravi neprodorne za vodo samo

STEARIT

(obl. varovano.) 2291

Najidealnejše sredstvo za osušenja vseh vrst zadržanje talne vlažnosti.

Nepremočljive fasade z apneno malto.

Zastopstvo in zaloga: F. P. Vidic & Comp., Ljubljana

Samo 5 kron

stane moja pristna švicarska remontoirka patentirana ura na sidro, sistema Rosskopf. Št. 4060, z masivnim sidrom, naravno regulirana s triletno pismono garancijo. Št. 4062. Ista s sekundnim kazalcem K 550.

Brez rizika. Zamena dovoljena ali pa denar nazaj. Pošilja proti povzetju ali če se pošlje denar nazaj prva tvornica ur

JAN KONRAD, c. kr. dvorni dobavitelj, Most št. 438 (Češko).

Glavni katalog s 400 slikami na zahtevo gratis in franko.

Pri gospodinjstvu 50% prihranka

lahko doseže vsaka gospodinja, ako namesto presnega masla rabi edini polnovredni nadomestek za presno maslo: margarina Blaismscheina »Unikum«. Margarina »Unikum« se izdeluje iz najčistejših goveje obistne tolsče v zvezi z najfinjšo smetano ter rumeni in se peni kakor navadno presno maslo. Kraje, kjer se dobiva v vsakem mestu ali v vsaki vasi, naznani na vprašanje edina izdelovalnica svetovne znanke

Blaismscheina margarina »Unikum« združene tvornice margarine in presnega masla, Dunaj XIV. 2052

Stanovanje v Sp. Šiški

obstoječe iz 2 sob z vsemi pripadki se z novembrom 1913 odda.

Istotam se oddajo takoj ali pa po dogovoru

velike kleti za vinsko trgovino.

Naprodaj je tudi velika krasna

lončena peč

zelo prikladna za gostilne in peke na deželi.

Več se poišve v kavarni v Sp. Šiški, Celovška cesta 77.

3232

Dva nova

pisalna stroja

„Mignon“ in „Oliver“ ter druge dobro ohranjene stroje „Smith-Bros“, „Empire“, „Hamond“, „Corona“ itd.

prodaja po nizki ceni

(od K 120. naprej) tudi na obroke, tvrdka THE REX CO. v Ljubljani, Selenburgova ulica št. 7, I. nad.

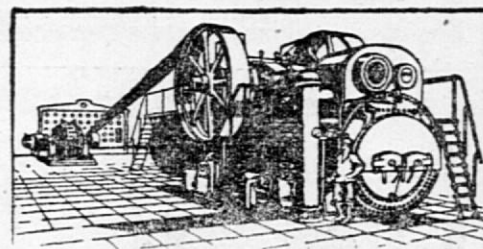
R. WOLF

Devin-Buckau.

Podružnica:

Dunaj III, Am Heumarkt 21.

Bruselj, Buenos Aires 1910, Reubaix, Turin. Drazdani 1911: 8 Grand Prix.

Lokomobili z nasičeno in preogreto paro.

Originalna konstrukcija Wolf 10—800 k. s. 3249

Najizdatnejša poraba sile za vse obrti.

V celem izdelanih okoli 1 milijon k. s.

Ob pričetku šol

priporoča tvrdka

Gričar & Mejač

Ljubljana, Prešernova ulica 9

svojo bogato zalogo vsakovrstnih

zgotovljenih oblek

za dečke in deklice.

Dijaške

klobuke,

čepice,

kravate,

raznovrstno perilo,

toaletne potrebščine

i. t. d.

== priporoča ==

špecialna modna trgovina

za gospode in dečke

J. KETTE, Ljubljana,

Franca Jožefa cesta šte. 3.

Iščem večšega, samostalnega

urarskega pomočnika

ob povoljnih pogojih za takoj. Vjekoslav Sinčić, urar in zlatar, Metulje, Istra. 3213

Prodaja se lična

hiša na deželi

mirna, zdrava, lepa lega, 3 sobe s pritliklami, električna razsvetljava, lep. velik vrt, cena K 14.500. Naplačila K 4000, drugo lahko ostane. Več pove lastnik v Liebenau pri Gradcu, Roseggergasse 108. 3257

Učenko

sprejme 3183

Mm. M. Stuzzi, salon za steznike, Sodna ulica šte. 4.

Sprejmeta se

dva dijaka

ali

dve dijakinji

na hrano in stanovanje s prav dobro oskrbo, pri boljši družini. Klavir na razpolago.

Naslov pove upravn. »Slov. Naroda«. 3156

Več monterjev

in

enega polirja

za betonska dela sprejme stavbne podjetje za zgradbo vodovoda za Bled in okolico. V ponudbah je navesti kje in kako dolgo se je delalo pri različnih podjetjih in naj se pošljejo na Karlo Kress, Bled 2, Villa Ana. 3267

Veliko trgovsko podjetje išče

zanesljivega slovenske in nemške korespondence zmožnega samostojnega

korespondenta.

V kolonijalni stroki večji imajo prednost. Plača po dogovoru. Vstop takoj ali s 15. oktobrom. Ponudbe pod šifro „korespondent 3197“.

3197

G. Flux

Gospodsk ulica 4,

I. nadstropje, levo. 3250

Uradno dovoljena, že 20 let obstoječa najstarejša ljubljanska

posredovalnica stanovanj in služeb

je v udobnost cenj. občinstva zopet v središču mesta.

„Priporoča in namešča le boljše“

službe iskajoče vsake vrste

kakor

privatno trgovsko in gostilniško osoblje izbira različnih služeb, zlasti za ženske Vestna in kolikor možno hitra postrežba zagotovljena.

Pri vnanjih vprašanjih se prosi za odgovor

Ženska stavka.

(Boj nemških socijalnih demokratov proti materinstvu.)

V socijalnodemokratskem taboru na Nemškem imajo zdaj velike in razburilne razprave. To pot pa ne gre za konflikte med revizionisti in radikali, ne gre za teoretična ali taktična vprašanja, marveč za novo uporabo starega socijalnodemokratskega sredstva oziroma za prenehanje tega sredstva v najintimnejše življenje.

Stavka je poglavitno sredstvo socijalnih demokratov v vseh političnih in gospodarskih bojih in generalna stavka velja pri njih za najzanesljivejšo in najmočnejšo presijo na državo. O splošnih stavkah govore socijalni demokrati že desetletja, a je še nikoli niso mogli resno poskusiti.

Zdaj se je našla znatna skupina v socijalnodemokratski stranki, ki hoče poskusiti s posebno vrsto splošne stavke; ta skupina hoče, naj se začne generalna stavka — fiziološkega značaja in mogočno doni iz socijalnodemokratskega tabora klic: »Proletarke, ne rodite več!« Popolnoma resno se je med berlinskimi socijalnimi demokrati začela agitacija, naj ženske začno generalno stavko, naj več ne roče.

Že več kakor sto let je tega, kar je angleški nacionalni ekonom Malthus začel oznanjati nauk, da se človeštvo prehitro množi. Zastopal je misel, da se produkcija živih ne množi tako hitro, kakor se množi človeški rod in da je to izvor vse bede. Kdo bi bil mislil, da bodo več, kakor sto let po razglasitvi tega nauka začeli nemški socijalni demokrati resno razpravljati o praktičnem malthusianizmu in uvaževati, če je mogoče premeniti obstoječe socijalne razmere na ta način, da začno ženske stavkati.

V Belinu se vrše veliki shodi, ki se jih zlasti ženske udeležujejo. Na teh shodih nastopajo socijalno-demokratski in nesocijalno-demokratski zdravniki in razpravljajo obširno in zanimivo o vprašanju, ali kaže še nadalje, da dajejo proletarke državi otroke, ki jih gmotno dobro stoječe meščanstvo neče več dajati v zadostnem številu.

Znano je, kako veliko skrb ima francoski narod s svojo prihodnostjo. Francoske žene nečejo roditi, nečejo imeti otrok. Francozinja ima povprek le dva otroke in jih več ne mara. Posledica tega je, da francoski narod po številu čedalje bolj zaostaja, zlasti za Nemci, pa tudi že razmeroma za Italijani in Angleži. Francoska vlada se trudi na vse načine, da bi izboljšala te razmere, toda Francozinja neče roditi. Vzrokov je več: Francozinja ljubi življenje in neče, da bi jo pogosti porodi predčasno oslabil in uničil njeno telesno lepoto; ne mara imeti križev z otroci, češ, enega ali dva otroke je še lahko dobro vzgojiti in jim pripraviti udobno življenje, če je pa pri hiši pet ali šest otrok, jih je nemogoče skrbno vzgojiti in jih vse udobno preskrbeti; če je premoženje pri hiši, se med pet ali šest otrok tako razdeli, da nobeden nič izdatnega nima, medtem ko je dvema otrokoma s takim premoženjem že kolikor toliko pomagano.

Tudi na Nemškem so pri zadnjem ljudskem šteju zapazili, da pojema število porodov. Nemški narod se sicer še znatno množi, a ne več tako kakor prej. Meščanske matere so začele posnemati Francozinje in ne marajo več otrok; kvečjemu imajo dva, dočim jih ima nemški kmet in tudi nemški delavec še osem in deset. Daljnji simptomi vsekakor kažejo, da mora tudi Nemčija resno računati s tem, da začne pojema število porodov in da množenje nemškega naroda ne bo več tako izdatno, kakor je bilo dosedaj. Vodilni krogi nemške države tudi z vso resnobo upoštevajo te okoliščine in preiskujejo ta fenomen. Gre pa tu kaj za stvar, na katero ima država, kakor vidimo na Francoskem, preklicano malo vpliva, dasi je vsa njena eksistenca in bodočnost prizadeta. Če ženske nečejo imeti otrok, pa jih nimajo, naj stori država kar hoče.

Socijalni demokrati so spoznali pomen tega problema in začeli so javno oznanjati: Proletarke, ne rodite, pa se bo rešilo socijalno vprašanje hitro in ugodno. In proletarke žene niso morda še nikoli tako navdušeno aplavdirale nobenemu govorniku, kakor berlinskemu doktorju Mosesu, ko jim je zaklical: Žene, ne rodite, če hočete dobro živeti na svetu.

Doktor Moses oznanja: Če bo država občutila posledice ženske stavke, če bo začelo zmanjkovati rekrutov za armado in delavskih moči za tovarne, bo morala država kapi-

tulirati in bo morala ustvariti proletarijatu boljše življenjske pogoje.

Kakor se se vidi, je doktor Moses do skrajnosti izpeljal načelno stališče, ki je zavzemalo socijalni demokrati pri dovoljevanju rekrutov: Tej vladi nobenega moža.

To je utopija, pravijo vodilni socijalni demokrati in tudi najbolj znani socijalno - demokrati agitatorici Klara Zeskin in Roza Luxemburg sta tega mnenja. Obe pravita: ženska stavka je dvorezen nož. Manj ko bo dobila država vojakov, manj bo imela bojevnikov. Socijalno vprašanje se da v zmislu proletarijata rešiti samo z masami in zato je treba, da imajo ženske kolikor mogoče otrok. Ženska stavka bi obvarovala bedo le tiste, ki niso rojeni, a stranke se bore za tiste, ki so na svetu. Socijalni demokrati morejo zmagati samo s številom svojih privrženec, če pa ženske ne bodo rodile, ne bodo nikoli dosegle zmage. In tako kliče ta skupina: Ženske, delujte pridno in vztrajno, da se bodo množile socijalnodemokratske mase.

Pa berlinske proletarke so menda bolj vnete za stavko, kakor za pomnoževanje socijalnodemokratskega naraščaja. Po doktorju Mosesu so aplavdirale doktorju Bernsteinu, Alfredu, ne Edvardu. Ta jim je cel problem obrazložil še jasneje, pa menda tako — popularno, da se večina poslušalk ni mogla nasmejati, dočim je bila manjšina zelo ogorčena.

Agitacija v Berlinu je velika in vse kaže, da se ženske v nevarni meri razvnamajo za stavko. Na to vpliva pač ženski naturel bolj kakor vsi oziroma na socijalno vprašanje. Vsekakor je ta agitacija zelo zanimiv pojav, kajti tu vidimo prvi poskus disciplinirati in organizirati sabotažo na polju, na katerega še nobena stranka ni segla. Berlinska parola je: pet let nič otrok, potem pa največjemu dva ali tri.

Voditeljem nemške socijalne demokracije to gibanje pač ne dela veselja ali kakor se kaže, ne izda njih odpor nič preveč. Sredstva, prisiliti proletarske ženske, da bi rodile, pač ni, kakor je nemogoče jih prisiliti, da bi ne rodile. Na vsak način se voditelji lahko tolažijo, da bo silno mnogo stavkokazk.

Ribič z veliko ribo,
osličem na hrstu je
znak pristne Scott-
tove emulzije iz ribjega olja

in samo ta je napravljena na preizkušen Scottov način. Ker pa je mnogo več ali manj malovrednih ponaredb, katerih zaviti so Scottovi emulziji zmotno enako ponarejeni, pazite pri nakupu natanko na našo ribičevo varstveno znamko in zavračajte vse ponaredbe.

Cena originalni steklenici 2 K 50 v. dobiva se po vseh lekarnah. Proti vpošiljavi 20 v. v pisemnih znakih dobite od tvrdke SCOTT & BROWNE d. o. z. na Dunaju VII. sklicujejo se na naš past enkratno vpošiljatev polkrajine od kake lekarnice.

Ali ste oženjeni?

Potem zahtevajte nove vzorce 3 za 1 K, 6 za 1 K 80 h, 12 za K, 3-42. Ilustrovan cenovnik i, zdravniškimi nasveti gratis in franko (zaprt 30 h) — I. Singe. Higienična manu-faktura, Dunaj I. Wiesingerstr. 3 F

Proti 22
zobobolu in gnijlobi zob
izborno deluje dobro znana
antiseptična
Melusine ustna
in zobna voda

ki utrdi dlesno in odstranjuje
neprijetno sapo iz ust.
1 steklenica z navodilom 1 krono.
Deželna lekarna Milana Leusteka
v Ljubljani, Resljeva cesta št. 1
poleg Franc Jožefovega jubilejnega mostu.
V tej lekarni dobivajo zdravlja tudi člani
bolniških blagajn juž. železnice, c. kr. tobatne
tovarne in okr. bol. blagajne v Ljubljani.

Melusine-ustna in zobna voda.
Sunja, Hrvaško, 22. februarja 1908.
Blag. gospod lekarnar!
Prosim vljudo, pošljite mi zopet
tri steklenice Vaše izborno delujoče
antiseptične melusine-ustne zobne
vode, katere je neprekosljivo sredstvo
zoper zobobol, utrja dlesno in od-
stranja neprijetno sapo iz ust. Za
ohranjenje zob in osveženje ust jo bom
vsakomur kar najbolje priporočal.
Spoštovanjem
Mato Kaurinovič, kr. pošte meštar

Štampilije
vseh vrst za urade,
društva, trgovce itd.
Anton Černe,
graver in izdelovatelj
kavčkovih štampilij
Ljubljana, Šelenburgova ulica 1.
Ceniki franko. Ceniki franko.

Blaž Jesenko
Ljubljana, Stari trg 11
priporoča
klobuke, slamnike
cilindre, čepice itd.
najnovejše fasone
po najnižji ceni.
Ilustrovani ceniki zastoj in poštne prosto

dežnike
in solnčnike
domačega izdelka priporoča
tvornica dežnikov in solnčnikov
Jos. Vidmar
Ljubljana
Pred Skofijo 19 — Prešernova ulica 4.

Teodor Korn
(poprej Henrik Korn)
pokrivalci streh in klepar, vpeljalec
strelododov, ter instalater vodovodov
Ljubljana, Poljanska cesta št. 8.
Priporoča se sl. občinstvu za izvrševanje vsakršnih kleparskih del ter pokrivanje z angleškim, francoskim in tuzemskim škrlilem z asbest-cementnim škrliljem (Eternit) patent Naischek z izbočno in ploščnato opeko, lesno-cementno in strešno opeko.
Vsa stavbinska in galanterijska kleparska dela v priznani solidni izvršitvi.
Hišna in kuhinjska oprava. Posteljena posoda.
Poprave točno in ceno.
Proračuni brezplačno in pošt. prosto.

F.K. Kaiser, puškar
Ljubljana, Šelenburgova ulica št. 6

priporoča svojo bogato zalogo raznovrstnih
pušk in samokresov
lovskih potrebščin, vseh del koles (biciklov)
kakor tudi
umetelni ogenj po najnižjih cenah.
Popravila pušk, samokresov in biciklov
točno in solidno.
Cenovnik zastoj in poštne prosto.

70 h $\frac{1}{2}$ kg sivega posteljnega perja.
K 2-50 zglavnica s perjem.
K 7— pernica, 118—150 cm dolga.
K 9— pernica, 118—180 cm dolga,
polnjena z zajamčeno novim perjem, brez prahu.
Anton Polednak, Gradec, Mariahilferstr. 11/S.

PALMA
Preslim samo podpetnike PALMA! najtrdnjše od vseh!

Priznana najnižje cene!
1^a perilo
za gospode, dame,
in otroke.
Klobuki
Cepice
i. t. d.
Priporoča se modna trgovina
Peter Šterk
Ljubljana, Stari trg 18.
Najmodernejše
bluze,
jutrnanje
: obleke :
Sportne jope in čepice
za dame in otroke.
Vse potrebščine za šivilje.
Festrezba solidna in točna.

Najboljše za želodec.
Pri gorečici, motenjih prebave, pomanjkanju slasti
ne zamudite uživati po jedi lekarnarja
Schaumanna želodčno sol
ali pastilje želodčne soli. Ti domači zdravili sta se že
več nego 40 let z zanesljivim in točnim učinkom najboljše
obnašali in jih tudi zdravniki najtopleje priporočajo. —
Ponaredbe zavračajte in zahtevajte izrecno **Schaumanna**
želodčno sol po K 1-50. — Razpošilja jo vsak dan po
pošti od 2 skatljic naprej **edini izdelovalec** —
JUL. SCHAUMANN, lekarnar, Stockerau pri Dunaju.
Dobiva se tudi po vseh lekarnah. Dobiva se tudi po vseh lekarnah.
Nepripreren učinek.

A. KUNC
Ljubljana
Dvorski trg 3.
Velikanska zaloga oblek
za gospode in dečke.
Najnižje, stalne cene.
Ceniki na razpolago.

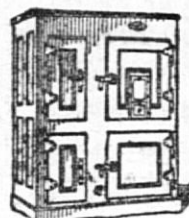
Kolesarji, zahtevajte
v lastnem interesu nemudoma **brezplačno in pošt-**
nine prosto prvi slovenski pravkar izšli
bogato ilustrovani cenik 1913
za kolesa in posamezne dele.
Poglejte ga pazljivo ali pa se osebno prepričajte v naših
trgovinah in uvideli boste, da vodimo **prvovrstno**
blago po **najnižjih, brezkonkurenčnih cenah.**
Karel Camernik & Ko., Ljubljana, Dunajska cesta 9-12,
Specialna trgovina s kolesi, motorji, avtomobili in posameznimi deli, mehanična delavnica in garaža.

1995 Prva domača tovarna

omar za led

Simona Praprotnika

v Ljubljani, Jenkova ulica št. 7.

Prevzemajo se vsa v stavbo in pohištveno: mizarstvo spadajoča: dela, katera se točno in po najnižjih cenah izvršujejo.

Velika zaloga gostilniških okroglih miz.

Ceniki se pošiljajo na zahtevo brezplačno in poštne prosto.

Kako si drzneš, prinesiti kaj drugega nego dokazano dobri cigaretni papir ali stročnice

Ottoman.**„SLAVIJA“**

vzajemno zavarovalna banka v Pragi.

Rezervni fond K 58.461.432-56 — izplačane odškodnine in kapitalije K 123.257.695-77

Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskozi slovansko-narodno upravo.

Vsa pojasnila daje:

čigar pisarne so v

astnei bančni hiši

Generalno zastopstvo v Ljubljani

v Gosposki ulici št. 12.

Zavaruje poslopja in premočnine proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Skode cenjuje takoj in najkulantneje. Uživa najboljši sloves, koder posluje.

Pozor! Sprejema tudi zavarovanja proti vlomski tatvini pod zelo ugodnimi pogoji. — Zahtevajte prospekt!

Zajamčen uspeh

ali denar nazaj.

Zdravniški izkaz

o izvršnem učinku.

Bujne, lepe prsi

dobite ob rabi med.

dr. A. Rixa kreme za prsi

oblastveno preiskano, gar. neškodljivo za vsako starost, **zanesljiv uspeh**. Rabi se zunanje. Poizkusna pušica K 3, velika pušica, zadostna za uspeh K 8. Razpošiljanje strogo diskretno. 2680

Kos dr. A. Rixa, laboratorij, Dunaj IX., Berggasse 17/E

Zaloge v Ljubljani: Lekarna pri „Zlatem jelenu“, drogeriji Kanc in „Adrija“.

G. Skrbic
Zagreb, Ilica 40.

Tvornica žaluzij rolet, lesenih in železnih vetrnic

Telefon 492.

Ceniki in troškovnik na zahtevo brezplačno.

! 500 kron !

Vam plačam, ako moj uničevalec korenin balzam Rix Vaših kurjih očes, bradavic, otiščancev ne odstrani v 3 dneh brez bolečin, Cena lončka z garancijskim pismom 1 K.

Kemeny, Košice I., Postfach 12/64 Ogrsko

! Superfosfat !

obsega v vodi topljivo fosforjevo kislino! najučinkovitejši, zato najcenejši

gnojilo s fosforovo kislino

Zajamčeno največji donosi na tleh vseh vrst, za vse sadežne in kulturne stroke! Zajamčeno najhitrejši učinek! Superfosfat prekaša vsako drugo gnojilo s fosforovo kislino. Posebno učinkuje mešan s kalijem, amonjakom in solitrom. Dalje amonijakove, kalijeve in solitrove superfosfate dobavljajo vse tvornice umetnih gnojil, trgovci, kmetijske družbe in društva. Prednambe za gnojilne poskuse sprejema:

Centralna pisarna društva avstr. superfosfat, tvornice

Praga, Příkopy 17.

Lasne kite

najfineje kakovosti po 5, 7, 9 in 12 kron — vse vrste lasne podlage in mrežice — barva za lasne in brado „Noril“ po 2 in 4 K — toaletne potrebščine — lasulje, brade in druge potrebščine za maskiranje, vse po zelo zmernih cenah priporočila

Štefan Strmoli
brivec in lasničar

Ljubljana, Pod Trančo št. 1,

(vogal Mestnega in Starega trga).

Izdeluje vsa lasničarska dela solidno in okusno. Kupuje zmešane in rezane ženske lase

Radioaktivno termalno kopališče Toplice na Kranjskem

Sezija od 1. maja do 1. oktobra.

Postaja dolenske železnice Straža-Toplice. Akratov vrelec 38°C, ki daje vsak dan čez 30.000 hl radioaktivne termalne vode. Zdravljenje s pitjem in kopanjem, izredno uspešno proti putiki, revmi, neuralgiji (trganju), ženskim boleznim in drugim. Velika kopališča, posebne in **močvirne kopeli**. Elektroterapija in masaža. Ravateljstvo: Kopališki zdravnik dr. Konstantin Konvalinka. Zdravo podnebje. Gozdna okolica. Bogato opremljene sobe. Izborne in cene restavracije. Prospekte in pojasnila daje brezplačno **kopališka uprava**. 1178

Slovenska trgovska šola v Ljubljani

(Kongresni trg, št. 2) s pravico javnosti.

Sprejemno naznanilo.**Dvorazredna trgovska šola za dečke.**

V pripravljani razred se sprejemajo učenci, ki so stari najmanj 13 let in so dovršili vsaj štiri razrede ljudske šole.

V I. trgovski letnik se pa sprejemajo učenci, ki so stari vsaj 14 let, in ki napravijo posebno sprejemno skušnjo. Brez sprejemne skušnje se sprejmejo v I. letnik le učenci, ki so z vsaj zadostnim uspehom dovršili 4. razred kake srednje ali meščanske šole.

Odhodno izpričevalo šole opravičuje do dveletne aktivne vojaške službe in nadomešča triletno učno dobo v trgovini.

Dvorazredna trgovska šola za deklice.

V I. trgovski letnik novootvorne trgovske šole za deklice se sprejemajo učenke, ki so stare najmanj 14 let in so dovršile ali 8. razred ljudske ali 3. razred meščanske ali 4. razred kake srednje šole.

Pripravljalnega razreda na dekliškem oddelku ni!

Vpisovanje se bo vršilo v torek, 16. septembra t. l. od 9. do 12. ure dop.

Pri sprejemu imajo prednost sinovi in hčere trgovcev in obrtnikov. K vpisu naj pridejo učenci, oz. učenke v spremstvu staršev ali njih namestnikov ter naj prinesejo seboj **kraški list, zadnje šolsko izpričevalo in K 15** — vpisnine ter prispevka k učilom.

Ostala pojasnila daje — tudi pisanim potom —

ravnateljstvo.

Ljubljana, dne 3. septembra 1913.

3226

Letalni teden v Ljubljani

v Lattermannovem drevoredu.

Moderno. Zrakoplovstvo z aeroplanom. Moderno.**Z električnim obratom! Samo kratek čas vsak dan odprt!**

Ali ste se že vozili z aeroplanom? Pravim Vam, čudovita vožnja! Največja zabava mladim in starim! Poslužite se prilike!

Ves veliki obrat goni 25 PS prevoznik Deutzerjev bensolni motor z magnet. elektr. vžiganjem nem. drž. pat. Carobna razsvetljava (okoli 300 žarnic in obločnic) s pneum. elektr. orglami iz tvornice Vilj. Bruder Sohn v Waldkirchu (Badensko).

Usojam si cenj. prebivalstvo mesta in okolice vsakega stanu, mlade in stare, najljubše povabiti na eno vožnjo. 3231

Z veseloštopovanjem lastnik

J. G. Lautermann iz Darmstadta.

Vsak dan od 4. ure popoldne naprej odprto do 10. ure zvečer.

Stanje denarnih vlog na knj. in tek. račun 31. dec. 1912:

K 214.160.979.—

C. kr. priv.

Stanje denarnih vlog na hran. knjižice 31. avg. 1913:

K 71.024.722.—

Splošna prometna banka podružnica Ljubljana, preje J. C. Mayer

Centrala na Dunaju. — Ustanovljena 1864. — 29 podružnic.

Vogal Marijin trg-Sv. Petra cesta (v hiši „Assicurazioni Generali“).

Delniški kapital in reserve 52.000.000 kron.

Preskrbovanje vseh bankovnih transakcij, n. pr.: Prevzemanje **denarnih vlog** na hranilne knjižice brez rentnega davka, kontovne knjižice ter na konto-korent z vsakodnevnim vedno ugodnim obrestovanjem. — Denar se lahko dviga vsak dan brez odpovedi. — Kupovanje in prodajanje **vrednostnih papirjev** strogo v okviru uradnih kurznih poročil. — Shranjevanje in upravljanje (depoti) vrednostnih papirjev in posojila nanje.

Ustmena in pismena pojasnila in nasveti o vseh v bančno stroko spadajočih transakcijah vsekdar brezplačno.

Najkulantnejše izvrševanje **borznih naročil** na vseh tuzemskih in inozemskih mestih. — Izplačevanje kuponov in izžrebanje vrednostnih papirjev. — Kupovanje in prodajanje deviz, valut in tujih novcev. — Najemodaja varnih predalov samoshrambe (safes) za ognjevarno shranjevanje vrednostnih papirjev, listin, dragotin itd. pod lastnim zaklepom stranke. — Brezplačna revizija izžrebanih vrednostnih papirjev — Promese za vsa žrebanja. **Izplačila in nakazila v Ameriko in iz Amerike.** 1660

Brzjavke: Prometna banka Ljubljana. — Telefon št. 41.

Za jesensko in zimsko sezijo sem dobil nad 30 tisoč komadov

blaga najnovejše mode in sicer:

nad 5000 oblek za dečke in gospode od K 8.—, 10.—, 15.— dalje
„ 2000 raglanov ali površnikov „ „ 10.—, 15.—, 20.— „
„ 2000 otroških kostumov „ „ 3.—, 4.—, 5.— „
„ 2000 štof. hlač in mod. telov. „ „ 4.—, 5.—, 6.— „

nad 1000 klobukov za dečke in gospode od K 1-90, 2-90, 3-90 dalje
„ 3000 pelerin nepremoč. najb. kvalitete od K 5, 6, 8, 10 „
„ 15.000 kostumov, paletovjev, kril in bluz za dame in deklice
najnovejšega kroja po priznanih nizkih cenah.

V zalogi so vedno tudi najnovejši pariški modeli. Postrežba točna in solidna.

Angleško skladišče oblek, O. Bernatović, Ljubljana, Mestni trg 5.

Za kratek čas.

Sodnik: Kakor je razvideti iz zaznamka vaših kazni, je bilo vaše življenje jako voharno in pestro.

Obtoženec: O prosim... večino let sem vendar presedel v mirnih in mračnih ječah.

Župnik: Ti, Marica, Marica Macahanka, tebe bomo iz Marijine družbe izključili... ti si, ti si koketna, da, jako koketna.

Marica: Kaj pa je to... Koketna.

Župnik: Pokvarjena si in zapeljuješ fante... še našega gospoda kaplana.

Marica: Oh, naj no gredo... Župnik: Tiho... jaz sem sam videl... Kadar sreča gospoda kaplana pa se začneš na bodeljno praskati... zapeljivka zapeljiva...

Prvopotepuh: Lepo te prosim... usekaj me parkrat po glavi... ves sem zmešan...

Drugi potepuh: Ali ponoči nisi spal... Prvi potepuh: Spal sem že... ampak strašne sanje sem imel... Pomislil sanjalo se mi je, da sem drva žagal... in zdaj sem ves topoglav...

Gospodična Olga... Jaz vas ljubim. Za vas bi storil največjo žrtve...

Potem se poročite z mojo starejšo sestro, da že pride enkrat pod kobuk in ne bo več trpinčila cele naše familije.

Mož: Čudno, čudno... letos je mleko tako slabo... lani pa je bilo nekaj tednov naravnost nebeško dobro...

Žena: To je bilo takrat ko je vsled suše primanjkovalo vode.

Fajmošter Jaka je po dolgih letih prišel obiskat svojega brata, skromnega železniškega uradnika, in je popasal kar so postavili na mizo. No, Janezek, je nasičen in nalič vprašal Jaka svojega osemletnega netjaka, ali so ata kaj vesel, da sem jih prišel obiskat?

O, da, vesel! Kaj pa so rekli? Kar v zid bi se zaletel, tak apetit ima ta zlodej!

Pikolo: Gospod, gospod... en gost je ušel, pa ni nič plačal.

Plačilni marker: Gotovo tisti v kotu, ki je bral »Domoljuba«.

Pikolo: Da, tisti! Plačilni natakar: Saj sem si koj mislil: Kdor ne nadleguje markerjev za časopise, ampak gleda »Domoljuba«, ta gotovo nima poštenih namenov.

Poletna tišina je vladala v samostanski šoli, ko je naenkrat zadonela vojaška godba pod okni. Učenke so se zganile, nekaj trnotkov poslušale, potem pa začele siliti k oknom.

Tedaj pa je planila vmes nuna in poded učence od oken je kričala: Nazaj, nazaj — lajtnanti so že vsi mimo šli — kar gre zdaj pod okni je samo za kuharice.

Žena (dan po poroki): Ljubi Mihec, ne bodi hud, ali vest mi vele-

va, da ti moram nekaj priznati. Mož: Hm — hm — priznati? Kaj pa?

Žena: O — nič hudega, le ne delaj takega obraza... Veš, jaz imam v laseh — kupljene kite...

Mož: No, no, to vendar nič takega ni... sicer pa se mi je to že zdelo.

Žena: Ampak, veš... te kite še niso plačane.

Kaj — od lanskega leta si nisi niti vinarja več izposodil. Kaj te je vendar pamet srečala?

Mene ne, le moje upnike.

Ta človek je tako bogat... sam mi je rekel, da ne ve, koliko ima.

No, naj gre pa vprašat na davčno komisijo... tam mu bodo že natančno povedali.

Netjak: Ljubljena tetka... tako ti želim k tvojemu rojstnemu dnevu vse najboljše, kar si le more želeči tvoje blago srce... posebno pa ti želim, da bi živeli še vsaj petdeset let zdrava in srečna in zadovoljna.

Teta: Ali govoriš resno, ljubi moj Tonček; ti to želiš?

Netjak: Da, tetka... od srca to želim, le verjemi.

Tetka: Kaj — popolnoma resno?

Netjak: No, pa recimo — petindvajset let.

Ampak veš... to se mi pa ne dopade... tvoj ženin ima rdeče lase...

No, da... pa kaj, saj jih je tako malo!

Tovarnar: Za straženje svojega podjetja rabim človeka zanesljivega... spati mora takorekoč z odprtimi očmi in ušesmi in nobena stvar ga ne sme premotiti...

Posredovalec služb: Gospod... naj vzamejo mojo ženo... ta ima vse te lastnosti...

Osebe, ki trpe na neredni prebavi, dobe po vsakdanjem uživanju pol vinske kupice izredno mile Franc Jožefove grenčice točno uravnava telesnega odvajanja. Profesor Oser, predsednik deželnega sanitetnega sveta na Dunaju, izjavlja, da je prirodno Franc Jožefovo grenko vodo mnogokrat odrejal in z njo že ob majhnih količinah dosegel zadovoljive uspehe. — Po lekarnah, drogerijah in trgovinah z mineralnimi vodami je treba energično zahtevati »pristno Franco Jožefovo grenko vodo«. Za »nadomestilo« priporočena sredstva odločno zavracajte. Razpošiljalno ravnanje Franc Jožefovih zdravilnih vrelcev v Budimpešti.

Za otroške bolezni
od zdravnikov prav rada priporočena.

MATTONIJEV
GLESSHÜBLER

naravna
alkalična kislina

Ob želodčni kislini
škrofeljnih, rachitis
oteklosti žlez

katarjih
oslovskem kašlju.

Zaloge v Ljubljani: Mihael Kastner, Peter Lassnik in A. Sarabon

Varujte se
ponaredb,
ki niso »FLORIAN« in zdravju ne koristijo!

Kdor živa,
Zabi težav;
Danes vesel je,
Jutri bo zdrav,

Naslov za naročila: »Florian« Ljubljana.

Postavno varovano.

Pozor!
Drože (Presperm)

Naznanjam vsem odjemalcem za Drože, da sem preselil svojo znano tovarno v lastno hišo na Krakovski nasip št. 26 ter jo uredil na vodno silo s turbino, zato mi je mogoče, postreči brez konkurence po nizkih cenah in z najboljšim blagom. — Opozarjam pa, da moje materične drože so za 50% boljše od vsakih spiritalnih drož. Spiritne so mehke in vsebujejo vodo, zato jih nudi konkurenca po 80 vin.

Pričakujem cenjenih naročil in beležim s spoštovanjem

Makso Zaloker
tovarnar drož 3627
v korist družbi sv. Cirila in Metoda.

Sukna
in modno blago za gospe dobe zasebniki najboljše iz prvovrstne izvozne hiše
Prokop Skorkovsky & Sin

Humpolec, Češko.
Velika izbira. Vzorice na zahtevo franco. Na željo damo napraviti moške obleke enak.

A. KUNST

Ljubljana

Zidovska ulica šte. 4.

Velika zaloga obuval

lastnega izdelka za dame, gospode in otroke je vedno na izbero.

Vsakišna naročila se izvršujejo točno in po nizki ceni. Vse mere se shranjujejo in zaznamujejo. — Pri zunanjih naročilih naj se blagovoli v zoro poslati. 40

Dobro blago se samo hvali!

G. F. JURÁSEK

lastnik zaloge prvovrstnih glasovirjev, pianin in harmonijev, zavod za vglasbevanje ter popravila glasovirjev in vseh glasbil,

Ljubljana, Poljanska c. 13.

S 1. avgustom povečam in razširim svojo zalogo ter jo prenesem iz L. pr. prodajne prostora v isti hiši. Prodajal bom tudi vse glasbene instrumente, ter vse potrebščine. Posojevalnina ter mesečni obroki. Najnižje cene. Ko je instrument izplačan, ne zahtevam obresti. — Iščimo realne trdke.

Dobro blago se samo hvali!

Josip Rojina
krojač prve vrste
se nahaja sedaj v lastni hiši
Franca Jožeta cesta 3.
konkurira z največjimi trdkami glede finega kroja in elegantne izvršitve.
Tovarniška zaloga najfinjših angl. in franc. specijaliteta blaga.
: Zavod za uniformiranje. :

Josip Stupica

jermenar in sedlar

v Ljubljani, Slomškova ulica št. 6.

Priporočam svojo bogato zalogo najrazličnejših

konjskih oprav

krasno opremljene

kočije, druge vozove in najrazličnejšo

vprežno opravo

katero imam vedno v zalogi, kakor tudi vse druge v sedlarsko obrt spadajoče potreb-

ščine, že obrabljene vozove in : konjske opravne.

Specialna trgovina
finih
ročnih del
TONI JAGER
v Ljubljani,
Zidovska ulica šte. 5.
Originalni
starokranjski vzorci
porabljeni v usnjati aplikaciji na blazinah, torbah in pasovih.
Kot specialiteta samo pri meni.

Franc Kos Ljubljana,
Sočna ulica.

Podpirajte domačo industrijo!
Stare nogavice se ceno podpletujejo!

Specialna mehanična pletilna industrija in trgovina za prvovrstne in spodnje jopice, moderčke, telovnike, nogavice, rokavice, posebne obleke zoper trganje, pletilni material za stroje itd. na drobno in na debelo.

Sivalni stroji od 70 kron naprej.
Pletilni stroj patent »Wiedermann« je edina in najuglednejša prilika za dober zaslužek, pouk brezplačen, trajno delo sigurno
Ker delam brez agentov, so cene veliko nižje.

Ustanovljeno leta 1834.

Ustanovljeno leta 1834.

Trgovsko učilišče in vzgajališče.

Pričetek šole 1. oktobra 1913.

Vpisovanja 27., 28., 29. in 30. septembra.

Artur Mahr

ravnatelj.

Kadar hočete kupiti dobro blago, obrnite se na trdko

Katinka Widmayer

„pri SOLNCU“ za vodo,

ki ima v zalogi dobre in trpežne čevlje za dame, gospode in otroke. Izdelovanje suhih šopkov, nagrobnih vencev, trakov z napisi. Bluze, vrhnja in spodnja krila, nogavice, rokavice, vsakovrstno perilo itd. — Postrežba točna. — Cene najnižje. Prosim prepričajte se! 3440 Prosim, prepričajte se!

Prodajajo se tudi narodne peče.

Dijakom
se priporoča

konfekcijska trgovina
Maček & Ko.

Franca Jožeta cesta 3.

Sprejemajo se naročila po meri.

Solidna postrežba. — Najnižje cene.

Berson
gumijevi podpetnik

najodličnejša

kakovostna znamka!

Nedosežne

prednosti!

Elastično.

Stanovltnje
od usnja.

Varuje živce in
hrbtnečni mozg.

Bersonwerke, Dunaj VI.

NAZNANILO.

Zaradi opustitve koles prodajam iste po zelo znižanih cenah z jamstvom. Kdor si misli drugo leto kupiti kolo :: naj se potrudi v mojo trgovino. ::

Vljudno vabi

3192

FR. ČUDEN

trgovina s kolesi, Prešernova ulica šte. 1.

Štajersko slivovko
tropinovec, brinjevec, vse vrste likerjev ter
medicinalna žganja
in sicer štajerski konjak, horovničev, vinsko žganje, žganje iz šipkovih jagod priporoča

edina žganjarna
ROBERT DIEHL V Celju

Izboljšajte promet v svoji gostilni
2150 z izvrstnim cenim

plzenjskim pivom

iz Češke delniške pivovarne v Čeških Budejovicah.

Največja čisto slovanska pivovarna.

Zaloga v Ljubljani: V. H. Rohrmann.
zaloge v Zagrebu, Trstu, Pulju, Zadru itd.

Poskusite to pivo v slovanskem grandhotelu „Balkan“ v Trstu, Via della Caserma in v slovanskem hotelu „Lacroma“ v Gratežu.

Izkušeni vrtnar

26 let, vojašine prost, samec, zmožen slov., nemškega in italijanskega jezika, išče primerno službo

pri kaki boljši gospodi, bodisi v mestu ali pa na deželi pri graščini. Cenjene ponudbe pod šifro „Azalea 87“ poštno ležeče Lovrana, Istra. 3229

Angleške kostume različne toalete

priporoča in izvršuje

damski modni atelje

Josipina Šetinc-Bersin

Ljubljana, Kongresni trg 6.

Naročila z dežele se točno izvršujejo. 2120

V Ameriko in Kanado

CUNARD LINE.

Carpathia iz Trsta dne 14. septembra 1913.

Ivernia iz Trsta dne 28. septembra 1913.

Saxonia iz Trsta dne 12. oktobra 1913.

Iz Liverpoola:

Lusitania dne 13. septembra, 4. oktobra 1913.

Mauretania dne 20. septembra, 11. oktobra 1913.

Caronia dne 23. septembra 25. oktobra 1913.

Campania dne 27. septembra 1913.

Carmania dne 18. oktobra 1913.

Pojasnila, vozne karte:

Andrej Odlasek, Ljubljana, Slomškova ul. 25
Dunaj 1., Kärntnerring 4, Trst, Via Ghenga 8, pri vseh agenturah v deželnih glavnih mestih, vseh potovalnih pisarnah, pri tvrdki Thomas Cook & sin, pri vseh Lloydovih agenturah in agentih Dalmatie. — Cene: III. razred Trst-New York: za v Kanado potujoče K 120 za prostor, za v Združene države potujoče K 140 s pristojbino za osebo.

Strogo solidna najstarejša domača tvrdka.
Juveli, zlatnina, srebrnina ter razne ure.

Popravila in nova dela po najnižji ceni.

Edina zaloga ur z znamko

TUP

Geniki zastoj, Geniki zastoj.

Lud. Černe,

juvelir, trgovec z urami ter zapri-

seženi sodni cenilec. 234

Ljubljana, Wolfova ulica št. 3.

Mestni dekliški licej.

VPISOVANJE za deklice, ki hočejo vstopiti v I. razred ali na novo v kak višji razred bode

v torek, dne 16. septembra od 9.—11. ure dopoldne.

Oglasiti se je v spremstvu roditeljev njih namestnikov s krstnim ali rojstnim listom in z zadnim šolskim izprijevalom.

Sprejemni izpiti bodo dne 17. septembra ob 8. uri.

Natančneje v zavodu na črni deski.

Ravnateljstvo.

Odjemalci licenc se iščejo

za nek patentiran, izvrstno se obnašajoč način

v stavbni stroki

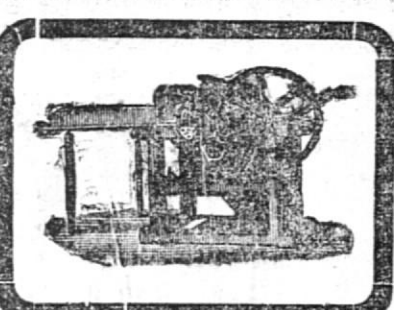
ki se ga rabi že pri civilnih, vojaških in cerkvenih oblastih.

Večje stavbne firme

imajo prednost. — Ponudbe pod:

2780

„W. O. 6531“ na Rudolf Mosse, Dunaj I., Serelstätte 2.

Mlatilnice, čistilnice

in vse druge poljedelske stroje
najnovejšega izdelka po znižanih cenah

kupite pri tvrdki

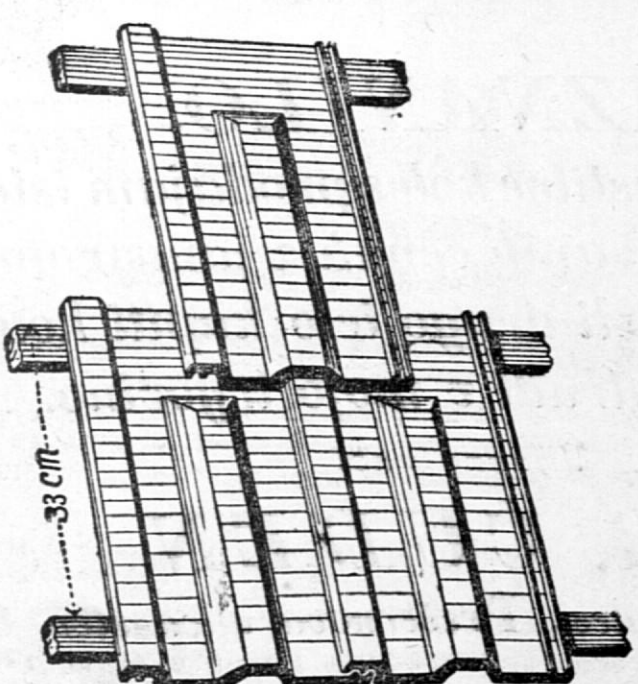
Karol Kavšeka nasl.

Schneider & Verovšek

Ljubljana, Dunajska cesta št. 16.

Žrgovina z železnino in zaloga strojev.

Vsakdo naj se o tem prepriča in zahteva brezplačno slovenski cenik.

P. F. Vidic & Komp., Ljubljana

: tovarna zarezanih strešnikov :

ponudi vsako poljubno množino dvojno zarezani

strešnik-zakrivač

:: s poševno obrezo in priveznim nastavkom. ::

Brez odprtih navzgor! Streha popolnoma varna pred nevihtami!

Najpreprostejše, najcenejše in najtrpežnejše kritje streh sedanjosti.

Na željo pošljemo takej vzorec in popis. Spretni zastopniki se sprejmejo.

C. kr. priv. tovarna za cement

Trboveljske premogokopne družbe v Trbovljah

priporoča svoj priznani izvrsten **Portland-cement** v vedno enakomerni, vse od avstrijskega društva inženirjev in arhitektov določene predpise glede tlakovne in podorne trdnosti **daleč nadkrijujoči** dobroti kakor tudi svoje priznani izvrstno **apno**.

Priporočila in izpričevala

2307

raznih uradov in najslovitejših tvrdk so na razpolago.

Centralni urad: Dunaj, I., Maximilianstrasse 9.

Anton Presker

krojač

40

Ljubljana, Sv. Petra c. 16

priporoča svojo

veliko zalogo gotovih oblek za gospode in dečke, jopice in plaščev za gospe, nepremočljivih havelokov itd. itd.

Obleke po meri se po najnovejših vzorcih in najnižjih cenah izvršujejo.

Vsak dan svež

sladoled

in

ledena kava

se dobi

v slaščičarni
J. ZALAZNIK
Stari trg št. 21.

Hotel Lloyd.

Restavracijo in najlepši gostilniški vrt

priporoča slavnemu občinstvu

2106

KAROL TAUZES, hotelir na Sv. Petra cesti št. 7.

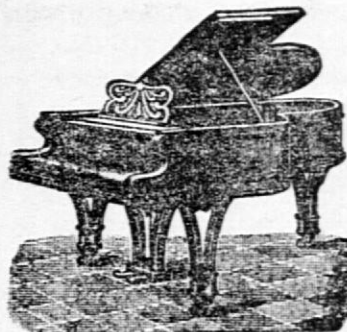
Gospice za pouk v kuhanju se vedno sprejemajo.

POZOR! NA OBROKE! BERITE!
Prva, največja, najstarejša in najsposobnejša slovenska trdnica in izposojevalnica klavirjev in harmonijev na avstrijskem jugu. Velikanska trgovina vsega glasbenega orodja, strun in muzikalij.

ALFONZ BREZNİK

učitelj Glasbene matice in sodno zaprišeženi strokovnjak c. kr. dež. sodnje

»Zvezda« nasproti : Ljubljana, Kongresni trg št. 15 : »Zvezda« nasproti : nunske cerkve :

Klavirji, pianini in harmoniji najslovitejših svetovnih tvrdk **Bösendorfer, Rudolf** (ne Anton) **Stelzhammer**, (najboljši angleški sistem sedanosti), **Höhl & Zeltmann** (neprekosljeni pianini z Lexovo mehaniko), **Bratje Stigl, Czapska, Laub & Gloss** (koncertni 7/4 okt. pianini) in **Hörügel** (amer. harmoniji od 90 K naprej), imam le jaz, njih edini zastopnik za Kranjsko v velikanski zalogi in izbiri (vedno 30 do 40 instrumentov). Zato svarim pred nakupom event. falsifikatov ali navidežno cenega bofelna zlasti, ker vsakdo kupi pri meni na obroke od K 15 naprej prvovrsten instrument goraj omenjenih najboljših tvrdk z resnično 10letno postavnoobvezno garancijo. Tudi preigrani klavirji v zalogi. Zamena najugodnejša. Ugaševanje in popravila sol. in ceno. Nobena druga trdnica ne zamore nuditi tako cenega, ugodnega in zanesljivega nakupa že zategadelj, ker goraj označene prve tovarne ne dajo svojih klavirjev na Kranjskem nikomur v zalogo kakor edino meni in drugič pa zato, ker je ta kupčija moj postranski zaslužek in brez vsake rezije

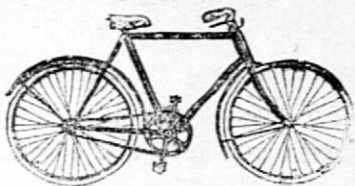

Ivan Jax & sin

v Ljubljani, Dunajska cesta 17

priporoča svojo bogato zalogo

voznih koles

Šivalni stroji
za rodbino in obrt.

Brezplačni kurzi za
vezenje v hiši.

Pisalni stroji
„ADLER“,
Pletilni stroji
vseh velikosti.

Ivan Bizovičar

umetni in trgovski vrtnar

Ljubljana, Kolezijska ulica št. 16

priporoča slavnemu občinstvu svoje bogato opremljeno vrtnarstvo, kakor tudi okusno

izdelane vence, šopke in trakove.

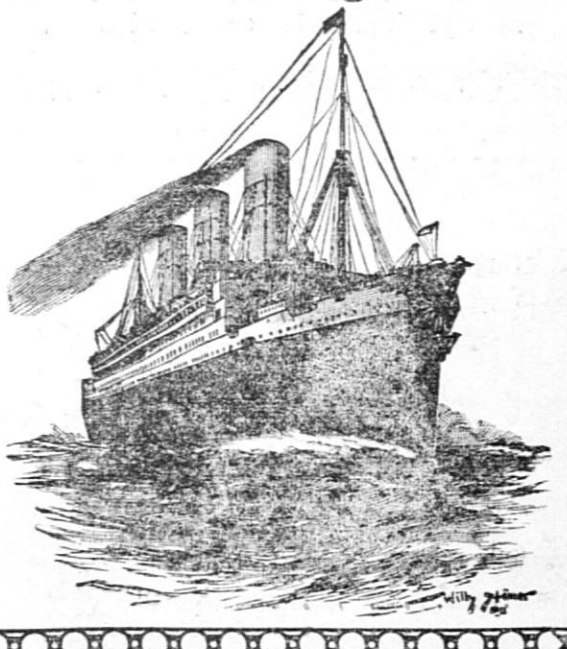
Dalje ima na razpolago
:: za izposojevanje ::
ob mrtvaških odrih
drevesne cvetlice,
kakor tudi najti-
nejše dekoracijske
cvetlice za dverane
:: in balkone. ::

Imam tudi vsakovrstne
sadike do najzlahnej-
ših cvetic in zelenjadi.
Sprejemam tudi naro-
čila za na deželo. Vsa
naročila se izvršujejo
:: točno in solidno. ::
Brzjavke: I. Bizovičar,
:: vrtnar, Ljubljana. ::

Potniki v Ameriko!

ki so previdni, se vozijo dandanes samo z
najnovejšimi parniki „Velikani“ preko
Hamburga.

Največji parnik na svetu je
„Imperator“.

Dolg je 920 čevljev (280 metrov),
nosi 50.000 ton ter je prva ladja
na 4 vijake, dočim so bili dosedaj
največji in najhitrejši parniki samo
na 2 vijake. „Imperator“ je
široko morje preplul v 20 dneh
trikrat ter se je moral pri tem še
v Hamburgu in v New Yorku z
izkladanjem in nakladanjem po
poldrugi dan muditi.
Morska vožnja v 6 do 6 1/2 dneh
se popolnoma jamči.
O prvi vožnji „Imperatorja“
piše „Glas Naroda“ iz New-Yorka:
„Imperator“ je višek moderne
tehnike. Ropotanje strojev se čisto
nič ne sliši. Ladja pluje tako mirno,
da človek skoraj ne ve, da je na
vodi ter se niti malo ne da pri-
merjati z drugimi morskimi veli-
kani. Približno tako so urejeni
tudi drugi „Velikani“ Hamburg-
Amerika linije. Vsi imajo v III.
razredu sobe z 2, 4, ali k več-
jem s 6 posteljami. Hrana je
obila in dobra. Taki „Velikani“ so
poleg „Imperatorja“: „Kaiserin
Auguste Viktoria“ (25.000 ton),
„Amerika“ (24.000 ton), „Cleve-
land“ in „Cincinnati“ (po 20.000

ton) itd. Važno! Vsak potnik dobi pri meni pismeno garancijo, da je prost
vseh stroškov za hrano in stanovanje, kakor hitro se pripeje v Hamburg. —
2558 Vsakojaka pojasnila daje brezplačno:

FR. SEUNIG,

Ljubljana, Kolodvorska ulica,
velika številka 28.

G. Čadež

v Ljubljani

Mestni trg št. 14

poleg Urbančeve manuf. trgovine

priporoča

klobuke
slamnike

čepice, razno moško perilo,
kravate, ovratnike itd. itd.
Blago imam solidno, cene
zmerne. Postrežem točno.

L. MIRUSCH

Ljubljana, Mestni trg 15

priporoča svojo veliko izbor

dežnikov in solnčnikov.

Popravila se izvršujejo točno in solidno.

Tovarna pohištva J. J. Naglas

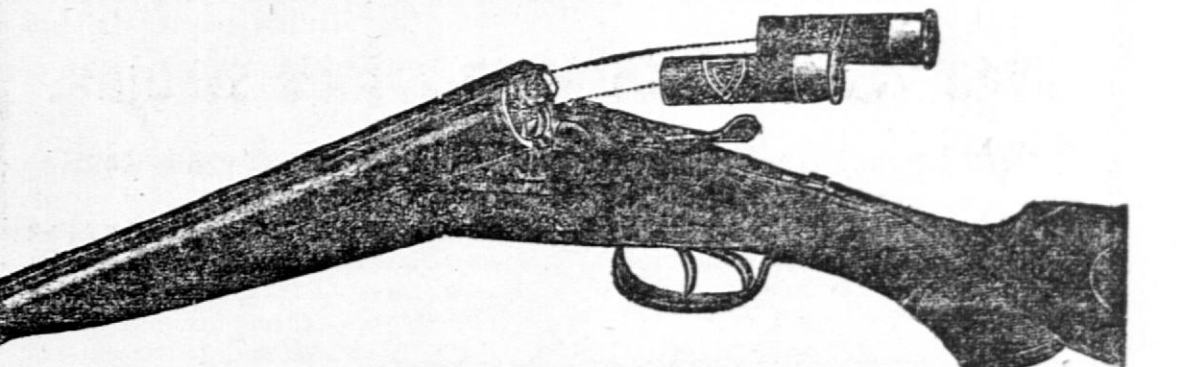
Ljubljana, Kongresni trg št. 12.

232

Največja zaloga pohištva

za spalne in jedilne sobe, salone in gosposke
sobe. Preproge, zastorji, modroci na vzmeti
žimnati modroci, otroški vozički itd.

Najsolidnejše blago.

Ljubljana

Fr. Ševčik

Zidovska ul. 7.

puškar

priporoča svojo veliko zalogo raznovrstnih

63

pušk in samokresov

lastnega izdelka, kakor tudi belgijskih, sulskih in čeških strogo
preizkušenih pušk, za katere jamčim za dober strel. Posebno pripo-
ročam lahke trocevke in puške Bock s Kruppovimi cevmi za brez-
dimni smodnik. — Priporočam tudi

veliko zalogo vseh lovskih potrebščin

po najnižjih cenah.

Popravila in naročbe se izvršujejo točno in zanesljivo.
Cenovniki na zahtevanje zastoj in poštne prosto.

s-Ka s-Ka s-Ka s-Ka

Prvovrstna in najboljša kolesa

Adler

sedanjosti.

Specialna trgovina s kolesi in deli

Ana Gorec, Ljubljana

Marije Terezije cesta št. 14 (Novi svet, nasproti Kolizeja).
Zahtevajte cenik. Rabljena kolesa od 25 K naprej. Izposojevanje koles.

Triumph

Štedilnike, peči, trajnogoreče vloge

(za uzidat v lončene peči)

varstvena znamka

ceniki zastoj!

Do bawri nastovi se vsakemu naznani jo.

Triumph tovarna

Štedilnikov in peči z.z.o.z. Wels

Gorenje Avstrijsko.

„PFAFF“ Pozor! Pozor!

Kdor si želi kupiti v resnici dober šivalni stroj, naj kupi samo pravi

PFAFFOV STROJ

ki nosi na glavi in stojalu ime „Piaff“ in se zanj 10 let jamči.

Velika zaloga koles

kakor Waffenrad, Puch, solidno ljudsko kolo Kosmos in Ilirija kakor tudi vsi posamezni deli in popravila po najnižji ceni pri trdki:

Franc Tschinkel, Kočevje št. 240.

Cenik brezplačno in poštne prosto. Cenik brezplačno in poštne prosto.

Idrija - Logatec, kolodvor. **Avtomobilna zveza** Idrija - Logatec, kolodvor.

Odhod iz Idrije:		Prihod v Logatec:		Odhod iz Logatec:		Prihod v Idrijo:	
ob 6—	zjutraj	ob 7:50	zjutraj	ob 8:30	zjutraj	ob 10:20	zjutraj
12—	opoldan	1:40	popoldan	2:30	popoldan	4—	popoldan
3:30	popoldan	5:10	popoldan	6:30	zvečer	8:15	zvečer

Cene z avtomobilnim umnibusom:

	I. razred za osebo	II. razred za osebo
Idrija - Logatec ali nasprotno	K 3—	K 2—
Idrija - Godovič	1:50	1—
Godovič - Hotedrška	1:50	1—
Hotedrška - Logatec	1:50	1—

Cene s kombiniranim avtomobilom

	I. razred za osebo	II. razred za osebo
Idrija - Logatec ali nasprotno	K 3—	K 2—
Idrija - Godovič	1:50	1—
Godovič - Hotedrška	1:50	1—
Hotedrška - Logatec	1:50	1—

Označena vožnja se vrši vsak delavnik, omnibus vozi vsak dan opoldan, ob nedeljah in praznikih vozi le opoldan omnibus.

Točnost se po možnosti vzdržuje, vendar pa ne prevzamem nobene odgovornosti za morebitno zamudo.

Valentin Lapajne v Idriji.

Najhitrejša in najsigurnejša vožnja v Ameriko

je z ekspresnimi cesarskimi brzoparniki: „Kaiser Wilhelm II.“, „Kaiser Wilhelm d. Gr.“, „Princ Friedrich Wilhelm“, „George Washington“, „Columbus“ itd.

Vožnja 5 do 6 dni!

Posebno opozarjam na novo vpeljane kajute (kabine). — III. razr. V teh je prostora za 2—4 osebe, opremljene so čim najudobneje. Potniki dobivajo v posebnih jedilnih dvoranah ob pogrnjenih mizah izborna hrana. Na razpolago imajo poleg družabnih in kadilnih dvoran tudi posebni šetalni krov, kopelji itd. Na krovu im igra vsak drugi dan godba. — Odhod potnikov iz Ljubljane vsak torek in četrtek. — Potnik, ki kupi pri meni vozni list, dobi hrano in stanovanje v pristanišču brezplačno! — Edino veljavne vozne listke za te parnike, kakor tudi za vse proge ameriških železnici pri

EDVARDU TAVČARJU v Ljubljani, Kolodvorska ulica 35

nasproti občeznane gostilne „pri Starem Tišlerju“.

Izdajanje voznih listov tudi za proge: Baltimore, Filadelfija, Galveston, Kanada, Avstralija. — Zabavna potovanja v Italijo, Egipt, na severni rt itd.

Perje

za postelje in puh

priporoča po najnižjih cenah

EMIL KRAJEC

preje F. Hiti

Pred Skofijo št. 20.

Zunanja naročila se točno izvršujejo.

Največja zaloga navadnih do najfinjših otroških vozičkov in navadne do najfinjše žime.

M. Pakič

v Ljubljani.

Hoznanim naročnikom se pošilja s povzetjem.

Ustanovljeno 1845.

Paro barvarstvo

ter kemično čiščenje in snaženje oblek.

Apretura sukna.

JOS. REICH

Poljanski nasip - Ozka ulica št. 4.

Sprejemališče

Selenburgova ulica št. 3.

Postrežba točna. Solidne cene.

AVG. AGNOLA

v Ljubljani, Dunajska cesta 21.

Velika zaloga

steklenine, porcelana, svetilk, zrcal, šip, kozarcev, vrčkov i. t. d.

Gostilniška in kavarnarska namizna posoda po najnižjih cenah.

Zdrave, rdečelične otroke

hočete imeti?

Potem jim dajte uživati izboljšano, aromatično ribje olje iz lekarne pri zlatem orlu. Vsak otrok uživa z lahkoto to ribje olje iz katerega je popolnoma odstranjen zoperni duh in vonj. 1 steklenica K 1-80.

Zoper kašelj, zaslizečnost in prehlajenje

je v tem času za otroke najboljše preizkušeno in mnogostransko priporočeno trpotčev sok. — 1 steklenica 1 krono.

Zaloga vseh tu- in inozemskih specialitet ter preizkušenih domačih zdravil.

Izborna toaletna sredstva „Ada“.

Vedno sveže gumijevе specialitete

Oddajajo se tudi zdravila za člane vseh belniških blagajn.

Razpošilja se 2krat na dan na vse strani.

Pharm. Mag.

Josip Čizmar

lekarna pri zlatem orlu

Ljubljana, Jurčičev trg št. 2.

Trgovina z orožjem in c. kr. zaloga smodnika Lechner & Jungl, Gradec, Sporgasse 1.

priporoča po tvorniških cenah kot najboljše branilno orodje avtom. žepne pištole, točno zastreljene sistemov „Browning“, Steyr, „Mauser“ in „Bayard“ samokresni najbogatejše izbire že od K 5-50 naprej, floberti in karabinarice, dvocevne lovske puške od 36 K naprej. Patrone, patronske stročnice itd. itd. Cenovnik gratis in franko. 4658 Cenovnik gratis in franko.

Usta-novljeno L. 1842. **Tovarna oljnatih barv, laka in firneža** Telefon številka 154.

BRATA EBERL

črkoslikarja, lakirarja, stavbna in pohišvena pleskarja.

Prodajalnica: Miklošičeva ulica št. 6. nasproti hotela „Union“.

Delavnica: Igriška ulica št. 6. Električna sila.

NAZNANILO.

Podpisani oddam z zadnjim decembrom 1913. svojo na državni cesti v predmestju — dobro obiskano

trgovino z mešanim blagom

z vsi opravo in dvoje skladišč pod zelo ugodnimi pogoji v najem.

Najemniku je na razpolago tudi blago, ako bi ga hotel po dnevni ceni prevzeti, siljen k temu ni.

Obenem sprejemem gospodično s primerno kavcijo, staro okoli 30 let, ki je dobro izurjena trgovine z mešanim blagom, večja knjigodstva ima do trgovine veselje in je zmožna jo sama voditi.

Istočasno sprejemem tudi gospodinjjo (Wirtschafterin) z isto starostjo, primerno inteligentno, a delavno, dobro, varčno kuharico, izurjeno v pisavi, ki bi obenem opravljala gostilniška dela in imela za njo odgovornost.

Matko Kobal, vinotrzec, Idrija.

Razpis.

Na c. kr. državni obrtni šoli v Ljubljani

se prične pouk z dnem 17. sept. v naslednjih oddelkih:

- 1.) Delovodska šola za mehanično tehnično (kovinske) obrte; 2.) delovodska šola za elektrotehniko; 3.) mojstrska šola za mizarstvo; 4.) strokovna šola za lesno in kameneno kiparstvo; 5.) ženska obrtna šola (za šivanje perila, za izdelovanje oblek in za vezanje.)

Na novo vstopajoči učenci, ozir. učence, se morajo zglasti v spremstvu starišev ali njih namestnikov dne 15. ali 16. septembra zjutraj od 9.—12. ure.

- 6.) Stavbno obrtna šola (za zidarje, tesarje in kamnoseke) otvori pouk z dnem 4. novembra. Vpisovanje novih učencev se vrši zadnje tri dni meseca oktobra.
- 7.) Javna risarska in modelirska šola se prične v nedeljo, dne 5. oktobra. Vpisovanje vsako nedeljo, tudi med šolskim letom.
- 8.) Specialni tečajji 1.) tečaj za strojezanstvo in strojno risanje, 2.) tečaj za elektrotehniko, 3.) tečaj za opravilnike pri parnih kotlih, trajajo od 1. oktobra do 30. aprila, ozir. 31. januarja. Vpisovanje v te tečaje, ki se vrše le pri zadostni udeležbi, je zadnje tri dni meseca septembra.

Podrobna pojasnila stoje na črni deski zavoda; dobe se pa tudi vsak čas pri podpisaneu ravnateljstvu.

Ravnateljstvo c. kr. državne obrtne šole v Ljubljani,

dne 26. avgusta 1913.

Ustanovljena 1884. **„CROATIA“** Ustanovljena 1884.

zavarovalna zadruga v Zagrebu.

Glavni zastop za Kranjsko, Koroško in Stajersko v Ljubljani pri trdki Kmet & Komp., Marije Terezije cesta št. 8.

Centrala v Zagrebu v lastni hiši, vogal Marovske in Preradovičeve ulice. Centrala

Podružnica v Trstu, Via del Lavatoio št. 1, II. nadstr.

Ta zadruga sprejemlje po ugodnih pogojih sledeča zavarovanja:

- I. Na življenje.
 1. Zavarovanje glavnice za slučaj doživljenja in smrti;
 2. zavarovanje dote;
 3. zavarovanje življenske rente;
- II. Proti škodi in požaru.
 1. Zavarovanje zgradb, (hiš, gospodarskih poslopij, tovarov).
 2. Zavarovanje premoženja (pohištva, prodajniškega blaga, gospodarskih strojev; blaga itd. itd).
 3. Zavarovanja poljskih pridelkov (žita, sena itd.)
- III. Zavarovanje steklenih šip.

Zadružno imetje vseh oddelkov znaša	K 3,013.332-66
Dohodek letne premije s pristojbinami	K 1,486.297-56
Izplačane odškodnine	K 5,624.162-96

Sposobni mestni posredovalci in akviziterji se sprejmejo pod ugodnimi pogoji.

Telefon št. 165. Telefon št. 165.

Luserjev obliž za turiste.

Zahtevajte pri nakupu vedno izrecno Luserjev obliž za turiste po K 1-20 najboljše in najzanesljivejše sredstvo proti kurjim ušesom in žuljem. Dobiva se po vseh lekarnah. Glavna zaloga L. Schwenk, lekarna, Dunaj, Meidling. — Premnoge ponaredbe, ki nikdar ne dosežejo Luserjeve originalne znamke, dokazujejo izborna kakovost Luserjevega obliža za turiste. — Pozor pred ponaredbami!

Obleke po meri B. Götzl Ljubljana

najnovejše oblike pri: Mestni trg 19 — Stari trg 6.

Keil^{ov} lak

najboljši plesk za mehka tla.
Keil-ova bela glazura za umivalne mize . . . 90 v
Keil-ova voščena pasta za parkete . . . 90 „
Keil-ov lak za pozlatenje okvirov . . . 40 „
Keil-ov lak za slavnike v vseh barvah . . . 30 „
Keil-ova pasta za čevlje . . . 30 „

3059 Dobiva se vedno pri Leskovcu & Medenu v Ljubljani.
Kranj: Franc Dolenc. :: Idrija: Valentin Lapajne. Novo mesto: Ivan Picek.
Radovljica: Oton Homan. Zagorje: R. E. Michelčič. Kočevje: Franc Loy. ::
Kamnik: I. Petek. Črnomelj: Anton Zorc.

Za njive in travnike, za sadje, zelenjad, za žito, vinograd, moraš žindre pridati.

Tomasova žindra

zvezdne znamke

je priznано najboljšo in po ceni fosforatokislino gnojilo za jesensko setev.
Gotov učinek! — Bogat donese!
Pozor! Tomažova žindra zvezdne znamke se prodaja le v plom-biranih, z zvezdo zaznamovanih vrečah. Za vsebino fos-forove kisline, ki je na vrečah označena, se da popolno jamstvo. Zaloge zvezdne znamke ima veletrgovina »Merkur« Peter Majdič v Celju. Naročila na debelo in drobno se takoj izvrše.

Pfaff šivalni stroji

so priznано najboljši.
Pouk šivanja in vezenja na stroj **brezplačen**.

NOVOST: Najnovejši brzošivalni stroj za krojače, obrtnike, brez činička, do 3000 vbodljajev v 1 minuti. Dobi se le pri

Ign. Vok specialna trgovina šivalnih strojev in koles
Ljubljana, Sodna ulica šte. 7.
Desetletno jamstvo. — Ceniki zastoj in poštnine prosto.

Brizgalnice

cevi, telovadno orodje in avtomobile

kupujte samo pri

R. A. Smekal, Zagreb

katera tvrdka se zdaj glasi:

2093

Središčna prodaja ognjegasnih brizgalnic in potreščin, telovadn. orodja in avtomobilov d. s. o. j. Praga-Smichov
R. A. Smekal. V. I. Stratilek. V. K. Smakal.

Opozarjamo

da v zadnjem času razpošiljajo različne nemške tvrdke po svojem za-stopniku v Zagrebu na gasilna društva **nemške cenike** in ponujajo svoje blago. — Ne podpirajte jih, ker imate svojo slovansko tvrdko

Franc Furlan

naslednik Faschingove vdove

ključavničarstvo

in zaloga štedilnikov

se nahaja: 535

Šmrožev trg šte. 9.

Jos. Rojina

modni atelije

: za gospode :

Ljubljana,

Franca Jožefa cesta 3.

Najnovejši londonski kroj.

Pristno angleško blago.

Elegantna izdelava.

Točno in solidno.

Cvetlični salon

Viktor Bajt

Selenburgova ul. 6, zraven glavne pošte.

Sopki, venci s trakovi in napisi se izdelujejo po najnižjih cenah. Delo okusno vezano. Velika zaloga krasnih suhin vencev.

Priporoča se z odličnim spoštovanjem

Viktor Bajt.

Brzjavi: Bajt, cvetlični salon, Ljubljana.

Vsaka gostilna, sploh vsaka hiša,

:: ki mora kdaj streči gostom ::

potrebuje nujno bogato opremljeno strokovno knjigo

„Nauk o serviranju“.

ki stane v platno vezana K 5.—, po pošti K 5.50 in po povzetju K 5.70.

Pošilja se samo proti naprej nakazani naročnini ali po povzetju. Naroča se pri upravnštvu „Gostilničarskega Vestnika“ v Ljubljani.

2941

Brez konkurence!

F. L. Popper čevlji

za gospode in gospe so nogam najbolj priležni, lični in najboljše kakovosti. Naprodaj samo pri

JULIJI STOR, Ljubljana

Prešernova ulica št. 5.

Goysserski čevlji za turiste, higijenični čevlji za otroke in Lawn-tenis-čevlji.

K 12.50—16.50.

Najkrajša in najcenejša pot v Ameriko

z modernimi velikimi brzoparniki iz

Ljubljane čez Antwerpen v New-York

37 je proga
Red Star Line
Rdeča zvezda

Na naših parnikih Finland, Kroonland, Vaderland, Zeeland, Lapland in Samland, ki oskrbujejo vsak teden ob sobotah redne vožnje med Antwerpenom in Novim Yorkom je snaznost, izborna hrana, udna postrežba in spalnice po novem urejene kajite za 2, 4 in 6 oseb, za vsakega potnika eminentnega pomena, ter traja vožnja 7 dni.

Odhod iz Ljubljane vsak torek popoldne.

Naši parniki vozijo tudi na mesec po večkrat čez Kanado v Severno Ameriko in je ta vožnja izdatno cenejša kakor na Novi York.

Pojasnila daje vladno potrjen zastopnik

Franc Dolenc

v Ljubljani,

Kolodvorska ulica odslej **stev. 35,**

od južnega kolodvora na desno poleg predilnice.

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice v Ljubljani.

obrestuje hranilne vloge po čistih

Rezervni zaklad nad K 800.000.

4 3/4 %

brez odbitka rentnega davka.

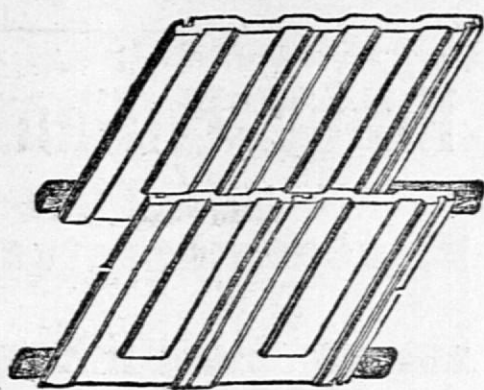
Ustanovljena leta 1881.

J.C. MAYER

Zaloga vseh vrst sukna,
platna ter manufaktur-
:: nega blaga. ::

Manufakturna trgovina
na debelo in drobno.
Ljubljana, Stritarjeva ulica.

Parna tovarna opeke v Brdu
p. Vič, tvrde I. Knez v Ljubljani

priporoča svoje izdelke strojne zidne in
vsakovrstne zarezne strešne opeke
garantirano dobre in trpežne kakovosti po znižani ceni.
Vzorci pošilja brezplačno. 579 Sprejema zastopnike.

PATENTE

vseh dežela izposluje inženir 94
M. GELBHAUS, oblastveno avtor. in zapriseženi patentni odvetnik
na Dunaju VI., Mariahilferstrasse št. 37.

: Na patentiranem dr. Gasparyjevem :
stroju za strešno opeko

dela mnogo sto obratov. Tudi na

dr. Gasparyjeve votloskladovne betonske stroje,
cementne zidne opeke, plošče, drenažne cevi itd.
Oblike za stopnice, cevi, beton. stebre itd.

Tovarna strojev

Dr. Gaspary & Co., Markranstädt pri Lipskem.

Obisk dobrodošel.

Korespondenca češka.

Katalog št. 24 zastonj.

V Spodnji Šiški se prodaja
enonadstropna hiša

Celovška cesta šte. 117
obstoječa iz več stanovanj in prostorne
vinske kleti, zraven dvoje gospodarskih po-
slopij, veliko dvorišče in vrt. — Zraven je
več stavbnih parcel in velik travnik,
kar se prodaja skupaj ali posamezno.
Natančnejša pojasnila daje lastnik istotam.
Izve se tudi v špicerjski trgovini Ivan
Pintarja v Spodnji Šiški. 3116

Mnogo milijonov
konservnih steklenic
vkuhalnih aparatov

poceni domače konzerve.
Nova iznajdba: Dreyerjevi aparati za sadni sok „REX“.
Dobiva se povsod zadevnih trgovinah
„REX“, družba za konzervne steklenice
Homburg a. d. H.
Glavna zaloga: Dunaj VII., Neubaugasse 41. Tel. 83435
Nekaj prodajališč se še odda.

Že od l. 1868 sijajno preizkušeno

Bergerjevo medicinsko
kotranovo milo

tvrde G. HELL & COMP.

priporočano od najodličnejših zdravnikov, se v skoro vseh

evropskih državah s sijajnim uspehom rabi proti

izpuščanjem vsake vrste

zlasti proti kroničnim in letnim na glavi in parastanih

izpuščanjem, Bergerjevo kotranovo milo obtega 40 od-

stotkov lesnega kotrana in se bistveno razlikuje od vseh

drugih kotranovih mil, kar jih pride na trg.

Pri trdovratnih boleznih se obrnite na jako učinkovito

Bergerjevo kotranovo - žvepleno milo.

Milješe kotranovo milo za odstranitev vseh nečistosti

polti, proti izpuščanjem na koži in na glavi pri otrokih ter

kot neprekosljivo kosmetično umivalno in kopelno milo

za vsakdanjo rabo je:

Bergerjevo glicerinsko-kotranovo milo.

Za radikalno zdravljenje proti izpuščanju las in boleznim

lasišča rabimo

Bergerjevo tekoče kotranovo milo.

Izvrstne uspehe kot odlična kožna sredstva dosežemo na

dalje Bergerjeva medicinska mila brez kotrana:

Bergerjevo boraksovo milo

proti ogreom, pegam in priščen ter kompozicije z ben-

coem, žveplom, žveplanim milom, naftolom in timolom

in druga v brošuri priporočana.

Gena komadu vsake vrste 70 h z

navodilom vred. Zanimajte pri na-

kupu izrecno Bergerjevo kotranovo

milo in boraksova mila in glejte na tu

vpodobljeno varstveno znamko in na

polg stolet podpis firme G. Hell &

Comp. na vsaki etiketi.

Odlikovano s častno diplomom

na Dunaju leta 1893 in z zlato

svetinjjo v Parizu leta 1906.

Dobiva se po vseh lekarnah in zadevnih trgovinah

Na debelo: 1383

G. Hell & Comp., Dunaj, I., Biberstrasse 8.

V Ljubljani se dobiva v lekarnah:

Milana Leustka dediči, Ph. Mr. Josip

Čizmar, J. Mayr, G. Piccoli, Ubald pi.

Trnkóczy in v vseh drugih lekarnah na Kranjskem

A. Hauptmann-a nasledniki
A. ZANKL SINOVI
LJUBLJANA.

Tvornica kemičnih barv, lakov in firnežev, priporoča:

Oljnate
barve

Suhe
barve

Emajlne
barve

Fasadne
barve

Marijin trg št. 1.

Vse vrste:
:: firnežev, ::
:: čopičev, ::
:: lakov, ::

Mavec
(Gips)

Olje za pode
in stroje

Karbolinej

Naslov zadostuje:

A. Zankl sinovi v Ljubljani.

Ceniki zastonj!

Ceniki zastonj!

Modely 1913

7/20 HP 15/30 HP

16/40 HP

Automobily
Laurin & Klement

del. dr.
Tvornica v Mladí Boleslavi.
Naročila sprejema A. Parzer-Mühlbacher,
Imperialgarage, Gradec, Pestalozzistrasse 37.

Priporočamo specialno

damsko in otroško konfekcijo
zelo solidne tvrde

M. Kristofič-Bučar
Ljubljana, Stari trg šte. 9. — Lastna hiša.

Krasne Fine Moderne
KOSTUME, **BLUZE** **JOPICE,**
KRASNE PLAŠČE, ZIMSKE PLAŠČE,
: NOČNE HALJE, : BOE IN MUFE,
KRILA. PERILO.

Otroške oblekice in plašče za mladenke.
Higienično perilo in druge potrebščine za novorojenčke.

Pošilja na izbiro tudi na deželo.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani

Delniška glavica 8,000.000 kron.

152

Stritarjeva ulica šte. 2.

Rezervni fondi okroglo 1,000.000 kron.

Poslovalnica I. c. kr. avstrijske državne razredne loterije.

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici in Celju.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun

ter jih obrestuje od dne vloge po čistih

4 3 0
4 4 0

Kupuje in prodaja srečke in vrednostne papirje

vseh vrst po dnevnem kurzu.